

หลวงพ่อพุทธองค์ดำ

หนังสือสวดมนต์

วัดอ่างเวียน อ.บ้านบึง จ.ชลบุรี

หนังสือสวดมนต์ วัดอ่างเวียน อ.บ้านบึง จ.ชลบุรี

พระครูพิจารณ์วรกิจ (หลวงพ่อสวิน อินฺทวํโส)
อดีตเจ้าอาวาสวัดอ่างเวียน อดีตเจ้าคณะอำเภอหนองใหญ่

พระครูภัทรกิจสุนทร (พระอาจารย์สาย สุมังคโล)

เจ้าอาวาสวัดอ่างเวียน เจ้าคณะตำบลบ้านบึง

ประวัติ วัดศรีอรุณ (วัดอ่างเวียน)

วัดศรีอรุณ ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 2 ตำบลหนองอิรุณ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี หมู่บ้านที่ตั้งวัดชื่อหมู่บ้านอ่างเวียน วัดได้เริ่มตั้งขึ้นมาในปี พ.ศ.2485 โดยผู้ใหญ่ทองใบ สาลี เป็นผู้ถวายที่ตั้งวัด โดยมีเนื้อที่ 27 ไร่ และได้ชักชวนญาติโยมมาร่วมกันสร้างขึ้น โดยนิมนต์ พระขรัวตาปุ่น จากวัดหนองเขินมาเป็นพระหัวหน้าสำนัก แต่แรงพระหัวหน้าวัดบางองค์มาอยู่ได้แค่ 1-2 พรรษา ก็ย้ายไป เช่น ขรัวตาปุ่นมาอยู่ได้แค่ 1 พรรษา ก้ย้ายไปอยู่ที่อื่น มีพระขรัวตาผลัดกันมาอยู่และไปอยู่หลายองค์ จนถึงปี พ.ศ. 2491 คณะกรรมการได้นิมนต์อาจารย์มิ้น อุสโภ จากวัดนากระรอก อำเภอพนัสนิคม มาอยู่เมื่ออาจารย์องค์นี้มาได้เริ่มพัฒนาวัด ปลูกสร้างเสนาสนะขึ้นหลายอย่าง เช่น กุฏิ ศาลา หอระฆัง หอฉัน เรียกว่าเจริญขึ้นหลายด้าน ทั้งด้านวัตถุและการศึกษา ตลอดจนสำนักสงฆ์ได้รับอนุญาตให้ตั้งเป็นวัดในปี พ.ศ. 2497 ทางคณะสงฆ์ได้ขนานนามเสียใหม่ว่า วัดศรีอรุณ โดยเจ้าคุณไพโรจน์ ภัทรธาดา ในสมัยนั้นท่านเป็นเจ้าคณะอำเภอ เห็นว่าวัดอยู่ในเขตตำบลหนองอิรุณ เลยให้ชื่อว่า วัดศรีอรุณ เหมือนจะให้ชื่อเป็นมิ่งเป็นศรีของตำบล

อาจารย์มิ้น ลาสิกขาบทในปี พ.ศ. 2500 พระอาจารย์สวิน ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสจนกระทั่งมรณภาพ ท่านเป็นพระพื้นบ้านเนื้อแท้ของอ่างเวียน เมื่อท่านได้รับตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาสแล้วท่านก็ได้ลงมือสร้างสรรค์ต่อ ด้วยการวางศิลาฤกษ์อุโบสถ เมื่อสร้างอุโบสถเสร็จเรียบร้อยแล้วได้ทำการผูกพัทธสีมาในต้นปี 2525 และได้ย้ายศาลาการเปรียญมาสร้างใหม่ให้กว้างใหญ่ขึ้นกว่าเดิม พอที่จะให้ญาติโยมมาทำบุญได้สะดวกสบายมากขึ้น ศาลาหลังนี้เสร็จเรียบร้อยในปี 2524 อีกทั้งวางแบบแปลนของวัดให้สวยงาม พร้อมทั้งสร้างเมรุ ตลอดจนปลูกต้นไม้หน้าวัด ฯลฯ ทำให้เกิดความสวยงามเป็นสง่าแก่วัดเป็นอย่างยิ่ง

ขณะที่พัฒนาทางด้านวัตถุนั้นก็ได้พัฒนาการศึกษาของพระเณรไปด้วย กำหนดระเบียบอย่างเคร่งครัดในการปฏิบัติ มีกุลบุตรเข้ามาบวชกันมากขึ้น ในแต่ละพรรษาจะมีพระเณรไม่ต่ำกว่า 50-60 องค์ ฉะนั้น การพัฒนาในการศึกษาจึงต้องมีขึ้น และมีจนได้ระดับดีพอควรในอำเภอบ้านบึง มีการถวายความรู้พิเศษแก่พระสงฆ์ทุกคืนระหว่างเข้าพรรษานั้น ก็มาจากแนวความคิดในด้านการศึกษา เพื่อจะได้เป็นผลดีแก่พระที่ใคร่จะอยู่หรือสิกขาลาเพศไป นับว่าเป็นประโยชน์ดีมาก

บรรณานุกรม

พระครูอรุณธรรมรังสี. **มนต์พิธีสำหรับพระภิกษุสามเณรและพุทธศาสนิกชนทั่วไป.** กรุงเทพมหานคร : อักษรสมัย.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต). **หลักสูตรอารยชน.** กรุงเทพมหานคร : บริษัท พิมพ์สวย จำกัด. ๒๕๕๒.

วัดนิพเพธพลาราม. **ทำวัตร-สวดมนต์แปล.** กรุงเทพมหานคร : บริษัท หลักพิมพ์ จำกัด. ๒๕๔๖.

วัดราชโอรสาราม. **คู่มือปฏิบัติธรรม (พัฒนาจิต).** กรุงเทพมหานคร : อาทรการพิมพ์.

วัดอภิญญาเทสิตธรรม จังหวัดอุดรธานี. **คู่มือสวดมนต์ทำวัตรเช้า-เย็น.**

สถานปฏิบัติธรรมมหาจุฬาอาศรม จังหวัดนครราชสีมา. **หนังสือสวดมนต์ทำวัตรเช้า-เย็นแปล.** กรุงเทพมหานคร : บริษัท สหธรรมิก จำกัด. ๒๕๔๕.

สวนพุทธธรรมเวฬุวัน วัดวังหิน. **คู่มือพัฒนาจิต.** พิษณุโลก : โรงพิมพ์รัตนสุวรรณ. ๒๕๔๒.

สวนโมกขพลาราม ไชยา. **คู่มือพุทธบริษัท ฉบับสมบูรณ์.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมสภา.

พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปล ๙๑ เล่ม ฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย

หนังสือหลวงพ่อจรัญ วัดอัมพวัน จ. สิงห์บุรี

หนังสือสวดมนต์วัดเนินสี่

หนังสือสวดมนต์วัดป่ายุบบุญญาราม

หนังสือสวดมนต์วัดอ่างเวียน (ของเดิม)

และหนังสือตำรับตำรา อีกมากมายไม่สามารถที่จะจำชื่อหนังสือได้หมด

สารบัญ

คำอนุโมทนา

หนังสือสวดมนต์ทำวัตรเช้า-เย็น วัดอ่างเวียน ที่ท่านถืออยู่นี้ เป็นหนังสือที่ทรงคุณค่ายิ่งสำหรับท่านผู้ใคร่ในสัมมาปฏิบัติ มีจริตอัธยาศัยที่ชอบสวดมนต์ไหว้พระ โดยการรวบรวมของ คุณโยมภรณ์ศิริ ศศิศาสตร์ ซึ่งการรวบรวมในครั้งนี้ต้องใช้วิริยะอุตสาหะอย่างมาก จึงจะสำเร็จลงได้ อาตมานั้นได้รับความเมตตาเป็นอย่างยิ่งที่ได้รับข้อมูลบทสวดมนต์นี้จากท่านพระอาจารย์ ปลัดปฐม กิตฺติภทฺโท เจ้าอาวาสวัดเนินสี่ และได้ทำการแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาบ้างตามความเหมาะสม จึงทำให้ได้นำมาจัดพิมพ์ขึ้นไว้ ณ. วัดอ่างเวียนนี้ และเนื่องจากในทุก ๆ ปี จะมีการถือศีลอุโบสถ และสังเกตเห็นญาติโยมนั้นส่วนใหญ่ก็เป็นผู้สูงอายุจึงได้มีความคิดที่จะทำหนังสือสวดมนต์ที่มีตัวหนังสือให้มีขนาดใหญ่กว่าเดิม ด้วยการร่วมศรัทธาจากญาติโยมสาธุชนทั้งหลาย

เมื่อพูดถึงคนไทยเราคุ้นกับการสวดมนต์มาตั้งแต่เกิด แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ส่วนใหญ่แล้วเราก็สวดตาม ๆ กันไป ซึ่งน้อยคนนักที่จะแปลความได้และรู้ความหมาย ทำให้ขาดสาระทางใจ และอาจกลายเป็นงมงาย เพราะมิได้เข้าใจสาระของมนต์ที่ได้สวดสาธยายกัน ฉะนั้นผู้ปกครองตลอดจนพระภิกษุควรส่งเสริมให้เยาวชนและชาวพุทธทั่วไป ได้หัดสวดมนต์แปล จิตจะได้น้อมระลึกและทำความเข้าใจตามไป ย่อมได้อรรถรสจากการสวดมนต์อย่างแท้จริง

อานิสงส์ของการสวดมนต์ นั้นมีมากมายหลายประการ ดังนี้ คือ :-

๑. ไล่ความขี้เกียจขณะสวดมนต์ อารมณ์เบื่อ เซื่องซึม ง่วงนอน และเกียจคร้านจะหมดไป เกิดความแช่มชื่นกระฉับกระเฉงขึ้นมาแทน

๒. ตัดความเห็นแก่ตัว เพราะขณะนั้นอารมณ์ของเราไปหน่วงอยู่ที่การสวด ไม่ได้คิดถึงตัวเอง ทำให้ความโลภ ความโกรธ ความหลง จึงมิได้กล้ำกรายเข้าสู่วาระจิต

๓. ได้ปัญญา การสวดมนต์โดยรู้คำแปล รู้ความหมาย ย่อมทำให้ผู้สวดได้ปัญญา ได้ความรู้ แทนที่จะสวดแจ้ว ๆ เหมือนนกแก้วนกขุนทองโดยไม่รู้อะไรเลย

๔. จิตเป็นสมาธิ เพราะขณะนั้นผู้สวดต้องสำรวมใจให้แน่วแน่ มิฉะนั้นจะสวดผิด ได้หน้าลืมหลัง เมื่อจิตเป็นสมาธิแล้ว ความสงบเยือกเย็นในจิตก็จะเกิดขึ้น

๕. ได้เฝ้าพระพุทธเจ้า เพราะขณะนั้นผู้สวดมีกาย วาจาปกติ (มีศีล) มีใจแน่วแน่ (มีสมาธิ) มีความรู้ระลึกถึงคุณความดีของพระพุทธเจ้า (มีปัญญา) เท่ากับได้เฝ้าพระพุทธเจ้าด้วยการปฏิบัติบูชา ซึ่ง ครบไตรสิกขาอย่างแท้จริง

๖. ทำให้หายจากโรคภัยไข้เจ็บ ความทุกข์ที่มีจะหมดไป จะพบแต่ความรุ่งเรือง ความมั่นคง ความสำเร็จในหน้าที่การงาน

๗. เป็นที่รักของเทพยดา มนุษย์ และอมนุษย์ทั้งหลาย ทำให้มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และเทวดาคุ้มครอง

๘. เป็นเกราะป้องกันเคราะห์กรรมทั้งหลาย ป้องกันศัตรู ป้องกันภัยพิบัติ ป้องกันวิญญาณร้าย และมนต์ดำทั้งหลาย ก่อนที่จะมาถึงตัว

๙. กลับเหตุการณ์ที่เลวร้ายให้กลายเป็นดีได้

๑๐. หากกำลังทำสิ่งใดที่เป็นไปโดยชอบประกอบด้วยกุศลธรรม สิ่งนั้นย่อมจะสำเร็จได้โดยเร็วพลัน

๑๑. บุญกุศลความดีทั้งหลายย่อมเกิดขึ้น อกุศลธรรมความชั่วทั้งหลายย่อมหมดไป

๑๒. สภาพจิตใจที่หงุดหงิด เศร้าหมอง กระวนกระวาย ย่อมหมดไป สภาพจิตใจที่เบิกบาน แจ่มใส สดชื่น จะเข้ามาแทนที่ แม้จะเจอปัญหา

๑๓. ไม่ว่าจะหลับหรือตื่น ก็เป็นสุข

๑๔. จิตเป็นสมาธิตั้งมั่น ไม่หวั่นไหวไปตามอารมณ์โลภ โกรธ หลง ได้ง่าย

๑๕. เป็นผู้ไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต รู้บาปบุญคุณโทษ

๑๖. จิตย่อมมีพลังเป็นสมาธิ สงบได้เร็ว

๑๗. เป็นปัจจัยให้ได้ ดวงตาเห็นธรรม

๑๘. เมื่อละจากโลกนี้ไป ย่อมไปสู่สุคติ ในสัมปรายภพ

๑๙. มีบารมีสนับสนุนให้เข้าถึงซึ่งพระนิพพานในชาตินี้ หรือชาติหน้าในระยะเวลาอันใกล้นี้

ขออานิสงส์และความดีทั้งหมดที่เกิดจากการพิมพ์หนังสือสวดมนต์นี้ จงบังเกิดแด่ดวงวิญญาณอันประเสริฐของพระครูพิจารวรกิจ (หลวงพ่อสวิน อินทฺวํโส) อดีตเจ้าอาวาสวัดอ่างเวียน และอดีตเจ้าคณะอำเภอหนองใหญ่ ตลอดจนพระครูภัทรกิจสุนทร (สาย สุมังคโล) เจ้าอาวาสวัดอ่างเวียนองค์ปัจจุบัน มารดา บิดา ครูบาอาจารย์ วงศาคณาญาติและผู้มีพระคุณ เทวดา มาร พรหม สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ตลอดจนพุทธศาสนิกชนและผู้ใฝ่ในธรรมโดยทั่วหน้ากัน และขออุทิศบุญกุศลในครั้งนี้ให้แก่ท่านเจ้ากรรมนายเวรทั้งหลายและสรรพสัตว์ที่อยู่ในแดนสุคติและทุคติทั้งปวงเทอญ

ด้วย แรงศรัทธาธรรม

คณะผู้จัดทำ

คำนำ

หลังจากที่พระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ทรงประกาศพระศาสนาแสดงพระสัทธรรม โปรดเวไนยสัตว์ เพื่อให้เหล่าสรรพสัตว์ทั้งหลาย ได้รู้แจ้งถึงธรรมอันเป็นที่พึ่ง อันประเสริฐแห่งชีวิต อย่างแท้จริงนั้น บัดนี้ กาลเวลาได้ล่วงเลยมาร่วม ๒๖๐๐ ปีแล้ว ความจริง ความดี และความงามแห่ง พระพุทธศาสนายังคงปรากฏแก่ชาวโลกอยู่ในรูปแบบของธรรมเจดีย์ คือ พระไตรปิฎก คัมภีร์ใน พระพุทธศาสนา และบทสวดมนต์ต่าง ๆ

หนังสือสวดมนต์ทำวัตรแปล ที่ท่านถืออยู่นี้ เป็นหนังสือคู่มือที่เกื้อกูลแก่เหล่าพุทธบริษัทผู้ใคร่ ในสัมมาปฏิบัติทั้งหลาย ได้มีการแก้ไขจากข้อมูลเดิมที่ได้รับมาและเพิ่มบทสวดมนต์บางบทเข้าไป

ได้รวบรวมบทสวดมนต์ทำวัตรแปล ซึ่งเป็นบทสวดสาธยายในการปฏิบัติบูชาประจำวัน เกื้อกูลแก่การเจริญพุทธานุสสติ ธัมมานุสสติ และสังฆานุสสติกรรมฐาน เป็นปกิณณกธรรม หรือ หมวดธรรมเบ็ดเตล็ด มีสาระส่งเสริมความเข้าใจหลักพุทธธรรม ซึ่งเกื้อกูลให้พัฒนาตนเองไปสู่การมี ชีวิตที่ดีงาม และสร้างสรรค์ประโยชน์สุขร่วมกันในสังคม

นอกจากนี้ ในตอนท้ายเล่มหนังสือ ยังมีภาคผนวกเป็นบทส่งท้าย แสดงถึงหลักธรรมอันเป็น มาตรฐานในการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ซึ่งท่านพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) ได้ประมวลไว้เป็น แนวทางศึกษาและปฏิบัติ เรียกว่า หลักสูตรอารยชน และหลักธรรมที่ควรมีอยู่ประจำจิตใจของชาว พุทธ

อาตมาขออำนวยอวยพรชัยให้ท่านทั้งหลายที่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว ได้เห็นถึงประโยชน์ นำ บทสวดมนต์ต่าง ๆ ไปสาธยายด้วยความเข้าใจ ตลอดจนได้นำหลักธรรมไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตให้ เกิดประโยชน์โสตถิผลทั้ง ๓ ขั้น คือ ประโยชน์ปัจจุบัน ประโยชน์เบื้องหน้า และประโยชน์อย่างยิ่ง คือ พระนิพพาน และขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยอันมี พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ หลวงพ่อพุทธ องค์ดำวัดอ่างเวียน หลวงพ่ออุดมพรบวรขจรเดช ดวงวิญญาณอันประเสริฐของหลวงพ่อสวิน อินฺทวํโส ขอจงอำนวยอวยพรชัยให้ญาติโยมทุกคนทุกท่านมีแต่ความร่มเย็นในจิตในใจทุกคนทุกท่าน เทอญ

เจริญพร

พระครูภัทรกิจสุนทร

เจ้าอาวาสวัดอ่างเวียน

คำทำวัตรเช้า

โย โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ, สะวากขาโต เยนะ ภะคะวะตา ธัมโม,สุปะฏิปันโน ยัสสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ตัมมะยัง ภะคะวันตังสะธัมมังสะสังฆัง, อิเมหิ สักกาเรหิ ยะถาระหัง อาโรปิเตหิ อะภิปูชะยามะ,สาธุ โน ภันเต ภะคะวา สุจิระปรินิพพุโตปิ , ปัจฉิมาชะนะตานุกัมปะมานะสา อิเม สักกาเร ทุคคะตะปัณณา การะภูเต ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด เป็นพระอรหันต์ตรัสรู้ชอบเองแล้ว, พระธรรมอันใด ที่พระผู้มีพระภาค กล่าวไว้ดีแล้ว, พระสงฆ์หมู่ใดที่ท่านปฏิบัติดีแล้ว, ข้าพเจ้าขอบูชาโดยยิ่ง, ซึ่งพระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น, พร้อมด้วยพระธรรมและหมู่พระสงฆ์, ด้วยเครื่องสักการะ คือ ดอกไม้และธูปเทียนทั้งหลายเหล่านี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลายที่ยกขึ้นแล้ว ตามสมควร, ขอพระผู้มีพระภาค แม้ปรินิพพานนานมาแล้ว, ยังทรงอยู่ด้วยพระคุณทั้งหลาย,จงทรงรับเครื่องสักการะ บรรณาการ, ของคนยากทั้งหลายเหล่านี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย ด้วยพระหฤทัยอนุเคราะห์, แก่ประชุมชนที่เกิดในภายหลัง, เพื่อประโยชน์เพื่อความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, สิ้นกาลนานเทอญ ฯ

คำนมัสการพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมา สัมพุทโธ ภะคะวา,

พระผู้มีพระภาคซึ่งเป็นที่พึ่งที่นับถือของเราทั้งหลาย, พระองค์เป็นพระอรหันต์, ตรัสรู้ชอบเองแล้ว, ละกิเลสขาดจากสันดานกับทั้งวาสนา, เป็นผู้ไม่หลง มีความไม่หลงเป็นธรรมดา, ตรัสรู้อริยสัจ ๔ แจ้งประจักษ์โดยลำพังพระองค์เองตรัสรู้ชอบไม่วิปริต, สอนผู้อื่นให้ตรัสรู้ได้ด้วยเราทั้งหลายขอนมัสการกราบไหว้, พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น, มีพระสถูปหรือพระพุทธรูปนี้เป็นพยาน .

พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ. (กราบ)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม, พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคกล่าวไว้ดีแล้ว, แสดงหนทางดับกิเลสและกองทุกข์, ให้ผู้ปฏิบัติตามถึงความสิ้นทุกข์ได้โดยชอบ,เราทั้งหลายขอนมัสการกราบไหว้, พระธรรมที่พระผู้มีพระภาคกล่าวไว้ดีแล้ว. **ธัมมัง นะมัสสามิ.** (กราบ)

สุปฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, หมู่พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคปฏิบัติดีแล้ว, ได้ปัญญาตรัสรู้อริยสัจ ๔, ทำกิเลสในสันดานของตนให้สิ้นไป, ตามกำลังอริยมรรค ที่ได้เกิดขึ้นแล้วในสันดานของตน, ความละกิเลสได้จริงเป็นการปฏิบัติชอบแท้เราทั้งหลายขอนมัสการกราบไหว้, หมู่พระสงฆ์สาวก ที่พระผู้มีพระภาคสอนให้ปฏิบัติดีแล้ว.

สังฆัง นะมามิ. (กราบ)

ปุพพภาคนมการ

(นำ) (**หันทะ มะยัง พุทธัสสะ ภะคะวะโต ปุพพะภาคะนะมะการัง กะโรมะ เส.**)

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต, ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น

อะระหะโต, ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส

สัมมาสัมพุทธัสสะ. ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง (สวด ๓ ครั้ง)

พุทธาภิถุติ

(นำ) (**หันทะ มะยัง พุทธาภิถุติง กะโรมะ เส.**)

โยโส ตะถาคะโต, พระตถาคตเจ้านั้น พระองค์ใด

อะระหัง, เป็นผู้ไกลจากกิเลส

สัมมาสัมพุทโธ, เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

วิชชาจะระณะสัมปันโน, เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชชาและจรณะ

สุคะโต, เป็นผู้เสด็จไปแล้วด้วยดี

โลกะวิทู, เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง

อนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ,

เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึกได้ อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า

สัตถา เทวะมนุสสานัง, เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ ทั้งหลาย

พุทโธ, เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม

ภะคะวา, เป็นผู้มีความจำเริญ จำแนกธรรมสั่งสอนสัตว์

โย อิมัง โลกัง สะเทวะกัง สะมาระกัง สะพ๎รัห๎มะกัง สัสสะมะณะพ๎ราห๎มะณิง ปะชัง สะเทวะมะนุสสัง สะยัง อะภิญญา สัจฉิกัต๎วา ปะเวเทสิ

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด ได้ทรงทำความดับทุกข์ให้แจ้งด้วยพระปัญญาอันยิ่งเองแล้ว ทรงสอนโลกนี้ พร้อมทั้งเทวดา มาร พรหม และหมู่สัตว์ พร้อมทั้งสมณพ์ราห์มณ์ พร้อมทั้งเทวดา และมนุษย์ให้รู้ตาม

โย ธัมมัง เทเสสิ,พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด ทรงแสดงธรรมแล้ว

อาทิกัล๎ยณัง, ไพเราะในเบื้องต้น

มัชเฌกัล๎ยาณัง, ไพเราะในท่ามกลาง

ปะริโยสานะกัล๎ยาณัง, ไพเราะในที่สุด

สาตถัง สะพ๎ยัญชะนัง เกวะละปะริปุณณัง ปะริสุทธัง พ๎รัห๎มะจะริยัง ปะกาเสสิ, ทรงประกาศพรหมจรรย์ คือแบบแห่งการปฏิบัติอันประเสริฐบริสุทธิ์ บริบูรณ์สิ้นเชิง พร้อมทั้งอรรถะพร้อมทั้งพยัญชนะ

ตะมะหัง ภะคะวันตัง อะภิปูชะยามิ,

ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น

ตะมะหัง ภะคะวันตัง สิระสา นะมามิ.

ข้าพเจ้านอบน้อมพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ด้วยเศียรเกล้า.

(กราบระลึกถึงพระพุทธคุณ)

ธัมมาภิถุติ

(นำ) **(หันทะ มะยัง ธัมมาภิถุติง กะโรมะ เส)**

โย โส ส๎วากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,

พระธรรมนั้นใด เป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ตรัสไว้ดีแล้ว

สันทิฏฐิโก, เป็นธรรมที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติ พึงเห็นได้ด้วยตนเอง

อะกาลิโก, เป็นธรรมที่ปฏิบัติได้และให้ผลได้ไม่จำกัดกาล

เอหิปัสสิโก, เป็นธรรมที่ควรกล่าวกะผู้อื่นว่า, ท่านจงมาดูเถิด

โอปะนะยิโก, เป็นธรรมที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว

ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ เป็นธรรมที่ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตน

ตะมะหัง ธัมมัง อะภิปูชะยามิ,ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่งเฉพาะพระธรรมนั้น

ตะมะหัง ธัมมัง สิระสา นะมามิ.

ข้าพเจ้านอบน้อมพระธรรมนั้น ด้วยเศียรเกล้า.

(กราบระลึกถึงพระธรรมคุณ)

สังฆาภิถุติ

(นำ) **(หันทะ มะยัง สังฆาภิถุติง กะโรมะ เส.)**

โย โส สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น หมู่ใด, ปฏิบัติดีแล้ว

อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด, ปฏิบัติตรงแล้ว

ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรมเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว

สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด, ปฏิบัติสมควรแล้ว

ยะทิทัง, ได้แก่บุคคลเหล่านี้คือ

จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา,

คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ นับเรียงตัวบุรุษได้ ๘ บุรุษ

เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

นั่นแหละสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า

อาหุเนยโย, เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา

ปาหุเนยโย, เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ

ทักขิเณยโย, เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน

อัญชะลีกะระณีโย, เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี

อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสะ,

เป็นเนื้อนาบุญของโลก, ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า

ตะมะหัง สังฆัง อะภิปูชะยามิ,

ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระสงฆ์หมู่นั้น

ตะมะหัง สังฆัง สิระสา นะมามิ.

ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์หมู่นั้น ด้วยเศียรเกล้า

(กราบระลึกถึงพระสังฆคุณ)

รตนัตตยัปปณามคาถา

(นำ) (หันทะ มะยัง ระตะนัตตะยัปปะณามะคาถาโย เจวะสังเวคะปะริกิตตะนะปาฐัญจะ ภะณามะ เส.)

พุทโธ สุสุทโธ กะรุณามะหัณณะโว,

พระพุทธเจ้าผู้บริสุทธิ์ มีพระกรุณา ดุจห้วงมหรรณพ

โยจจันตะสุทธัพพะระญาณะโลจะโน,

พระองค์ใด มีตาคือญาณอันประเสริฐหมดจดถึงที่สุด

โลกัสสะ ปาปูปะกิเลสะฆาตะโก,

เป็นผู้ฆ่าเสียซึ่งบาป และอุปกิเลสของโลก

วันทามิ พุทธัง อะหะมาทะเรนะ ตัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์นั้นโดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ

ธัมโม ปะทีโป วิยะ ตัสสะ สัตถุโน,

พระธรรมของพระศาสดา สว่างรุ่งเรืองเปรียบดวงประทีป

โย มัคคะปากามะตะเภทะภินนะโก,

จำแนกประเภท คือ มรรค ผล นิพพาน, ส่วนใด

โลกุตตะโร โย จะ ตะทัตถะทีปะโน,

ซึ่งเป็นตัวโลกุตตระ และส่วนใดที่ชี้แนวแห่งโลกุตตระนั้น

วันทามิ ธัมมัง อะหะมาทะเรนะ ตัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น โดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ

สังโฆ สุเขตตาภ์ยะติเขตตะสัญญิโต,

พระสงฆ์เป็นนาบุญอันยิ่งใหญ่กว่านาบุญอันดีทั้งหลาย

โย ทิฏฐะสันโต สุคะตานุโพธะโก,

เป็นผู้เห็นพระนิพพาน, ตรัสรู้ตามพระสุคต, หมู่ใด,

โลลัปปะหีโน อะริโย สุเมธะโส,

เป็นผู้ละกิเลสเครื่องโลเล เป็นพระอริยเจ้ามีปัญญาดี,

วันทามิ สังฆัง อะหะมาทะเรนะ ตัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมู่นั้นโดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ

อิจเจวะเมกันตะภิปูชะเนยยะกัง, วัตถุตตะยัง วันทะยะตาภิสังขะตัง,

ปุญญัง มะยา ยัง มะมะ สัพพุปัททะวา, มา โหนตุ เว ตัสสะ ปะภาวะสิทธิยา,

บุญใดที่ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งวัตถุสาม คือ พระรัตนตรัย, อันควรบูชายิ่งโดยส่วนเดียว, ได้กระทำแล้วเป็นอย่างยิ่งเช่นนี้ ๆ, ขออุปัทวะทั้งหลายจงอย่ามีแก่ข้าพเจ้าเลย, ด้วยอำนาจความสำเร็จอันเกิดจากบุญนั้น.

สังเวคปริกิตตนปาฐะ

อิธะ ตะถาคะโต โลเก อุปปันโน,

พระตถาคตเจ้าเกิดขึ้นแล้ว ในโลกนี้

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ,

เป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

ธัมโม จะ เทสิโต นิยยานิโก,

และพระธรรมที่ทรงแสดง เป็นธรรมเครื่องออกจากทุกข์

อุปะสะมิโก ปะรินิพพานิโก,

เป็นเครื่องสงบกิเลส เป็นไปเพื่อปรินิพพาน

สัมโพธะคามี สุคะตัปปะเวทิโต,

เป็นไปเพื่อความรู้พร้อม เป็นธรรมที่พระสุคตประกาศ

มะยันตัง ธัมมัง สุต๎วา เอวัง ชานามะ,

พวกเราเมื่อได้ฟังธรรมนั้นแล้ว จึงได้รู้อย่างนี้ว่า

ชาติปิ ทุกขา, แม้ความเกิดก็เป็นทุกข์

ชะราปิ ทุกขา, แม้ความแก่ก็เป็นทุกข์

มะระณัมปิ ทุกขัง, แม้ความตายก็เป็นทุกข์

โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปิ ทุกขา,

แม้ความโศก ความร่ำไรรำพัน ความไม่สบายกายความไม่สบายใจ, ความคับแค้นใจ, ก็เป็นทุกข์

อัปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข,

ความประสบกับสิ่งไม่เป็นที่รักที่พอใจ ก็เป็นทุกข์

ปิเยหิ วิปปะโยโค ทุกโข,

ความพลัดพรากจากสิ่งที่เป็นที่รักที่พอใจ ก็เป็นทุกข์

ยัมปิจฉัง นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง,

มีความปรารถนาสิ่งใด ไม่ได้สิ่งนั้น นั่นก็เป็นทุกข์

สังขิตเตนะ ปัญจุปาทานักขันธา ทุกขา,

ว่าโดยย่อ อุปาทานขันธ์ทั้ง ๕ เป็นตัวทุกข์

เสยยะถีทัง, ได้แก่สิ่งเหล่านี้ คือ

รูปูปาทานักขันโธ, ขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือรูป

เวทะนูปาทานักขันโธ, ขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ เวทนา

สัญญูปาทานักขันโธ, ขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือสัญญา

สังขารูปาทานักขันโธ, ขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือสังขาร

วิญญาณูปาทานักขันโธ, ขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือวิญญาณ

เยสัง ปะริญญายะ, เพื่อให้สาวกกำหนดรอบรู้อุปาทานขันธ์เหล่านี้เอง

ธะระมาโน โส ภะคะวา,

จึงพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น เมื่อยังทรงพระ ชนม์อยู่

เอวัง พะหุลัง สาวะเก วิเนติ,

ย่อมทรงแนะนำสาวกทั้งหลายเช่นนี้เป็นส่วนมาก

เอวังภาคา จะ ปะนัสสะ ภะคะวะโต สาวะเกสุ อะนุสาสะนี พะหุลา ปะวัตตะติ,

อนึ่ง คำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น ย่อมเป็นไปในสาวกทั้งหลาย ส่วนมากมีส่วนคือการจำแนกอย่างนี้ว่า

รูปัง อะนิจจัง, รูปไม่เที่ยง

เวทะนา อะนิจจา, เวทนาไม่เที่ยง

สัญญา อะนิจจา, สัญญาไม่เที่ยง

สังขารา อะนิจจา, สังขารไม่เที่ยง

วิญญาณัง อะนิจจัง, วิญญาณไม่เที่ยง

รูปัง อะนัตตา, รูปไม่ใช่ตัวตน

เวทะนา อะนัตตา, เวทนาไม่ใช่ตัวตน

สัญญา อะนัตตา, สัญญาไม่ใช่ตัวตน

สังขารา อะนัตตา, สังขารไม่ใช่ตัวตน

วิญญาณัง อะนัตตา, วิญญาณไม่ใช่ตัวตน

สัพเพ สังขารา อะนิจจา, สังขารทั้งหลายทั้งปวง ไม่เที่ยง

สัพเพ ธัมมา อะนัตตาติ. ธรรมทั้งหลายทั้งปวงไม่ใช่ตัวตน ดังนี้

เต (ตา)[๑] มะยัง โอติณณาม์หะ, พวกเราทั้งหลายเป็นผู้ถูกครอบงำแล้ว

ชาติยา, โดยความเกิด

[๑]คำที่อยู่ในวงเล็บต่อท้ายเช่นนี้ สำหรับอุบาสิกาสวด.

ชะรามะระเณนะ, โดยความแก่ และความตาย

โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ,

โดยความโศก ความร่ำไรรำพัน ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ ความคับแค้นใจทั้งหลาย

ทุกโขติณณา, เป็นผู้ถูกความทุกข์หยั่งเอาแล้ว

ทุกขะปะเรตา, เป็นผู้มีความทุกข์ เป็นเบื้องหน้าแล้ว

อัปเปวะนามิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยา ปัญญาเยถาติ.

ทำไฉน การทำที่สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ จะพึงปรากฏชัดแก่เราได้

(คำสวดสำหรับพระภิกษุสามเณร) (โยมให้หยุดก่อนนะจ๊ะ)

จิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง ภะคะวันตัง อุททิสสะ อะระหันตัง สัมมาสัมพุทธัง,

เราทั้งหลาย อุทิศเฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง แม้ปรินิพพานนานแล้ว พระองค์นั้น

สัทธา อะคารัส๎มา อะนะคาริยัง ปัพพะชิตา,

เป็นผู้มีศรัทธา ออกบวชจากเรือน ไม่เกี่ยวข้องด้วยเรือนแล้ว

ตัส๎มิง ภะคะวะติ พ๎รัห๎มะจะริยัง จะรามะ,

ประพฤติอยู่ซึ่งพรหมจรรย์ ในพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น

ภิกขูนัง สิกขาสาชีวะสะมาปันนา,

ถึงพร้อมด้วยสิกขาและธรรมเป็นเครื่องเลี้ยงชีวิต ของภิกษุทั้งหลาย

ตัง โน พ๎รัห๎มะจะริยัง อิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยา ยะสังวัตตะตูติ.

ขอให้พรหมจรรย์ของเราทั้งหลายนั้น จงเป็นไปเพื่อการทำที่สุดแห่งกอง ทุกข์ทั้งสิ้นนี้ เทอญ.

(คำสวดสำหรับอุบาสก – อุบาสิกา)

จิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง ภะคะวันตัง สะระณัง คะโต (คะตา)[๒],

เราทั้งหลายผู้ถึงแล้วซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า แม้ปรินิพพานนานแล้ว พระองค์นั้นเป็นสรณะ

ธัมมัญจะ สังฆัญจะ, ถึงพระธรรมด้วย ถึงพระสงฆ์ด้วย

ตัสสะ ภะคะวะโต สาสะนัง ยะถาสติ ยะถาพะลัง มะนะสิกะโรมะ อะนุปะฏิปัชชามะ,

จักทำในใจอยู่ ปฏิบัติตามอยู่ ซึ่งคำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น ตามสติกำลัง

สา สา โน ปะฏิปัตติ, ขอให้ความปฏิบัตินั้น ๆ ของเราทั้งหลาย

อิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยายะ สังวัตตะตุ.

จงเป็นไปเพื่อการทำที่สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ เทอญ.

---

[๒] คำสวดสำหรับอุบาสิกา

ตังขณิกปัจเวกขณปาฐะ (บทพิจารณาปัจจัย ๔ สำหรับตอนเช้า)

(นำ) (หันทะ มะยัง ตังขะณิกะปัจจะเวกขะณะปาฐัง ภะณามะ เส)

<u>บทพิจารณาขณะใช้สอยเครื่องนุ่งห่ม</u>

ปะฏิสังขา โยนิโส จีวะรัง ปะฏิเสวามิ,

เราย่อมพิจารณาโดยแยบคายแล้วจึงนุ่งห่มจีวร

ยาวะเทวะ สีตัสสะ ปะฏิฆาตายะ, เพียงเพื่อบำบัดความหนาว

อุณ์หัสสะ ปะฏิฆาตายะ, เพื่อบำบัดความร้อน

ฑังสะมะกะวาตาตะปะสิริงสะปะสัมผัสสานัง ปะฏิฆาตายะ,

เพื่อบำบัดสัมผัสอันเกิดจาก เหลือบ ยุง ลม แดด และสัตว์เลื้อยคลานทั้งหลาย

ยาวะเทวะ หิริโกปินะ ปะฏิจฉาทะนัตถัง.

และเพียงเพื่อปกปิดอวัยวะ อันให้เกิดความละอาย.

<u>บทพิจารณาขณะบริโภคอาหาร</u>

ปะฏิสังขา โยนิโส ปิณฑะปาตัง ปะฏิเสวามิ,

เราย่อมพิจารณาโดยแยบคายแล้ว จึงฉันบิณฑบาต

เนวะทะวายะ, ไม่ให้เป็นไปเพื่อความเพลิดเพลินสนุกสนาน

นะ มะทายะ, ไม่ให้เป็นไปเพื่อความเมามัน เกิดกำลังพลังทาง กาย

นะ มัณฑะนายะ, ไม่ให้เป็นไปเพื่อประดับ

นะ วิภูสะนายะ, ไม่ให้เป็นไปเพื่อตกแต่ง

ยาวะเทวะ อิมัสสะ กายัสสะ ฐิติยา,

แต่ให้เป็นไปเพียงเพื่อความตั้งอยู่ได้แห่งกายนี้

ยาปะนายะ, เพื่อความเป็นไปได้ของอัตภาพ

วิหิงสุปะระติยา, เพื่อความสิ้นไปแห่งความลำบากทางกาย

พ๎รัห๎มะจะริยานุคคะหายะ,

เพื่ออนุเคราะห์แก่การประพฤติ พรหมจรรย์

อิติ ปุราณัญจะ เวทะนัง ปะฏิหังขามิ,

ด้วยการทำอย่างนี้ เราย่อมระงับเสียได้ซึ่งทุกขเวทนาเก่า คือความหิว

นะวัญจะ เวทะนัง นะ อุปปาเทสสามิ,

และไม่ทำทุกขเวทนาใหม่ให้เกิดขึ้น

ยาต๎รา จะเม ภะวิสสะติ อะนะวัชชะตา จะ ผาสุวิหาโร จาติ.

อนึ่ง ความเป็นไปโดยสะดวกแห่งอัตภาพนี้ด้วย ความเป็นผู้หาโทษมิได้ ด้วยและความเป็นอยู่โดยผาสุกด้วย จักมีแก่เรา ดังนี้ .

<u>บทพิจารณาขณะใช้สอยเสนาสนะ (ที่อยู่อาศัย)</u>

ปะฏิสังขา โยนิโส เสนาสะนัง ปะฏิเสวามิ,

เราย่อมพิจารณาโดยแยบคาย แล้วจึงใช้สอยเสนาสนะ

ยาวะเทวะ สีตัสสะ ปะฏิฆาตายะ, เพียงเพื่อบำบัดความหนาว

อุณ์หัสสะ ปะฏิฆาตายะ, เพื่อบำบัดความร้อน

ฑังสะมะกะสะวาตาตะปะสิริงสะปะสัมผัสสานัง ปะฏิฆาตายะ,

เพื่อบำบัดสัมผัสอันเกิดจากเหลือบ ยุง ลม แดด และสัตว์เลื้อยคลานทั้งหลาย

ยาวะเทวะ อุตุปะริสสะยะวิโนทะนัง ปะฏิสัลลานารามัตถัง,

เพียงเพื่อบรรเทาอันตรายอันจะพึงมีจากดินฟ้าอากาศ และเพื่อความเป็นผู้ยินดีอยู่ได้ในที่หลีกเร้นสำหรับภาวนา

บทพิจารณาขณะบริโภคคิลานเภสัช (ยารักษาโรค)

ปะฏิสังขา โยนิโส คิลานะปัจจะยะเภสัชชะปะริกขารัง ปะฏิเสวามิ,

เราย่อมพิจารณาโดยแยบคายแล้วจึงบริโภคเภสัชบริขาร อันเกื้อกูลแก่คนไข้

ยาวะเทวะ อุปปันนานัง เวยยาพาธิกานัง เวทะนานัง ปะฏิฆาตายะ,

เพียงเพื่อบำบัดทุกขเวทนาอันบังเกิดขึ้นแล้ว มีอาพาธต่าง ๆ เป็นมูล

อัพ์ยาปัชฌะปะระมะตายาติ.

เพื่อความเป็นผู้ที่ไม่มีโรคเบียดเบียนเป็น อย่างยิ่ง ดังนี้.

ภาคบทสวดพระพุทธมนต์

ปัพพะโตปะมะคาถา

ยะถาปิ เสลา วิปุลา นะภัง อาหัจจะ ปัพพะตา
สะมันตา อะนุปะริเยยยุง นิปโปเถนตา จะตุททิสา
เอวัง ชะรา จะ มัจจุ จะ อะธิวัตตันติ ปาณิโน
ขัตติเย พ์ราห์มะเณ เวสเส สุทเท จัณฑาละปุกกุเส
นะ กิญจิ ปะริวัชเชติ สัพพะเมวาภิมัททะติ
นะ ตัตถะ หัตถีนัง ภูมิ นะ ระถานัง นะ ปัตติยา
นะ จาปิ มันตะยุทเธนะ สักกา เชตุง ธะเนนะ วา
ตัส์มา หิ ปัณฑิโต โปโส สัมปัสสัง อัตถะมัตตะโน
พุทเธ ธัมเม จะ สังเฆ จะ ธีโร สัทธัง นิเวสะเย
โย ธัมมะจารี กาเยนะ วาจายะ อุทะ เจตะสา
อิเธวะ นัง ปะสังสันติ เปจจะ สัคเค ปะโมทะติฯ

อะริยะธนะคาถา

ยัสสะ สัทธา ตะถาคะเต อะจะลา สุปะติฏฐิตา
สีลัญจะ ยัสสะ กัล์ยาณัง อะริยะกันตัง ปะสังสิตัง
สังเฆ ปะสาโท ยัสสัตถิ อุชุภูตัญจะ ทัสสะนัง
อะทะลิทโทติ ตัง อาหุ อะโมฆันตัสสะ ชีวิตัง

ตัส์มา สัทธัญจะ สีลัญจะ ปะสาทัง ธัมมะทัสสะนัง
อะนุยุญเชถะ เมธาวี สะรัง พุทธานะ สาสะนันติฯ

<u>ธัมมะนิยามะสุตตัง</u>

เอวัมเม สุตังฯ เอกัง สะมะยัง ภะคะวา สาวัตถิยัง วิหะระติ เชตะวะเน อะนาถะปิณฑิกัสสะ อาราเมฯ ตัต์ระ โข ภะคะวา ภิกขู อามันเตสิ ภิกขะโวติฯ ภะทันเตติ เต ภิกขู ภะคะวะโต ปัจจัสโสสุงฯ ภะคะวา เอตะทะโวจะ

อุปปาทา วา ภิกขะเว ตะถาคะตานัง อะนุปปาทา วา ตะถาคะตานัง ฐิตา วะ สา ธาตุ ธัมมัฏฐิตะตา ธัมมะนิยามะตา สัพเพ สังขารา อะนิจจาติฯตัง ตะถาคะโต อะภิสัมพุชฌะติ อะภิสะเมติ อะภิ-สัมพุชฌิต์วา อะภิสะเมต์วา อาจิกขะติ เทเสติ ปัญญะเปติ ปัฏฐะเปติ วิวะระติ วิภะชะติ อุตตานีกะโรติ สัพเพ สังขารา อะนิจจาติฯ

อุปปาทา วา ภิกขะเว ตะถาคะตานัง อะนุปปาทา วา ตะถาคะ-ตานัง ฐิตา วะ สา ธาตุ ธัมมัฏฐิตะตา ธัมมะนิยามะตา สัพเพ สังขารา ทุกขาติฯ ตัง ตะถาคะโต อะภิสัมพุชฌะติ อะภิสะเมติ อะภิสัมพุชฌิต์วา อะภิสะเมต์วา อาจิกขะติ เทเสติ ปัญญะเปติ ปัฏฐะเปติ วิวะระติ วิภะชะติ อุตตานีกะโรติ สัพเพ สังขารา ทุกขาติฯ

อุปปาทา วา ภิกขะเว ตะถาคะตานัง อะนุปปาทา วา ตะถาคะ-ตานัง ฐิตา วะ สา ธาตุ ธัมมัฏฐิตะตา ธัมมะนิยามะตา สัพเพ ธัมมา

อะนัตตาติฯ ตัง ตะถาคะโต อะภิสัมพุชฌะติ อะภิสะเมติ อะภิสัมพุชฌิต๋วา อะภิสะเมต๋วา อาจิกขะติ เทเสติ ปัญญะเปติ ปัฏฐะเปติ วิวะระติ วิภะชะติ อุตตานีกะโรติ สัพเพ ธัมมา อะนัตตาติฯ อิทะมะโว จะ ภะคะวาฯ อัตตะมะนา เต ภิกขู ภะคะวะโต ภาสิตัง อะภินันทุนติฯ

<u>ติลักขะณาทิคาถา</u>

สัพเพ สังขารา อะนิจจาติ ยะทา ปัญญายะ ปัสสะติ
อะถะ นิพพินทะติ ทุกเข เอสะ มัคโค วิสุทธิยา
สัพเพ สังขารา ทุกขาติ ยะทา ปัญญายะ ปัสสะติ
อะถะ นิพพินทะติ ทุกเข เอสะ มัคโค วิสุทธิยา
สัพเพ ธัมมา อะนัตตาติ ยะทา ปัญญายะ ปัสสะติ
อะถะ นิพพินทะติ ทุกเข เอสะ มัคโค วิสุทธิยา
อัปปะกา เต มะนุสเสสุ เย ชะนา ปาระคามิโน
อะถายัง อิตะรา ปะชา ตีระเมวานุธาวะติ
เย จะ โข สัมมะทักขาเต ธัมเม ธัมมานุวัตติโน
เต ชะนา ปาระเมสสันติ มัจจุเธยยัง สุทุตตะรัง
กัณหัง ธัมมัง วิปปะหายะ สุกกัง ภาเวถะ ปัณฑิโต
โอกา อะโนกะมาคัมมะ วิเวเก ยัตถะ ทูระมัง
ตัต๎ราภิระติมิจเฉยยะ หิต๋วา กาเม อะกิญจะโน
ปะริโยทะเปยยะ อัตตานัง จิตตัก๎เลเสหิ ปัณฑิโต

เยสัง สัมโพธิยังเคสุ สัมมา จิตตัง สุภาวิตัง
อาทานะปะฏินิสสัคเค อะนุปาทายะ เย ระตา
ขีณาสะวา ชุติมันโต เต โลเก ปะรินิพพุตาติฯ

<u>ปะฏิจจะสะมุปปาทะปาฐะ</u>

อะวิชชาปัจจะยา สังขารา สังขาระปัจจะยา วิญญาณัง วิญญาณะปัจจะยา นามะรูปัง นามะรูปะปัจจะยา สะฬายะตะนัง สะฬายะตะนะปัจจะยา ผัสโส ผัสสะปัจจะยา เวทะนา เวทะนาปัจจะยา ตัณหา ตัณหาปัจจะยา อุปาทานัง อุปาทานะปัจจะยา ภะโว ภะวะปัจจะยา ชาติ ชาติปัจจะยา ชะรามะระณัง โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสา สัมภะวันติฯ เอวะเมตัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ สะมุทะโย โหติฯ

อะวิชชายะเต๎วว อะเสสะวิราคะนิโรธา สังขาระนิโรโธ สังขาระนิโรธา วิญญาณะนิโรโธ วิญญาณะนิโรธา นามะรูปะนิโรโธ นามะรูปะนิโรธา สะฬายะตะนะนิโรโธ สะฬายะตะนะนิโรธา ผัสสะนิโรโธ ผัสสะนิโรธา เวทะนานิโรโธ เวทะนานิโรธา ตัณหานิโรโธ ตัณหานิโรธา อุปาทานะนิโรโธ อุปาทานะนิโรธา ภะวะนิโรโธ ภะวะนิโรธา ชาตินิโรโธ ชาตินิโรธา ชะรามะระณัง โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสา นิรุชฌันติฯ เอวะเมตัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ นิโรโธ โหติฯ

พุทธะอุทานะคาถา

ยะทา หะเว ปาตุภะวันติ ธัมมา
อาตาปิโน ฌายะโต พ์ราห์มะณัสสะ
อะถัสสะ กังขา วะปะยันติ สัพพา
ยะโต ปะชานาติ สะเหตุธัมมังฯ

ยะทา หะเว ปาตุภะวันติ ธัมมา
อาตาปิโน ฌายะโต พ์ราห์มะณัสสะ
อะถัสสะ กังขา วะปะยันติ สัพพา
ยะโต ขะยัง ปัจจะยานัง อะเวทิฯ

ยะทา หะเว ปาตุภะวันติ ธัมมา
อาตาปิโน ฌายะโต พ์ราห์มะณัสสะ
วิธูปะยัง ติฏฐะติ มาระเสนัง
สูโรวะ โอภาสะยะมันตะลิกขันติฯ

ภัทเทกะรัตตะคาถา

อะตีตัง นานวาคะเมยยะ นัปปะฏิกังเข อะนาคะตัง
ยะทะตีตัมปะหีนันตัง อัปปัตตัญจะ อะนาคะตัง
ปัจจุปปันนัญจะ โย ธัมมัง ตัตถะ ตัตถะ วิปัสสะติ
อะสังหิรัง อะสังกุปปัง ตัง วิทธา มะนุพ์รูหะเย

อัชเชวะ กิจจะมาตัปปัง โก ชัญญา มะระณัง สุเว
นะ หิ โน สังคะรันเตนะ มะหาเสเนนะ มัจจุนา
เอวัง วิหาริมาตาปิง อะโหรัตตะมะตันทิตัง
ตัง เว ภัทเทกะรัตโตติ สันโต อาจิกขะเต มุนีติ ฯ

(บทสวดพระอภิธรรม ๗ บท)

พระสังคิณี

กุสะลา ธัมมา อะกุสะลา ธัมมา อัพ์ยากะตา ธัมมาฯ กะตะเม ธัมมา กุสะลาฯ ยัส์มิง สะมะเย กามาวะจะรัง กุสะลัง จิตตัง อุปปันนัง โหติ โสมะนัสสะสะหะคะตัง ญาณะสัมปะยุตตัง รูปารัมมะณัง วา สัททารัมมะณัง วา คันธารัมมะณัง วา ระสารัมมะณัง วา โผฏฐัพพารัมมะณัง วา ธัมมารัมมะณัง วา ยัง ยัง วา ปะนารัพภะ ตัส์มิง สะมะเย ผัสโส โหติ อะวิกเขโป โหติ เย วา ปะนะ ตัส์มิง สะมะเย อัญเญปิ อัตถิ ปะฏิจจะสะมุปปันนา อะรูปิโน ธัมมา อิเม ธัมมา กุสะลาฯ

พระวิภังค์

ปัญจักขันธา รูปักขันโธ เวทะนากขันโธ สัญญากขันโธ สังขารักขันโธ วิญญาณักขันโธฯ ตัตถะ กะตะโม รูปักขันโธฯ ยังกิญจิ รูปัง อะตีตานาคะตะปัจจุปปันนัง อัชฌัตตัง วา

พะหิทธา วา โอฬาริกัง วา สุขุมัง วา หีนัง วา ปะณีตัง วา ยัง ทูเร วา สันติเก วา ตะเทกัชฌัง อะภิสัญญูหิต์วา อะภิสังขิปิต์วา อะยัง วุจจะติ รูปักขันโธฯ

พระธาตุกะถา

สังคะโห อะสังคะโหฯ สังคะหิเตนะ อะสังคะหิตัง อะสังคะหิเตนะ สังคะหิตัง สังคะหิเตนะ สังคะหิตัง อะสังคะหิเตนะ อะสังคะหิตังฯ สัมปะโยโค วิปปะโยโคฯ สัมปะยุตเตนะ วิปปะยุตตัง วิปปะยุตเตนะ สัมปะยุตตัง อะสังคะหิตังฯ

พระปุคคะละปัญญัตติ

ฉะ ปัญญัตติโย ขันธะปัญญัตติ อายะตะนะปัญญัตติ ธาตุปัญญัตติ สัจจะปัญญัตติ อินท์ริยะปัญญัตติ ปุคคะละปัญญัตติฯ กิตตาวะตา ปุคคะลานัง ปุคคะละปัญญัตติฯ สะมะยะวิมุตโต อะสะมะยะวิมุตโต กุปปะธัมโม อะกุปปะธัมโม ปะริหานะธัมโม อะปะริหานะธัมโม เจตะนาภัพโพ อะนุรักขะนาภัพโพ ปุถุชชะโน โคต์ระภู ภะยูปะระโต อะภะยูปะระโต ภัพพาคะมะโน อะภัพพาคะมะโน นิยะโต อะนิยะโต ปะฏิปันนะโก ผะเลฏฐิโต อะระหา อะระหัตตายะ ปะฏิปันโนฯ

พระกะถาวัตถุ

ปุคคะโล อุปะลัพภะติ สัจฉิกัตถะปะระมัตเถนาติ อามันตาฯ โย สัจฉิกัตโถ ปะระมัตโถ ตะโต โส

ปุคคะโล อุปะลัพภะติ สัจฉิกัตถะปะระมัตเถนาติฯ นะ เหวัง วัตตัพเพฯ อาชานาหิ นิคคะหัง หัญจิ

ปุคคะโล อุปะลัพภะติ สัจฉิกัตถะปะระมัตเถนะ เตนะ วะตะเร วัตตัพเพ โย สัจฉิกัตโถ ปะระมัตโถ ตะโต โส

ปุคคะโล อุปะลัพภะติ สัจฉิกัตถะปะระมัตเถนาติฯ มิจฉาฯ

พระยะมะกะ

เย เกจิ กุสะลา ธัมมา สัพเพ เต กุสะละมูลาฯ เย วา ปะนะ กุสะละมูลา สัพเพ เต ธัมมา กุสะลาฯ เย เกจิ กุสะลา ธัมมา สัพเพ เต กุสะละมูเลนะ เอกะมูลาฯ เย วา ปะนะ กุสะละมูเลนะ เอกะมูลา สัพเพ เต ธัมมา กุสะลาฯ

พระมะหาปัฏฐาน

เหตุปัจจะโย อารัมมะณะปัจจะโย อะธิปะติปัจจะโย อะนันตะระปัจจะโย สะมะนันตะระปัจจะโย สะหะชาตะปัจจะโย อัญญะมัญญะปัจจะโย นิสสะยะปัจจะโย อุปะนิสสะยะปัจจะโย ปุเรชาตะปัจจะโย ปัจฉาชาตะปัจจะโย อาเสวะนะปัจจะโย กัมมะปัจจะโย วิปากะปัจจะโย อาหาระปัจจะโย อินท์ริยะปัจจะโย

ฌานะปัจจะโย มัคคะปัจจะโย สัมปะยุตตะปัจจะโย วิปปะยุตตะ-ปัจจะโย อัตถิปัจจะโย นัตถิปัจจะโย วิคะตะปัจจะโย อะวิคะตะ-ปัจจะโยฯ

บังสุกุลตาย

อะนิจจา วะตะ สังขารา อุปปาทะวะยะธัมมิโน
อุปปัชชิต์วา นิรุชฌันติ เตสัง วูปะสะโม สุโขฯ
สัพเพ สัตตา มะรันติ จะ มะริงสุ จะ มะริสสะเร
ตะเถวาหัง มะริสสามิ นัตถิ เม เอตถะ สังสะโย

บังสุกุลเป็น

อะจิรัง วะตะยัง กาโย ปะฐะวิง อะธิเสสสะติ
ฉุฑโฑ อะเปตะวิญญาโณ นิรัตถังวะ กะลิงคะรังฯ

ธัมมะสังคิณีมาติกา (สวดมาติกา)

กุสะลา ธัมมา อะกุสะลา ธัมมา อัพ์ยากะตา ธัมมาฯ

สุขายะ เวทะนายะ สัมปะยุตตา ธัมมา ทุกขายะ เวทะนายะ สัมปะยุตตา ธัมมา อะทุกขะมะสุขายะ เวทะนายะ สัมปะยุตตา ธัมมาฯ

วิปากา ธัมมา วิปากะธัมมะธัมมา เนวะวิปากะนะวิปากะธัมมะธัมมาฯ

อุปาทินุปาทานิยา ธัมมา อะนุปาทินุปาทานิยา ธัมมา อะนุปาทินนานุปาทานิยา ธัมมาฯ

สังกิลิฏฐะสังกิเลสิกา ธัมมา อะสังกิลิฏฐะสังกิเลสิกา ธัมมา อะสังกิลิฏฐาสังกิเลสิกา ธัมมาฯ

สะวิตักกะสะวิจารา ธัมมา อะวิตักกะวิจาระมัตตา ธัมมา อะวิตักกาวิจารา ธัมมา ฯ

ปีติสะหะคะตา ธัมมา สุขะสะหะคะตา ธัมมา อุเปกขาสะหะคะตา ธัมมาฯ

ทัสสะเนนะ ปะหาตัพพา ธัมมา ภาวะนายะ ปะหาตัพพา ธัมมา เนวะทัสสะเนนะ นะภาวะนายะ ปะหาตัพพา ธัมมาฯ

ทัสสะเนนะ ปะหาตัพพะเหตุกา ธัมมา ภาวะนายะ ปะหาตัพพะเหตุกา ธัมมา เนวะทัสสะเนนะ นะภาวะนายะ ปะหาตัพพะเหตุกา ธัมมาฯ

อาจะยะคามิโน ธัมมา อะปะจะยะคามิโน ธัมมา เนวาจะยะคามิโน นาปะจะยะคามิโน ธัมมาฯ

เสกขา ธัมมา อะเสกขา ธัมมา เนวะเสกขานาเสกขา ธัมมาฯ

ปะริตตา ธัมมา มะหัคคะตา ธัมมา อัปปะมาณา ธัมมาฯ

ปะริตตารัมมะณา ธัมมา มะหัคคะตารัมมะณา ธัมมา อัปปะมาณารัมมะณา ธัมมาฯ

หีนา ธัมมา มัชฌิมา ธัมมา ปะณีตา ธัมมาฯ

มิจฉัตตะนิยะตา ธัมมา สัมมัตตะนิยะตา ธัมมา อะนิยะตา ธัมมาฯ

มัคคารัมมะณา ธัมมา มัคคะเหตุกา ธัมมา มัคคาธิปะติโน ธัมมาฯ

อุปปันนา ธัมมา อะนุปปันนา ธัมมา อุปปาทิโน ธัมมาฯ

อะตีตา ธัมมา อะนาคะตา ธัมมา ปัจจุปปันนา ธัมมาฯ

อะตีตารัมมะณา ธัมมา อะนาคะตา รัมมะณา ธัมมา ปัจจุปปันนารัมมะณา ธัมมาฯ

อัชฌัตตา ธัมมา พะหิทธา ธัมมา อัชฌัตตะพะหิทธา ธัมมาฯ

อัชฌัตตารัมมะณา ธัมมา พะหิทธารัมมะณา ธัมมา อัชฌัตตะพะหิทธารัมมะณา ธัมมาฯ

สะนิทัสสะนะสัปปะฏิฆา ธัมมา อะนิทัสสะนะสัปปะฏิฆา ธัมมา อะนิทัสสะนาปปะฏิฆา ธัมมาฯ

คำทำวัตรเย็น

โยโส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ, ส๎วากขาโต เยนะ ภะคะวะตา ธัมโม, สุปะฏิปันโน ยัสสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ตัมมะยัง ภะคะวันตัง สะธัมมัง สะสังฆัง, อิเมหิ สักกาเรหิ ยะถาระหัง อาโรปิเตหิ อะภิปูชะยามะ, สาธุ โน ภันเต ภะคะวา สุจิระปะรินิพพุโตปิ, ปัจฉิมาชะนะตานุกัมปะมานะสา, อิเม สักกาเร ทุคคะตะปัณณาการะภูเต ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด เป็นพระอรหันต์ตรัสรู้ชอบเองแล้ว พระธรรม อันใด ที่พระผู้มีพระภาคกล่าวไว้ดีแล้ว, พระสงฆ์หมู่ใดที่ท่านปฏิบัติดีแล้ว, ข้าพเจ้าขอบูชาโดยยิ่ง, ซึ่งพระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น, พร้อมด้วยพระธรรมและหมู่พระสงฆ์, ด้วยเครื่องสักการะคือดอกไม้และธูปเทียนทั้งหลายเหล่านี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย, ที่ยกขึ้นแล้วตามสมควร ขอพระผู้มีพระภาคแม้ปรินิพพานนานมาแล้ว, ยังทรงอยู่ด้วยพระคุณทั้งหลาย, จงทรงรับเครื่องสักการะบรรณาการ, ของคนยากทั้งหลายเหล่านี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย ด้วยพระหฤทัยอนุเคราะห์, แก่ประชุมชนที่เกิดในภายหลัง, เพื่อประโยชน์, เพื่อความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, สิ้นกาลนานเทอญ ฯ

คำนมัสการพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมา สัมพุทโธ ภะคะวา,

พระผู้มีพระภาคซึ่งเป็นที่พึ่งที่นับถือของเราทั้งหลาย, พระองค์เป็นพระอรหันต์ตรัสรู้ชอบเองแล้ว, ละกิเลสขาดจากสันดานกับทั้งวาสนา, เป็นผู้ไม่หลง, มีความไม่หลงเป็นธรรมดา ตรัสรู้อริยสัจ ๔ แจ้งประจักษ์โดยลำพังพระองค์เอง, ตรัสรู้ชอบไม่วิปริต, สอนผู้อื่นให้ ตรัสรู้ได้ด้วย, เราทั้งหลายขอนมัสการกราบไหว้, พระผู้มีพระภาคพระองค์นั้น, มีพระสถูป หรือพระพุทธรูปนี้เป็นพยาน,

พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ. (กราบ)

ส๎วากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,

พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคกล่าวไว้ดีแล้ว, แสดงหนทางดับกิเลสและกองทุกข์, ให้ผู้ปฏิบัติตามถึงความสิ้นทุกข์ได้โดยชอบ,เราทั้งหลายขอนมัสการกราบไหว้, พระธรรมที่พระผู้มีพระภาคกล่าวไว้ดีแล้ว,

ธัมมัง นะมัสสามิ. (กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

หมู่พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคปฏิบัติดีแล้ว, ได้ปัญญาตรัสรู้อริยสัจ๔, ทำกิเลสในสันดานของตนให้สิ้นไป, ตามกำลังอริยมรรคที่ได้เกิดขึ้นแล้วในสันดานของตน, ความละกิเลสได้จริงเป็นการปฏิบัติชอบแท้, เราทั้งหลายขอนมัสการกราบไหว้, หมู่พระสงฆ์สาวก, ที่พระผู้มีพระภาคสอนให้ปฏิบัติดีแล้ว, **สังฆัง นะมามิ.** (กราบ)

ปุพพภาคนมการ

(นำ) **(หันทะ มะยัง พุทธัสสะ ภะคะวะโต ปุพพะภาคะนะมะการัง กะโรมะ เส.)**

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต, ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น

อะระหะโต, ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส

สัมมาสัมพุทธัสสะ. ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง (๓ ครั้ง)

พุทธานุสสติ

(นำ) **(หันทะ มะยัง พุทธานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส)**

ตัง โข ปะนะ ภะคะวันตัง เอวัง กัล์ยาโณ กิตติสัทโท อัพภุคคะโต,

ก็กิตติศัพท์อันงามของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น, ได้ฟุ้งไปแล้วอย่างนี้ว่า

อิติปิ โส ภะคะวา, เพราะเหตุอย่างนี้ ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น,

อะระหัง, เป็นผู้ไกลจากกิเลส,

สัมมาสัมพุทโธ, เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง,

วิชชาจะระณะสัมปันโน, เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชชาและจรณะ,

สุคะโต, เป็นผู้เสด็จไปแล้วด้วยดี,

โลกะวิทู, เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง,

อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ,

เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึกได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า,

สัตถา เทวะมะนุสสานัง, เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย,

พุทโธ, เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม,

ภะคะวาติ. เป็นผู้มีความจำเริญ จำแนกธรรมสั่งสอนสัตว์ ดังนี้ฯ .

พุทธาภิคีติ

(นำ) (หันทะ มะยัง พุทธาภิคีติง กะโรมะ เส)

พุทธ์วาระหันตะวะระตาทิคุณาภิยุตโต,

พระพุทธเจ้าประกอบด้วยคุณ,มีความประเสริฐแห่งอรหันตคุณเป็นต้น

สุทธาภิญาณะกะรุณาหิ สะมาคะตัตโต,

มีพระองค์อันประกอบด้วยพระญาณและพระกรุณาอันบริสุทธิ์,

โพเธสิ โย สุชะนะตัง กะมะลังวะ สูโร,

พระองค์ใด ทรงกระทำชนที่ดีให้เบิกบาน ดุจอาทิตย์ทำบัวให้บาน,

วันทามะหัง ตะมะระณัง สิระสา ชิเนนทัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระชินสีห์ ผู้ไม่มีกิเลส พระองค์นั้นด้วยเศียรเกล้า,

พุทโธ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง,

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุด ของสัตว์ทั้งหลาย

ปะฐะมานุสสะติฏฐานัง วันทามิ ตัง สิเรนะหัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึก

องค์ที่หนึ่ง ด้วยเศียรเกล้า

พุทธัสสาหัส๎มิ ทาโส (ทาสี)[๓] วะ พุทโธ เม สามิกิสสะโร,

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเป็นนาย

มีอิสระเหนือข้าพเจ้า

---

[๓] คำสวดสำหรับอุบาสิกา

พุทโธ ทุกขัสสะ ฆาตา จะ วิธาตา จะ หิตัสสะ เม,

พระพุทธเจ้าเป็นเครื่องกำจัดทุกข์และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า

พุทธัสสาหัง นิยยาเทมิ สะรีรัญชีวิตัญจิทัง,

ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แด่พระพุทธเจ้า

วันทัน โตหัง (ตีหัง) จะริสสามิ พุทธัสเสวะ สุโพธิตัง,

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพฤติตาม ซึ่งความตรัสรู้ดีของพระพุทธเจ้า

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง พุทโธ เม สะระณัง วะรัง,

สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระพุทธเจ้าเป็นสรณะอันประเสริฐ ของข้าพเจ้า

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัฑเฒยยัง สัตถุ สาสะเน,

ด้วยการกล่าวคำสัจจ์นี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา

พุทธัง เม วันทะมาเนนะ (มานายะ) ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ,

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระพุทธเจ้า ได้ขวนขวายบุญใด ในบัดนี้

สัพเพปิ อันตะรายา เม มาเหสุง ตัสสะ เตชะสา,

อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น

(หมอบลงว่า)

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา,

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี

พุทเธ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,

กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้ว ใพระพุทธเจ้า

พุทโธ ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง,

ขอพระพุทธเจ้า จงงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ พุทเธ.

เพื่อการสำรวมระวังใน พระพุทธเจ้าในกาลต่อไป.

ธัมมานุสสติ

(นำ) **(หันทะ มะยัง ธัมมานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส)**

ส๎วากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,

พระธรรม เป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสไว้ดีแล้ว

สันทิฏฐิโก, เป็นธรรมที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติ พึงเห็นได้ด้วยตนเอง

อะกาลิโก, เป็นธรรมที่ปฏิบัติได้ และให้ผลได้ไม่จำกัดกาล

เอหิปัสสิโก, เป็นธรรมที่ควรกล่าวกะผู้อื่นว่า ท่านจงมาดูเถิด

โอปะนะยิโก, เป็นธรรมที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว

ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ. เป็นธรรมที่ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตน ดังนี้.

ธัมมาภิคีติ

(นำ) **(หันทะ มะยัง ธัมมาภิคีติง กะโรมะ เส)**

ส๎วากขาตะตาทิคุณะโยคะวะเสนะ เสยโย,

พระธรรมเป็นธรรมที่ประเสริฐ เพราะประกอบด้วยคุณ คือความที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นต้น

โย มัคคะปากะปะริยัตติวิโมกขะเภโท,

เป็นธรรมอันจำแนกเป็น มรรค ผล ปริยัติ และนิพพาน

ธัมโม กุโลกะปะตะนา ตะทะธาริธารี,

เป็นธรรมทรงไว้ซึ่งผู้ทรงธรรม จากการตกไปสู่โลกที่ชั่ว

วันทามะหัง ตะมะหะรัง วะระธัมมะเมตัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมอันประเสริฐนั้นอันเป็นเครื่องขจัดเสียซึ่งความมืด

ธัมโม โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง,

พระธรรมใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุด ของสัตว์ทั้งหลาย

ทุติยานุสสะติฏฐานัง วันทามิ ตัง สิเรนะหัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึก องค์ที่สองด้วยเศียรเกล้า

ธัมมัสสาหัส๎มิ ทาโส (ทาสี) วะ ธัมโม เม สามิกิสสะโร,

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระธรรม พระธรรมเป็นนายมีอิสระเหนือข้าพเจ้า

ธัมโม ทุกขัสสะ ฆาตา จะ วิธาตา จะ หิตัสสะ เม,

พระธรรมเป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า

ธัมมัสสาหัง นิยยาเทมิ สะรีรัญชีวิตัญจิทัง,

ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แด่พระธรรม

วันทัน โตหัง (ตีหัง) จะริสสามิ ธัมมัสเสวะ สุธัมมะตัง,

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพฤติตาม ซึ่งความเป็นธรรมดีของพระธรรม

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง ธัมโม เม สะระณัง วะรัง,

สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระธรรมเป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัฑเฒยยัง สัตถุ สาสะเน,

ด้วยการกล่าวคำสัจจ์นี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา

ธัมมัง เม วันทะมาเนนะ (มานายะ) ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ,

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระธรรม ได้ขวนขวายบุญใด ในบัดนี้

สัพเพปิ อันตะรายา เม มาเหสุง ตัสสะ เตชะสา.

อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น.

(หมอบลงว่า)

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา,

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี

ธัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,

กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำ แล้วในพระธรรม

ธัมโม ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง,

ขอพระธรรม จงงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ ธัมเม.

เพื่อการสำรวมระวัง ในพระธรรม ในกาลต่อไป.

สังฆานุสสติ

(นำ) **(หันทะ มะยัง สังฆานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส.)**

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด ปฏิบัติดีแล้ว

อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด ปฏิบัติตรงแล้ว

ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรม เป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว

สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด ปฏิบัติสมควรแล้ว

ยะทิทัง, ได้แก่บุคคลเหล่านี้ คือ

จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา,

คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ นับเรียง ตัวบุรุษได้ ๘ บุรุษ

เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

นั่นแหละ สงฆ์สาวกของพระผู้มี พระภาคเจ้า

อาหุเนยโย, เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา

ปาหุเนยโย, เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ

ทักขิเณยโย, เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน

อัญชะลีกะระณีโย, เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี

อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ.

เป็นเนื้อนาบุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า ดังนี้.

สังฆาภิคีติ

(นำ) **(หันทะ มะยัง สังฆาภิคีติง กะโรมะ เส)**

สัทธัมมะโช สุปะฏิปัตติคุณาทิยุตโต,

พระสงฆ์ที่เกิดโดยพระสัทธรรม ประกอบด้วยคุณมีความปฏิบัติดี เป็นต้น

โยฏฐัพพิโธ อะริยะปุคคะละสังฆะเสฏโฐ,

เป็นหมู่แห่งพระอริยบุคคลอันประเสริฐ แปดจำพวก

สีลาทิธัมมะปะวะราสะยะกายะจิตโต,

มีกายและจิต อันอาศัยธรรมมีศีล เป็นต้น อันบวร

วันทามะหัง ตะมะริยานะคะณัง สุสุทธัง,

ข้าพเจ้าไหว้หมู่แห่งพระอริยเจ้าเหล่านั้น อันบริสุทธิ์ด้วยดี

สังโฆ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง

พระสงฆ์หมู่ใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุด ของสัตว์ทั้งหลาย

ตะติยานุสสะติฏฐานัง วันทามิ ตัง สิเรนะหัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมู่นั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึก

องค์ที่สาม ด้วยเศียรเกล้า

สังฆัสสาหัส์มิ ทาโส (ทาสี) วะ สังโฆ เม สามิกิสสะโร,

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระสงฆ์ พระสงฆ์เป็นนาย มีอิสระเหนือข้าพเจ้า

สังโฆ ทุกขัสสะ ฆาตา จะ วิธาตา จะ หิตัสสะ เม,

พระสงฆ์เป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า

สังฆัสสาหัง นิยยาเทมิ สะรีรัญชีวิตัญจิทัง,

ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แด่พระสงฆ์

วันทันโตหัง (ตีหัง) จะริสสามิ สังฆัสโสปะฏิปันนะตัง,

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพฤติตาม ซึ่งความปฏิบัติดีของพระสงฆ์

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง สังโฆ เม สะระณัง วะรัง,

สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระสงฆ์เป็นสรณะอันประเสริฐ

ของข้าพเจ้า

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัฑเฒยยัง สัตถุ สาสะเน,

ด้วยการกล่าวคำสัจจ์นี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา

สังฆัง เม วันทะมาเนนะ (มานายะ) ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ,

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระสงฆ์ ได้ขวนขวายบุญใด ในบัดนี้

สัพเพปิ อันตะรายา เม มาเหสุง ตัสสะ เตชะสา,
อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น.

(หมอบลงว่า)

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา,
ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี
สังเฆ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,
กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้วในพระสงฆ์
สังโฆ ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง,
ขอพระสงฆ์ จงงดซึ่งโทษล่วงเกิน อันนั้น
กาลันตะเร สังวะริตุง วะ สังเฆ.
เพื่อการสำรวมระวังในพระสงฆ์ในกาลต่อไป

อตีตปัจจะเวกขะณะปาฐะ (บทพิจารณาปัจจัย ๔ สำหรับตอนเย็น)

(นำ) (หันทะ มะยัง อะตีตะปัจจะเวกขะณะปาฐัง ภะณามะ เส)

<u>บทพิจารณาภายหลังการใช้สอยจีวร</u>

อัชชะ มะยา อะปัจจะเวกขิต์วา ยัง จีวะรัง ปะริภุตตัง,
จีวรใดอันเรานุ่งห่มแล้ว ไม่ทันพิจารณาในวันนี้
ตัง ยาวะเทวะ สีตัสสะ ปะฏิฆาตายะ,
จีวรนั้นเรานุ่งห่มแล้ว เพียงเพื่อบำบัดความหนาว

อุณ์หัสสะ ปะฏิฆาตายะ, เพื่อบำบัดความร้อน

ฑังสะมะกะสะวาตาตะปะสิริงสะปะสัมผัสสานัง ปะฏิฆาตายะ,

เพื่อบำบัดสัมผัสอันเกิดจากเหลือบ ยุง ลม แดด และสัตว์เลื้อยคลานทั้งหลาย

ยาวะเทวะ หิริโกปินะ ปะฏิจฉาทะนัตถัง.

และเพียงเพื่อปกปิดอวัยวะ อันให้เกิดความละอาย.

<u>บทพิจารณาภายหลังบริโภคบิณฑบาต (อาหาร)</u>

อัชชะ มะยา อะปัจจะเวกขิต์วา โย ปิณฑะปาโต ปะริภุตโต,

บิณฑบาตใด อันเราฉันแล้ว ไม่ทันพิจารณาในวันนี้

โส เนวะ ท์วายะ, บิณฑบาตนั้นเราฉันแล้ว ไม่ใช่เป็นไปเพื่อความเพลิดเพลินสนุกสนาน

นะ มะทายะ, ไม่ใช่เป็นไปเพื่อความเมามัน เกิดกำลังพลังทางกาย

นะ มัณฑะนายะ, ไม่ใช่เป็นไปเพื่อประดับ

นะ วิภูสะนายะ, ไม่ใช่เป็นไปเพื่อตกแต่ง

ยาวะเทวะ อิมัสสะ กายัสสะ ฐิติยา, แต่ให้เป็นไปเพียงเพื่อความตั้งอยู่ได้แห่งกายนี้

ยาปะนายะ, เพื่อความเป็นไปได้ของอัตภาพ

วิหิงสุปะระติยา, เพื่อความสิ้นไปแห่งความลำบากทางกาย

พ์รัห์มะจะริยานุคคะหายะ, เพื่ออนุเคราะห์แก่การประพฤติพรหมจรรย์

อิติ ปุราณัญจะ เวทะนัง ปะฏิหังขามิ,

ด้วยการทำอย่างนี้ เราย่อมระงับเสียได้ซึ่งทุกขเวทนาเก่าคือความหิว

นะ วัญจะ เวทะนัง นะ อุปปาเทสสามิ,

และไม่ทำทุกขเวทนาใหม่ให้เกิดขึ้น

ยาต์รา จะ เม ภะวิสสะติ อะนะวัชชะตา จะ ผาสุวิหาโร จาติ.

อนึ่ง ความเป็นไปโดยสะดวกแห่งอัตภาพนี้ด้วย ความเป็นผู้หาโทษมิได้ด้วย และความเป็นอยู่โดยผาสุกด้วย จักมีแก่เรา ดังนี้ .

บทพิจารณาภายหลังการใช้สอยเสนาสนะ (ที่อยู่อาศัย)

อัชชะ มะยา อะปัจจะเวกขิต์วา ยัง เสนาสะนัง ปะริภุตตัง,

เสนาสนะใดอันเราใช้สอยแล้ว ไม่ทันพิจารณาในวันนี้

ตัง ยาวะเทวะ สีตัสสะ ปะฏิฆาตายะ,

เสนาสนะนั้น เราใช้สอยแล้ว เพียงเพื่อบำบัดความหนาว

อุณ์หัสสะ ปะฏิฆาตายะ, เพื่อบำบัดความร้อน

ฑังสะมะกะสะวาตาตะปะสิริงสะปะสัมผัสสานัง ปะฏิฆาตายะ,

เพื่อบำบัดสัมผัสอันเกิดจากเหลือบ ยุง ลม แดด และสัตว์เลื้อยคลานทั้งหลาย

ยาวะเทวะ อุตุปะริสสะยะวิโนทะนัง ปะฏิสัลลานารามัตถัง.

เพียงเพื่อบรรเทาอันตรายอันจะพึงมีจากดินฟ้าอากาศ และเพื่อความเป็นผู้ยินดีอยู่ได้ในที่หลีกเร้นสำหรับภาวนา.

<u>บทพิจารณาภายหลังบริโภคคิลานเภสัช (ยารักษาโรค)</u>

อัชชะ มะยา อะปัจจะเวกขิต๎วา โย คิลานะปัจจะยะเภสัชชะปะริกขาโร ปะริภุตโต,

คิลานะเภสัชบริขารใด อันเราบริโภคแล้ว ไม่ทันพิจารณาในวันนี้

โส ยาวะเทวะ อุปปันนานัง เวยยาพาธิกานัง เวทะนานัง ปะฏิฆาตายะ,

คิลานะเภสัชบริขารนั้นเราบริโภคแล้ว เพียงเพื่อบำบัดทุกขเวทนาอันบังเกิดขึ้นแล้ว มีอาพาธต่าง ๆ เป็นมูล

อัพ๎ยาปัชฌะปะระมะตายาติ.

เพื่อความเป็นผู้ไม่มีโรคเบียดเบียน เป็นอย่างยิ่งดังนี้

บทพิจารณาประจำวัน
อภิณหปัจจเวกขณปาฐะ

(นำ) (หันทะ มะยัง อะภิณหะปัจจะเวกขะณะปาฐัง ภะณามะ เส)

ชะราธัมโมมหิ	เรามีความแก่เป็นธรรมดา,
ชะรัง อะนะตีโต, (ตีตา)	จะล่วงพ้นความแก่ไปไม่ได้,
พ๎ยาธิ ธัมโมมหิ	เรามีความเจ็บไข้เป็นธรรมดา,
พ๎ยาธิง อะนะตีโต, (ตีตา)	จะล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปไม่ได้,
มะระณะ ธัมโมมหิ	เรามีความตายเป็นธรรมดา,
มะระณัง อะนะตีโต, (ตีตา)	จะล่วงพ้นความตายไปไม่ได้,

สัพเพหิ เม ปิเยหิ มะนาเปหิ นานาภาโว วินาภาโว,

เราจะเป็นไปต่าง ๆ คือจะพลัดพราก จากของรักของเจริญใจทั้งสิ้น

กัมมัสสะโกมหิ เรามีกรรมเป็นของ ๆ ตน,

กัมมะทายาโท เราเป็นทายาทผู้รับผลแห่งกรรม,

กัมมะโยนิ เราเป็นผู้เกิดมาแต่กรรม,

กัมมะพันธุ, เราเป็นเผ่าพันธุ์แห่งกรรม,

กัมมะปะฏิสะระโณ, เรามีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย,

ยังกัมมัง กะริสสามิ, เราทำกรรมอันใดไว้,

กัล์ยาณัง วา ปาปะกัง วา, เป็นบุญหรือเป็นบาป,

ตัสสะ ทายาโท ภะวิสสามิ, เราจะได้รับผลของกรรมนั้นไป,

อิตถิยา วา หญิงก็ดี,

ปุริเสนะ วา ชายก็ดี,

คะหัฏเฐนะ วา คฤหัสถ์ก็ดี,

ปัพพะชิเตนะ วา บรรพชิตก็ดี,

เอวัง อัมเหหิ อะภิณหัง ปัจจะเวกขิตัพพัง.

เราทั้งหลายพึงพิจารณาเนืองๆ ทุกวันคืน ดังนี้ แล.

บทพิจารณาสังขาร

สัพเพ สังขารา อะนิจจา,

สังขารคือร่างกายจิตใจ แลรูปธรรม นามธรรม ทั้งหมดทั้งสิ้น มันไม่เที่ยง เกิดขึ้นแล้วดับไป มีแล้วหายไป

สัพเพ สังขารา ทุกขา,

สังขารคือร่างกายจิตใจ แลรูปธรรม นามธรรม ทั้งหมดทั้งสิ้น มันเป็นทุกข์ทนยาก เพราะเกิดขึ้นแล้ว แก่ เจ็บ ตายไป

สัพเพ ธัมมา อนัตตาติ,

สิ่งทั้งหลายทั้งปวง ทั้งที่เป็นสังขาร แลมิใช่สังขาร ทั้งหมดทั้งสิ้น ไม่ใช่ตัว ไม่ใช่ตน ไม่ควรถือว่าเรา ว่าของเรา ว่าตัว ว่าตนของเรา

อะธุวัง ชีวิตัง, ชีวิตเป็นของไม่ยั่งยืน

ธุวัง มะระณัง, ความตายเป็นของยั่งยืน

อะวัสสัง มะยา มะริตัพพัง, อันเราจะพึงตายเป็นแท้

มะระณะปริโยสานัง เม ชีวิตัง,

ชีวิตของเรา มีความตาย เป็นที่สุดรอบ

ชีวิตัง เม อะนิยะตัง, ชีวิตของเรา เป็นของไม่เที่ยง

มะระณัง เม นิยะตัง, ความตายของเรา เป็นของเที่ยง

วะตะ, ควรที่จะสังเวช

อะยัง กาโย, ร่างกายนี้

อะจิรัง, มิได้ตั้งอยู่นาน

อะเปตะวิญญาโณ, ครั้นปราศจากวิญญาณ

ฉุฑโฑ, อันเขาทิ้งเสียแล้ว

อะธิเสสสะติ, จักนอนทับ

ปะฐะวิง, ซึ่งแผ่นดิน

กะลิงคะรัง อิวะ, ประดุจดังว่าท่อนไม้และท่อนฟืน

นิรัตถัง. หาประโยชน์มิได้.

ภารสุตตคาถา

(นำ) **(หันทะ มะยัง ภาระสุตตะคาถาโย ภะณามะ เส)**

ภารา หะเว ปัญจักขันธา, ขันธ์ทั้งห้า เป็นของหนักเน้อ

ภาระหาโร จะ ปุคคะโล, บุคคลแหละ เป็นผู้แบกของหนักพาไป

ภาราทานัง ทุกขัง โลเก, การแบกถือของหนัก เป็นความทุกข์ในโลก

ภาระนิกเขปะนัง สุขัง, การสลัดของหนัก ทิ้งลงเสีย เป็นความสุข

นิกขิปิต์วา คะรุง ภารัง,พระอริยะเจ้า สลัดทิ้งของหนัก ลงเสียแล้ว

อัญญัง ภารัง อะนาทิยะ, ทั้งไม่หยิบฉวยเอาของหนักอันอื่นขึ้นมาอีก

สะมูลัง ตัณหัง อัพพุยหะ, ก็เป็นผู้ถอนตัณหาขึ้นได้ กระทั่งราก

นิจฉาโต ปะรินิพพุโต. เป็นผู้หมดสิ่งปรารถนา ดับสนิทไม่มีส่วนเหลือ .

ภัทเทกรัตตคาถา (แปล)

(นำ) **(หันทะ มะยัง ภัทเทกะรัตตะคาถาโย ภะณามะ เส)**

อะตีตัง นานวาคะเมยยะ นัปปะฏิกังเข อะนาคะตัง

บุคคลไม่ควรตามคิดถึงสิ่งที่ล่วงไปแล้ว ด้วยอาลัย และไม่พึงพะวงถึงสิ่งที่ยังมาไม่ถึง

ยะทะตีตัมปะหีนันตัง อัปปัตตัญจะ อะนาคะตัง

สิ่งที่เป็นอดีตก็ละไปแล้ว สิ่งที่เป็นอนาคตก็ยังไม่มา

ปัจจุปปันนัญจะ โย ธัมมัง ตัตถะ ตัตถะ วิปัสสะติ

อะสังหิรัง อะสังกุปปัง ตัง วิทธา มะนุพ์รูหะเย

ผู้ใดเห็นธรรมอันเกิดขึ้นเฉพาะหน้าในที่นั้น ๆ อย่างแจ่มแจ้ง ไม่ง่อนแง่นคลอนแคลน เขาควรพอกพูนอาการเช่นนั้นไว้

อัชเชวะ กิจจะมาตัปปัง โก ชัญญา มะระณัง สุเว

ความเพียรเป็นกิจที่ต้องทำวันนี้ ใครจะรู้ความตาย แม้พรุ่งนี้

นะ หิ โน สังคะรันเตนะ มะหาเสเนนะ มัจจุนา

เพราะการผัดเพี้ยนต่อมัจจุราช ซึ่งมีเสนามาก ย่อมไม่มีสำหรับเรา

เอวัง วิหาริมาตาปิง อะโหรัตตะมะตันทิตัง

ตัง เว ภัทเทกะรัตโตติ สันโต อาจิกขะเต มุนิ.

มุนีผู้สงบ ย่อมกล่าวเรียก ผู้มีความเพียรอยู่เช่นนี้ ไม่เกียจคร้านทั้งกลางวันกลางคืน ว่าผู้เป็นอยู่แม้เพียงราตรีเดียว ก็น่าชม .

โอวาทปาฏิโมกขคาถา

(นำ) (หันทะ มะยัง โอวาทะปาติโมกขะคาถาโย ภะณามะ เส)

สัพพะปาปัสสะ อะกะระณัง, การไม่ทำบาปทั้งปวง

กุสะลัสสูปะสัมปะทา, การทำกุศลให้ถึงพร้อม

สะจิตตะปะริโยทะปะนัง, การชำระจิตของตนให้ขาวรอบ

เอตัง พุทธานะสาสะนัง.

ธรรม ๓ อย่างนี้ เป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย

ขันตี ปะระมัง ตะโป ตีติกขา,

ขันติ คือความอดกลั้น เป็นธรรมเครื่องเผากิเลสอย่างยิ่ง

นิพพานัง ปะระมัง วะทันติ พุทธา,

ผู้รู้ทั้งหลาย กล่าวพระนิพพานว่าเป็นธรรมอันยิ่ง

นะ หิ ปัพพะชิโต ปะรูปะฆาตี,

ผู้กำจัดสัตว์อื่นอยู่ ไม่ชื่อว่าเป็นบรรพชิตเลย

สะมะโณ โหติ ปะรัง วิเหฐะยันโต.

ผู้ทำสัตว์อื่นให้ลำบากอยู่ ไม่ชื่อว่าเป็นสมณะเลย

อะนูปะวาโท อะนูปะฆาโต, การไม่พูดร้าย การไม่ทำร้าย

ปาติโมกเข จะ สังวะโร, การสำรวมในปาติโมกข์

มัตตัญญุตา จะ ภัตตัสมิง, ความเป็นผู้รู้ประมาณในการบริโภค

ปันตัญจะ สะยะนาสะนัง, การนอน การนั่ง ในที่อันสงัด

อะธิจิตเต จะ อาโยโค, ความหมั่นประกอบในการทำจิตให้ยิ่ง

เอตัง พุทธานะสาสะนัง.

ธรรม ๖ อย่างนี้ เป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย.

ปฐมพุทธภาสิตคาถา

(นำ) **(หันทะ มะยัง ปะฐะมะพุทธะภาสิตะคาถาโย ภะณามะ เส)**

อะเนกะชาติสังสารัง สันธาวิสสัง อะนิพพิสัง,

เมื่อเรายังไม่พบญาณ ได้แล่นท่องเที่ยวไปในสงสารเป็นอเนกชาติ

คะหะการัง คะเวสันโต ทุกขา ชาติ ปุนัปปุนัง,

แสวงหาอยู่ซึ่งนายช่างปลูกเรือน คือตัณหาผู้สร้างภพ การเกิดทุกคราว เป็นทุกข์ร่ำไป

คะหะการะกะ ทิฏโฐสิ ปุนะ เคหัง นะ กาหะสิ,

นี่แน่ะ นายช่างปลูกเรือน เรารู้จักเจ้าเสียแล้ว เจ้าจะทำเรือนให้เราไม่ได้อีกต่อไป

สัพพา เต ผาสุกา ภัคคา คะหะกูฏัง วิสังขะตัง,

โครงเรือนทั้งหมดของเจ้า เราหักเสียแล้ว ยอดเรือนเราก็รื้อเสียแล้ว

วิสังขาระคะตัง จิตตัง ตัณ์หานัง ขะยะมัชฌะคา.

จิตของเราถึงแล้วซึ่งสภาพที่อะไรปรุงแต่งไม่ได้อีกต่อไป มันได้ถึงแล้วซึ่งความสิ้นไปแห่งตันหา (คือพระนิพพาน)

ปัจฉิมพุทโธวาทปาฐะ

(นำ) **(หันทะ มะยัง ปัจฉิมะพุทโธวาทะปาฐัง ภะณามะ เส)**

หันทะทานิ ภิกขะเว อามันตะยามิ โว,

ดูก่อน ภิกษุทั้งหลาย ! บัดนี้ เราขอเตือนท่านทั้งหลายว่า

วะยะธัมมา สังขารา,

สังขารทั้งหลาย มีความเสื่อมไปเป็นธรรมดา

อัปปะมาเทนะ สัมปาเทถะ,

ท่านทั้งหลาย จงทำความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมเถิด

อะยัง ตะถาคะตัสสะ ปัจฉิมา วาจา.

นี้เป็นพระวาจามีในครั้งสุดท้าย ของพระตถาคตเจ้า.

ภาคบทเจริญพระพุทธมนต์

คาถาชุมนุมเทวดา

(ถ้าจะสวดเจ็ดตำนานใช้)

สะรัชชัง สะเสนัง สะพันธุง นะรินทัง

ปะริตตานุภาโว สะทา รักขะตูติ

ผะริต์วานะ เมตตัง สะเมตตา ภะทันตา//

อะวิกขิตตะจิตตา ปะริตตัง ภะณันตุ//

สัคเค กาเม จะ รูเป คิริสิขะระตะเฏ/ จันตะลิกเข วิมาเน//

ทีเป รัฏเฐ จะ คาเม ตะรุวะนะคะหะเน/ เคหะวัตถุมหิ เขตเต//

ภุมมา จายันตุ เทวา ชะละถะละวิสะเม/ ยักขะคันธัพพะนาคา//

ติฏฐันตา สันติเก ยัง มุนิวะระวะจะนัง สาธะโว เม สุณันตุ//ฯ

ธัมมัสสะวะนะกาโล/ อะยัมภะทันตา//

ธัมมัสสะวะนะกาโล/ อะยัมภะทันตา//

ธัมมัสสะวะนะกาโล/ อะยัมภะทันตา// ฯ(/ลงเสียงยาว // ลงเสียงยาวกว่า)

(ถ้าจะสวดสิบสองตำนานใช้)

สะมันตา จักกะวาเฬสุ อัต์ราคัจฉันตุ เทวะตา

สัทธัมมังมุนิราชัสสะ สุณันตุ สัคคะโมกขะทัง

สัคเค กาเม จะ รูเป คิริสิขะระตะเฏ จันตะลิกเข วิมาเน ฯลฯ

(ว่าเหมือนเจ็ดตำนานไปจนจบ)

พอจบสัคเค ธรรมคต ตามบทบาท ทั้งคำอรรถ คำแปล และคาถา
ขออันเชิญเทพยะดาเจ้าท้าวเทวา เชิญเสด็จลงมาจากบนสวรรค์ชั้นวิมานบน
ทั้งสิบหกห้องช่องบนชั้นฟ้า
ขอเชิญเสด็จลงมาทุกแห่งหน เพื่อมาเป็นมิ่งขวัญในงานมงคล
ตามยุบลแบบโบราณมีนานมา ทั้งรูปภพ นามภพ จบลำเนา
บนยอดเขาท้องทะเล บนเวหา ทั้งเกาะแก่ง เกวียนน้อยใหญ่ ใต้พระสุธา
ในเคหา อารามราชรถหลวงกระทรวงคลัง ทั้งพระยาวาสุกี ผู้มีฤทธิ์
ตั้งแต่ทิศบูรพา มาอีสาน ตลอดทั้งพ่อปู่ ฤาษี ผู้มีญาณ
จงดลบันดาล มาช่วยด้วยเถิดหนา ครานั้นเทพยะดาเจ้า เมื่อได้ยินเขาอัญเชิญ
อยู่ตามลำเนาเขาเขิน เนินภูผา พรางค่อยเสด็จลงแล้วตรงมา
สู่ยังพื้นพระสุธา ปัฐพี แล้วเสด็จประทับค่อยยับยั้ง
เสด็จลงตรงนั่ง ประทับที่ เพื่อให้ฤกษ์ ให้ชัย ในพิธี

เนื่องในงานวันนี้ .... (ใส่ชื่องานมงคลนั้น)

บทเจริญพระพุทธมนต์

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต// อะระหะโต/ สัมมา/ สัมพุท//ธัส//สะ

นะโม ตัส//สะ ภะคะวะโต/อะระหะโต/สัมมา/สัมพุท//ธัส//สะ

นะโม ตัส//สะ ภะคะวะโต/อะระหะโต/สัมมา/สัมพุท//ธัส//สะ//

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ

สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

<u>บทนะมะการะสิทธิคาถา</u>

(ใช้แทน สัมพุทเธ)

โย จักขุมา โมหะมะลาปะกัฏโฐ
สามัง วะ พุทโธ สุคะโต วิมุตโต
มารัสสะ ปาสา วินิโม จะ ยันโต
ปาเปสิ เขมัง ชะนะตัง วิเนยยัง
พุทธัง วะรันตัง สิระสา นะมามิ
โลกัสสะ นาถัญจะ วินายะกัญจะ
ตันเตชะสา เต ชะยะสิทธิ โหตุ
สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ

ธัมโม ธะโช โย วิยะ ตัสสะ สัตถุ
ทัสเสสิ โลกัสสะ วิสุทธิมัคคัง
นิยยานิโก ธัมมะธะรัสสะ ธารี
สาตาวะโห สันติกะโร สุจิณโณ

ธัมมัง วะรันตัง สิระสา นะมามิ
โมหัปปะทาลัง อุปะสันตะทาหัง
ตันเตชะสา เต ชะยะสิทธิ โหตุ
สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ
สัทธัมมะเสนา สุคะตานุโค โย
โลกัสสะ ปาปูปะกิเลสะเชตา
สันโต สะยัง สันตินิโยชะโก จะ
ส๎วากขาตะธัมมัง วิทิตัง กะโรติ
สังฆัง วะรันตัง สิระสา นะมามิ
พุทธานุพุทธัง สะมะสีละทิฏฐิง
ตันเตชะสา เต ชะยะสิทธิ โหตุ
สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ ฯ

<u>บทสัมพุทเธ</u>

สัมพุทเธ อัฏฐะวีสัญจะ ท๎วาทะสัญจะ สะหัสสะเก
ปัญจะสะตะสะหัสสานิ นะมามิ สิระสา อะหัง
เตสัง ธัมมัญจะ สังฆัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง
นะมะการานุภาเวนะ หันต๎วา สัพเพ อุปัททะเว
อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโต

สัมพุทเธ ปัญจะปัญญาสัญจะ จะตุวีสะติสะหัสสะเก
ทะสะสะตะสะหัสสานิ นะมามิ สิระสา อะหัง
เตสัง ธัมมัญจะ สังฆัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง
นะมะการานุภาเวนะ หันต๎วา สัพเพ อุปัททะเว
อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโต
สัมพุทเธ นะวุตตะระสะเต อัฏฐะจัตตาฬีสะสะหัสสะเก
วีสะติสะตะสะหัสสานิ นะมามิ สิระสา อะหัง
เตสัง ธัมมัญจะ สังฆัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง
นะมะการานุภาเวนะ หันต๎วา สัพเพ อุปัททะเว
อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโต ฯ

บทนโมการอัฏฐกคาถา

นะโม อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ มะเหสิโน
นะโม อุตตะมะธัมมัสสะ ส๎วากขาตัสเสวะ เตนิธะ
นะโม มะหาสังฆัสสาปิ วิสุทธะสีละทิฏฐิโน
นะโม โอมาต๎ยารัทธัสสะ ระตะนัตตะยัสสะ สาธุกัง
นะโม โอมะกาตีตัสสะ ตัสสะ วัตถุตต๎ยัสสะปิ
นะโม การัปปะภาเวนะ วิคัจฉันตุ อุปัททะวา
นะโม การานุภาเวนะ สุวัตถิ โหตุ สัพพะทา
นะโม การัสสะ เตเชนะ วิธิม๎หิ โหมิ เตชะวา

บทมงคลสูตร

พะหู เทวา มะนุสสา จะ มังคะลานิ อะจินตะยุง
อากังขะมานา โสตถานัง พ์รูหิ มังคะละมุตตะมัง
อะเสวะนา จะ พาลานัง ปัณฑิตานัญจะ เสวะนา
ปูชา จะ ปูชะนียานัง เอตัมมังคะละมุตตะมัง
ปะฏิรูปะเทสะวาโส จะ ปุพเพ จะ กะตะปุญญะตา
อัตตะสัมมาปะณิธิ จะ เอตัมมังคะละมุตตะมัง
พาหุสัจจัญจะ สิปปัญจะ วินะโย จะ สุสิกขิโต
สุภาสิตา จะ ยา วาจา เอตัมมังคะละมุตตะมัง
มาตาปิตุอุปัฏฐานัง ปุตตะทารัสสะ สังคะโห
อะนากุลา จะ กัมมันตา เอตัมมังคะละมุตตะมัง
ทานัญจะ ธัมมะจะริยา จะ ญาตะกานัญจะ สังคะโห
อะนะวัชชานิ กัมมานิ เอตัมมังคะละมุตตะมัง
อาระตี วิระตี ปาปา มัชชะปานา จะ สัญญะโม
อัปปะมาโท จะ ธัมเมสุ เอตัมมังคะละมุตตะมัง
คาระโว จะ นิวาโต จะ สันตุฏฐี จะ กะตัญญุตา
กาเลนะ ธัมมัสสะวะนัง เอตัมมังคะละมุตตะมัง
ขันตี จะ โสวะจัสสะตา สะมะณานัญจะ ทัสสะนัง
กาเลนะ ธัมมะสากัจฉา เอตัมมังคะละมุตตะมัง

ตะโป จะ พ๎รัห๎มะจะริยัญจะ อะริยะสัจจานะ ทัสสะนัง
นิพพานะสัจฉิกิริยา จะ เอตัมมังคะละมุตตะมัง
ผุฏฐัสสะ โลกะธัมเมหิ จิตตัง ยัสสะ นะ กัมปะติ
อะโสกัง วิระชัง เขมัง เอตัมมังคะละมุตตะมัง
เอตาทิสานิ กัต๎วานะ สัพพัตถะมะปะราชิตา
สัพพัตถะ โสตถิง คัจฉันติ ตันเตสัง มังคะละมุตตะมันติฯ

บทระตะนะสุตตัง (บทย่อ)

ยังกิญจิ วิตตัง อิธะ วา หุรัง วา
สัคเคสุ วา ยัง ระตะนัง ปะณีตัง
นะ โน สะมัง อัตถิ ตะถาคะเตนะ
อิทัมปิ พุทเธ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

ขะยัง วิราคัง อะมะตัง ปะณีตัง
ยะทัชฌะคา สัก๎ยะมุนี สะมาหิโต
นะ เตนะ ธัมเมนะ สะมัตถิ กิญจิ
อิทัมปิ ธัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุฯ

ยัมพุทธะเสฏโฐ ปะริวัณณะยี สุจิง
สะมาธิมานันตะริกัญญะมาหุ
สะมาธินา เตนะ สะโม นะ วิชชะติ
อิทัมปิ ธัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุฯ

เย ปุคคะลา อัฏฐะ สะตัง ปะสัฏฐา
จัตตาริ เอตานิ ยุคานิ โหนติ
เต ทักขิเณยยา สุคะตัสสะ สาวะกา
เอเตสุ ทินนานิ มะหัปผะลานิ
อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

เย สุปปะยุตตา มะนะสา ทัฬเหนะ
นิกกามิโน โคตะมะสาสะนัมหิ
เต ปัตติปัตตา อะมะตัง วิคัยหะ
ลัทธา มุธา นิพพุติง ภุญชะมานา
อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

ขีณัง ปุราณัง นะวัง นัตถิ สัมภะวัง
วิรัตตะจิตตายะติเก ภะวัสมิง

เต ขีณะพีชา อะวิรุฬหิฉันทา
นิพพันติ ธีรา ยะถายัมปะทีโป
อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุฯ

บทกะระณียะเมตตะสุตตัง

กะระณียะมัตถะกุสะเลนะ ยันตัง สันตัง ปะทัง อะภิสะเมจจะ
สักโก อุชู จะ สุหุชู จะ สุวะโจ จัสสะ มุทุ อะนะติมานี
สันตุสสะโก จะ สุภะโร จะ อัปปะกิจโจ จะ สัลละหุกะวุตติ
สันตินท์ริโย จะ นิปะโก จะ อัปปะคัพโภ กุเลสุ อะนะนุคิทโธ
นะ จะ ขุททัง สะมาจะเร กิญจิ เยนะ วิญญู ปะเร อุปะวะเทยยุง
สุขิโน วา เขมิโน โหนตุ สัพเพ สัตตา ภะวันตุ สุขิตัตตา
เย เกจิ ปาณะภูตัตถิ ตะสา วา ถาวะรา วา อะนะวะเสสา
ทีฆา วา เย มะหันตา วา มัชฌิมา รัสสะกา อะณุกะถูลา
ทิฏฐา วา เย จะ อะทิฏฐา เย จะ ทูเร วะสันติ อะวิทูเร
ภูตา วา สัมภะเวสี วา สัพเพ สัตตา ภะวันตุ สุขิตัตตา
นะ ปะโร ปะรัง นิกุพเพถะ นาติมัญเญถะ กัตถะจิ นัง กิญจิ
พ์ยาโรสะนา ปะฏีฆะสัญญา นาญญะมัญญัสสะ ทุกขะมิจเฉยยะ
มาตา ยะถา นิยัง ปุตตัง อายุสา เอกะปุตตะมะนุรักเข
เอวัมปิ สัพพะภูเตสุ มานะสัมภาวะเย อะปะริมาณัง

เมตตัญจะ สัพพะโลกัส์มิง มานะสัมภาวะเย อะปะริมาณัง
อุทธัง อะโธ จะ ติริยัญจะ อะสัมพาธัง อะเวรัง อะสะปัตตัง
ติฏฐัญจะรัง นิสินโน วา สะยาโน วา ยาวะตัสสะ วิคะตะมิทโธ
เอตัง สะติง อะธิฏเฐยยะ พ์รัห์มะเมตัง วิหารัง อิธะมาหุ
ทิฏฐิญจะ อะนุปะคัมมะ สีละวา ทัสสะเนนะ สัมปันโน
กาเมสุ วิเนยยะ เคธัง นะ หิ ชาตุ คัพภะเสยยัง ปุนะเรตีติฯ

บทขันธะปะริตตะคาถา

วิรูปักเขหิ เม เมตตัง เมตตัง เอราปะเถหิ เม
ฉัพ์ยาปุตเตหิ เม เมตตัง เมตตัง กัณหาโคตะมะเกหิ จะ
อะปาทะเกหิ เม เมตตัง เมตตัง ทิปาทะเกหิ เม
จะตุปปะเทหิ เม เมตตัง เมตตัง พะหุปปะเทหิ เม
มา มัง อะปาทะโก หิงสิ มา มัง หิงสิ ทิปาทะโก
มา มัง จะตุปปะโท หิงสิ มา มัง หิงสิ พะหุปปะโท
สัพเพ สัตตา สัพเพ ปาณา สัพเพ ภูตา จะ เกวะลา
สัพเพ ภัท์รานิ ปัสสันตุ มา กิญจิ ปาปะมาคะมา

อัปปะมาโณ พุทโธ อัปปะมาโณ ธัมโม อัปปะมาโณ สังโฆ ปะมาณะวันตานิ สิริงสะปานิ อะหิ วิจฉิกา สะตะปะที อุณณานาภี สะระพู มูสิกา กะตา เม รักขา กะตา เม ปะริตตา ปะฏิกกะมันตุ ภูตานิ โสหัง นะโม ภะคะวะโต นะโม สัตตันนัง สัมมาสัมพุทธานังฯ

บทโมระปะริตตัง

(เช้า) อุเทตะยัญจักขุมา เอกะราชา

หะริสสะวัณโณ ปะฐะวิปปะภาโส

ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวัณณัง ปะฐะวิปปะภาสัง

ตะยัชชะ คุตตา วิหะเรมุ ทิวะสัง

เย พ๎ราห๎มะณา เวทะคุ สัพพะธัมเม

เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ

นะมัตถุ พุทธานัง นะมัตถุ โพธิยา

นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตติยา

อิมัง โส ปะริตตัง กัต๎วา โมโร จะระติ เอสะนา ฯ

(เย็น) อะเปตะยัญจักขุมา เอกะราชา

หะริสสะวัณโณ ปะฐะวิปปะภาโส

ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวัณณัง ปะฐะวิปปะภาสัง

ตะยัชชะ คุตตา วิหะเรมุ รัตติง

เย พ๎ราห๎มะณา เวทะคุ สัพพะธัมเม

เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ

นะมัตถุ พุทธานัง นะมัตถุ โพธิยา

นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตติยา

อิมัง โส ปะริตตัง กัต๎วา โมโร วาสะมะกัปปะยีติ ฯ

บทวัฏฏะกะปะริตตัง

อัตถิ โลเก สีละคุโณ สัจจัง โสเจยยะนุททะยา
เตนะ สัจเจนะ กาหามิ สัจจะกิริยะมะนุตตะรัง
อาวัชชิต์วา ธัมมะพะลัง สะริต์วา ปุพพะเก ชิเน
สัจจะพะละมะวัสสายะ สัจจะกิริยะมะกาสะหัง
สันติ ปักขา อะปัตตะนา สันติ ปาทา อะวัญจะนา
มาตา ปิตา จะ นิกขันตา ชาตะเวทะ ปะฏิกกะมะ
สะหะ สัจเจ กะเต มัยหัง มะหาปัชชะลิโต สิขี
วัชเชสิ โสพะสะ กะรีสานิ อุทะกัง ปัต์วา ยะถา สิขี
สัจเจนะ เม สะโม นัตถิ เอสา เม สัจจะปาระมีติ ฯ

บทอาฏานาฏิยะปะริตตัง (บทย่อ)

วิปัสสิสสะ นะมัตถุ จักขุมันตัสสะ สิรีมะโต
สิขิสสะปิ นะมัตถุ สัพพะภูตานุกัมปิโน
เวสสะภุสสะ นะมัตถุ น์หาตะกัสสะ ตะปัสสิโน
นะมัตถุ กะกุสันธัสสะ มาระเสนัปปะมัททิโน
โกนาคะมะนัสสะ นะมัตถุ พ์ราห์มะณัสสะ วุสีมะโต
กัสสะปัสสะ นะมัตถุ วิปปะมุตตัสสะ สัพพะธิ
อังคีระสัสสะ นะมัตถุ สัก์ยะปุตตัสสะ สิรีมะโต
โย อิมัง ธัมมะมะเทเสสิ สัพพะทุกขาปะนูทะนัง

เย จาปิ นิพพุตา โลเก ยะถาภูตัง วิปัสสิสุง

เต ชะนา อะปิสุณา มะหันตา วีตะสาระทา

หิตัง เทวะมะนุสสานัง ยัง นะมัสสันติ โคตะมัง

วิชชาจะระณะสัมปันนัง มะหันตัง วีตะสาระทัง ฯ

(วิชชาจะระณะสัมปันนัง พุทธัง วันทามะ โคตะมันติ)

นะโม เม สัพพะพุทธานัง อุปปันนานัง มะเหสินัง

ตัณหังกะโร มะหาวีโร เมธังกะโร มะหายะโส

สะระณังกะโร โลกะหิโต ทีปังกะโร ชุตินธะโร

โกณฑัญโญ ชะนะปาโมกโข มังคะโล ปุริสาสะโภ

สุมะโน สุมะโน ธีโร เรวะโต ระติวัฑฒะโน

โสภีโต คุณะสัมปันโน อะโนมะทัสสี ชะนุตตะโม

ปะทุโม โลกะปัชโชโต นาระโท วะระสาระถี

ปะทุมุตตะโร สัตตะสาโร สุเมโธ อัปปะฏิปุคคะโล

สุชาโต สัพพะโลกัคโค ปิยะทัสสี นะราสะโภ

อัตถะทัสสี การุณิโก ธัมมะทัสสี ตะโมนุโท

สิทธัตโถ อะสะโม โลเก ติสโส จะ วะทะตัง วะโร

ปุสโส จะ วะระโท พุทโธ วิปัสสี จะ อะนูปะโม

สิขี สัพพะหิโต สัตถา เวสสะภู สุขะทายะโก

กะกุสันโธ สัตถะวาโห โกนาคะมะโน ระณัญชะโห

กัสสะโป สิริสัมปันโน โคตะโม สักย์ะปุงคะโว ฯ

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง พุทโธ เม สะระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง
นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง ธัมโม เม สะระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง
นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง สังโฆ เม สะระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง

ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ
ระตะนัง พุทธะสะมัง นัตถิ ตัส์มา โสตถี ภะวันตุ เต
ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ
ระตะนัง ธัมมะสะมัง นัตถิ ตัส์มา โสตถี ภะวันตุ เต
ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ
ระตะนัง สังฆะสะมัง นัตถิ ตัส์มา โสตถี ภะวันตุ เต ฯ

สักกัต์วา พุทธะระตะนัง โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง
หิตัง เทวะมะนุสสานัง พุทธะเตเชนะ โสตถินา
นัสสันตุปัททะวา สัพเพ ทุกขา วูปะสะเมนตุ เต
สักกัต์วา ธัมมะระตะนัง โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง
ปะริฬาหูปะสะมะนัง ธัมมะเตเชนะ โสตถินา
นัสสันตุปัททะวา สัพเพ ภะยา วูปะสะเมนตุ เต

สักกัต์วา สังฆะระตะนัง โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง
อาหุเนยยัง ปาหุเนยยัง สังฆะเตเชนะ โสตถินา
นัสสันตุปัททะวา สัพเพ โรคา วูปะสะเมนตุ เต ฯ

บทอังคุลิมาละปะริตตัง

ยะโตหัง ภะคินิ อะริยายะ ชาติยา ชาโต นาภิชานามิ สัญจิจจะ ปาณัง ชีวิตา โวโรเปตาฯ เตนะ สัจเจนะ โสตถิ เต โหตุ โสตถิ คัพภัสสะฯ

ยะโตหัง ภะคินิ อะริยายะ ชาติยา ชาโต นาภิชานามิ สัญจิจจะ ปาณัง ชีวิตา โวโรเปตาฯ เตนะ สัจเจนะ โสตถิ เต โหตุ โสตถิ คัพภัสสะฯ

ยะโตหัง ภะคินิ อะริยายะ ชาติยา ชาโต นาภิชานามิ สัญจิจจะ ปาณัง ชีวิตา โวโรเปตาฯ เตนะ สัจเจนะ โสตถิ เต โหตุ โสตถิ คัพภัสสะฯ

บทโพชฌังคะปะริตตัง

โพชฌังโค สะติสังขาโต ธัมมานัง วิจะโย ตะถา
วิริยัมปีติปัสสัทธิ โพชฌังคา จะ ตะถาปะเร
สะมาธุเปกขะโพชฌังคา สัตเตเต สัพพะทัสสินา
มุนินา สัมมะทักขาตา ภาวิตา พะหุลีกะตา

สังวัตตันติ อะภิญญายะ นิพพานายะ จะ โพธิยา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทาฯ
เอกัส์มิง สะมะเย นาโถ โมคคัลลานัญจะ กัสสะปัง
คิลาเน ทุกขิเต ทิส์วา โพชฌังเค สัตตะ เทสะยิ
เต จะ ตัง อะภินันทิต์วา โรคา มุจจิงสุ ตังขะเณ
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทาฯ
เอกะทา ธัมมะราชาปิ เคลัญเญนาภิปีฬิโต
จุนทัตเถเรนะ ตัญเญวะ ภะณาเปต์วานะ สาทะรัง
สัมโมทิต์วา จะ อาพาธา ตัมหา วุฏฐาสิ ฐานะโส
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทาฯ
ปะหีนา เต จะ อาพาธา ติณณันนัมปิ มะเหสินัง
มัคคาหะตะกิเลสา วะ ปัตตานุปปัตติธัมมะตัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทาฯ

บทอะภะยะปะริตตัง

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท
ปาปักคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
พุทธานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ
ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ

โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท
ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
ธัมมานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ
ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท
ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
สังฆานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

<u>บทเทวะตาอุยโยชะนะคาถา (บทเชิญเทวดากลับ)</u>

ทุกขัปปัตตา จะ นิททุกขา ภะยัปปัตตา จะ นิพภะยา
โสกัปปัตตา จะ นิสโสกา โหนตุ สัพเพปิ ปาณิโน
เอตตาวะตา จะ อัมเหหิ สัมภะตัง ปุญญะสัมปะทัง
สัพเพ เทวานุโมทันตุ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา
ทานัง ทะทันตุ สัทธายะ สีลัง รักขันตุ สัพพะทา
ภาวะนาภิระตา โหนตุ คัจฉันตุ เทวะตาคะตาฯ
สัพเพ พุทธา พะลัปปัตตา ปัจเจกานัญจะ ยัง พะลัง
อะระหันตานัญจะ เตเชนะ รักขัง พันธามิ สัพพะโสฯ

มงคลจักรวาลใหญ่

สิริธิติมะติเตโชชะยะสิทธิมะหิทธิมะหาคุณาปะริมิตะ ปุญญาธิการัสสะ สัพพันตะรายะนิวาระณะสะมัตถัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ ท๎วัตติงสะมะหาปุริสะลักขะณานุภาเวนะ อะสีต๎ยานุพ๎ยัญชะนานุภาเวนะ อัฏฐุตตะระสะตะมังคะลานุภาเวนะ ฉัพพัณณะรังสิยานุภาเวนะ เกตุมาลานุภาเวนะ ทะสะปาระมิตานุภาเวนะ ทะสะอุปะปาระมิตานุภาเวนะ ทะสะปะระมัตถะปาระมิตานุภาเวนะ สีละสะมาธิปัญญานุภาเวนะ พุทธานุภาเวนะ ธัมมานุภาเวนะ สังฆานุภาเวนะ เตชานุภาเวนะ อิทธานุภาเวนะ พะลานุภาเวนะ เญยยะธัมมานุภาเวนะ จะตุราสีติสะหัสสะธัมมักขันธานุภาเวนะ นะวะโลกุตตะระธัมมานุภาเวนะ อัฏฐังคิกะมัคคานุภาเวนะ อัฏฐะสะมาปัตติยานุภาเวนะ ฉะพะภิญญานุภาเวนะ จะตุสัจจะญาณานุภาเวนะ ทะสะพะละญาณานุภาเวนะ สัพพัญญุตะญาณานุภาเวนะ เมตตากะรุณามุทิตาอุเปกขานุภาเวนะ สัพพะปะริตตานุภาเวนะ ระตะนัตตะยะสะระณานุภาเวนะ ตุย์หัง สัพพะโรคะโสกุปัททะวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสา วินัสสันตุ สัพพะอันตะรายาปิ วินัสสันตุ สัพพะสังกัปปา ตุย์หัง สะมิชฌันตุ ทีฆายุตา ตุย์หัง โหตุ สะตะวัสสะชีเวนะ สะมังคิโก โหตุ สัพพะทาฯอากาสะปัพพะตะวะนะภูมิคังคามะหาสะมุททา อารักขะกา เทวะตาสะทา ตุม์เห อะนุรักขันตุฯ

นักขัตะยักขะภูตานัง ปาปัคคะหะนิวาระณา
ปะริตตัสสานุภาเวนะ หันต๋วา เตสัง อุปัททะเว
นักขัตะยักขะภูตานัง ปาปัคคะหะนิวาระณา
ปะริตตัสสานุภาเวนะ หันต๋วา เตสัง อุปัททะเว
นักขัตะยักขะภูตานัง ปาปัคคะหะนิวาระณา
ปะริตตัสสานุภาเวนะ หันต๋วา เตสัง อุปัททะเว

ถวายพรพระ

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะ สัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ ฯ

ส๎วากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหีติ ฯ

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อะชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเณยโย อัญชะลีกะระณีโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติฯ

ชัยมงคลคาถา (พาหุง ฯ)

พาหุง สะหัสสะมะภินิมมิตะสาวุธันตัง
ครีเมขะลัง อุทิตะโฆระสะเสนะมารัง
ทานาทิธัมมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

มาราติเรกะมะภิยุชฌิตะสัพพะรัตติง
โฆรัมปะนาฬะวะกะมักขะมะถัทธะยักขัง
ขันตีสุทันตะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

นาฬาคิริง คะชะวะรัง อะติมัตตะภูตัง
ทาวัคคิจักกะมะสะนีวะ สุทารุณันตัง
เมตตัมพุเสกะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

อุกขิตตะขัคคะมะติหัตถะสุทารุณันตัง
ธาวันติโยชะนะปะถังคุลิมาละวันตัง
อิทธีภิสังขะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

กัต์วานะ กัฏฐะมุทะรัง อิวะ คัพภินียา
จิญจายะ ทุฏฐะวะจะนัง ชะนะกายะมัชเฌ

สันเตนะ โสมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยังมังคะลานิฯ

สัจจัง วิหายะ มะติสัจจะกะวาทะเกตุง
วาทาภิโรปิตะมะนัง อะติอันธะภูตัง
ปัญญาปะทีปะชะลิโต ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

นันโทปะนันทะภุชะคัง วิพุธัง มะหิทธิง
ปุตเตนะ เถระภุชะเคนะ ทะมาปะยันโต
อิทธูปะเทสะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

ทุคคาหะทิฏฐิภุชะเคนะ สุทัฏฐะหัตถัง
พ์รัห์มัง วิสุทธิชุติมิทธิพะกาภิธานัง
ญาณาคะเทนะ วิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

เอตาปิ พุทธะชะยะมังคะละอัฏฐะคาถา
โย วาจะโน ทินะทิเน สะระเต มะตันที
หิต์วานะเนกะวิวิธานิ จุปัททะวานิ
โมกขัง สุขัง อะธิคะเมยยะ นะโร สะปัญโญฯ

ชัยปริตร (มหากาฯ)

มะหาการุณิโก นาโถ หิตายะ สัพพะปาณินัง
ปูเรต๎วา ปาระมี สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลังฯ

ชะยันโต โพธิยา มูเล สัก๎ยานัง นันทิวัฑฒะโน
เอวัง ต๎วัง วิชะโย โหหิ ชะยัสสุ ชะยะมังคะเล
อะปะราชิตะปัลลังเก สีเส ปะฐะวิโปกขะเร
อะภิเสเก สัพพะพุทธานัง อัคคัปปัตโต ปะโมทะติฯ
สุนักขัตตัง สุมังคะลัง สุปะภาตัง สุหุฏฐิตัง
สุขะโณ สุมุหุตโต จะ สุยิฏฐัง พ๎รัห๎มะจาริสุ
ปะทักขิณัง กายะกัมมัง วาจากัมมัง ปะทักขิณัง
ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง ปะณิธี เต ปะทักขิณา
ปะทักขิณานิ กัต๎วานะ ละภันตัตเถ ปะทักขิเณฯ

โส อัตถะลัทโธ สุขิโต วิรุฬโห พุทธะสาสะเน
อะโรโค สุขิโต โหหิ สะหะ สัพเพหิ ญาติภิ
สา อัตถะลัทธา สุขิตา วิรุฬหา พุทธะสาสะเน
อะโรคา สุขิตา โหหิ สะหะสัพเพหิ ญาติภิ
เต อัตถะลัทธา สุขิตา วิรุฬหา พุทธะสาสะเน
อะโรคา สุขิตา โหถะ สะหะ สัพเพหิ ญาติภิ ฯ

ภาคคาถา ให้พรมงคลและกรวดน้ำเช้า – เย็น แผ่เมตตา

สามัญญอะนุโมทะนาคาถา

ยะถา วาริวะหา ปูรา ปะริปูเรนติ สาคะรัง

ห้วงน้ำที่เต็มย่อมยังสมุทรสาครให้บริบูรณ์ได้ฉันใด,

เอวะเมวะ อิโต ทินนัง เปตานัง อุปะกัปปะติ

ทานที่ท่านให้แล้วในโลกนี้, ย่อมสำเร็จประโยชน์

แก่ผู้ที่ละโลกนี้ไปแล้วได้ฉันนั้น,

อิจฉิตัง ปัตถิตัง ตุมหัง, ขออิฏฐผลที่ท่านปรารถนาแล้วตั้งใจแล้ว,

ขิปปะเมวะ สะมิชฌะตุ, จงสำเร็จโดยพลัน,

สัพเพ ปูเรนตุ สังกัปปา, ขอความดำริทั้งปวงจงเต็มที่,

จันโท ปัณณะระโส ยะถา, เหมือนพระจันทร์ในวันเพ็ญ,

มะณิ โชติระโส ยะถา, เหมือนแก้วมณีอันสว่างไสวควรยินดี,

สัพพีติโย วิวัชชันตุ, ความจัญไรทั้งปวงจงบำราศไป,

สัพพะโรโค วินัสสะตุ, โรคทั้งปวงของท่านจงหาย,

มา เต ภะวัตวันตะราโย, อันตรายอย่ามีแก่ท่าน,

สุขี ทีฆายุโก ภะวะ, ท่านจงเป็นผู้มีความสุขมีอายุยืน,

อะภิวาทะนะ สีลิสสะ นิจจัง วุฑฒาปะจายิโน,

จัตตาโร ธัมมา วัฑฒันติ อายุ วัณโณ สุขัง พะลัง

ธรรมสี่ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ,ย่อมมี แก่บุคคลผู้มีปกติ ไหว้กราบ,มีปกติอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่เป็นนิตย์

สัพพะโร

สัพพะโรคะวินิมุตโต,	จงพ้นจากสรรพโรคทั้งปวง
สัพพะสันตา ปะวัชชิโต,	จงเว้นจากความเดือดร้อนทั้งปวง
สัพพะเวระมะติกกันโต,	จงล่วงเสียซึ่งเวรทั้งปวง
นิพพุโต จะ ตุวัง ภะวะ,	จงล่วงเสียซึ่งทุกข์ทั้งปวงแห่งท่านทุกเมื่อ
สัจเจนะ จะ สีเลนะ จะ,	ด้วยสัจจะก็ดี ด้วยศีลก็ดี
ขันติ เมตตา พะเลนะ จะ,	ด้วยกำลังแห่งขันติ แลเมตตาก็ดี
เตสัง พุทธานัง,	แห่งพระพุทธเจ้าทั้งหลาย
อะนุรักขันตุ เต,	จงรักษาท่านทุกเมื่อ
อาโรคะเยนะ จะ,	ด้วยสภาวะหาโรคมิได้ก็ดี
สุเขนะ จะ,	ด้วยความสุขก็ดี
โหนตุ เต,	จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ เทอญฯ

โภชะนะทานานุโมทะนาคาถา

อายุโท พะละโท ธีโร	ผู้มีปัญญา ให้อายุ ให้กำลัง
วัณณะโท ปะฏิภาณะโท	ให้วรรณะ ให้ปฏิภาณ
สุขัสสะ ทาตา เมธาวี	ผู้มีปัญญาให้ความสุข
สุขัง โส อะธิคัจฉะติ	ย่อมได้ประสพสุข

อายุง ทัต์วา พะลัง วัณณัง สุขัญจะ ปะฏิภาณะโท

บุคคลผู้ให้ อายุ พละ วรรณะ สุขะ และปฏิภาณ

ทีฆายุ ยะสะวา โหติ ยัตถะ ยัตถูปะปัชชะตีติฯ

ไปเกิดในที่ใดๆ ย่อมเป็นผู้มีอายุยืน, มียศในที่นั้นๆ

มงคลจักรวาลน้อย

สัพพะพุทธานุภาเวนะ สัพพะธัมมานุภาเวนะ สัพพะสังฆานุภาเวนะ พุทธะระตะนัง ธัมมะระตะนัง สังฆะระตะนัง ติณณัง ระตะนานัง อานุภาเวนะ จะตุราสีติสะหัสสะธัมมักขันธานุภาเวนะ ปิฎะกัตตะยานุภาเวนะ ชินะสาวะกานุภาเวนะ สัพเพ เต โรคา สัพเพ เต ภะยา สัพเพ เต อันตะรายา สัพเพ เต อุปัททะวา สัพเพ เต ทุนนิมิตตา สัพเพ เต อะวะมังคะลา วินัสสันตุ อายุวัฑฒะโก ธะนะวัฑฒะโก สิริวัฑฒะโก ยะสะวัฑฒะโก พะละวัฑฒะโก วัณณะวัฑฒะโก สุขะวัฑฒะโก โหตุ สัพพะทาฯ

ทุกขะโรคะภะยา เวรา โสกา สัตตุ จุปัททะวา

อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ จะ เตชะสา

ชะยะสิทธิ ธะนัง ลาภัง โสตถิ ภาค์ยัง สุขัง พะลัง

สิริ อายุ จะ วัณโณ จะ โภคัง วุฑฒี จะ ยะสะวา

สะตะวัสสา จะ อายู จะ ชีวะสิทธี ภะวันตุ เตฯ

มงคลจักวาลน้อย (ย่อ)

ระตะนัตตะยานุภาเวนะ ระตะนัตตะยะเตชะสา
ทุกขะโรคะภะยา เวรา โสกา สัตตุ จุปัททะวา
อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโต
ชะยะสิทธิ ธะนัง ลาภัง โสตถิ ภาค์ยัง สุขัง พะลัง
สิริ อายุ จะ วัณโณ จะ โภคัง วุฑฒี จะ ยะสะวา
สะตะวัสสา จะ อายู จะ ชีวะสิทธี ภะวันตุ เตฯ

กาละทานะสุตตะคาถา(ให้พรงานกฐินหรืองานทอดผ้าป่า)

กาเล ทะทันติ สะปัญญา วะทัญญู วีตะมัจฉะรา
กาเลนะ ทินนัง อะริเยสุ อุชุภูเตสุ ตาทิสุ
วิปปะสันนะมะนา ตัสสะ วิปุลา โหติ ทักขิณา
เย ตัตถะ อะนุโมทันติ เวยยาวัจจัง กะโรนติ วา
นะ เตนะ ทักขิณา โอนา เตปิ ปุญญัสสะ ภาคิโน
ตัส์มา ทะเท อัปปะฏิวานะจิตโต ยัตถะ ทินนัง มะหัปผะลัง
ปุญญานิ ปะระโลกัส์มิง ปะติฏฐา โหนติ ปาณินันติฯ

ติโรกุฑฑะกัณฑะปัจฉิมภาค

อะทาสิ เม อะกาสิ เม ญาติมิตตา สะขา จะ เม
เปตานัง ทักขิณัง ทัชชา ปุพเพ กะตะมะนุสสะรัง
นะ หิ รุณณัง วา โสโก วา ยา วัญญา ปะริเทวะนา

นะ ตัง เปตานะมัตถายะ เอวัง ติฏฐันติ ญาตะโย
อะยัญจะ โข ทักขิณา ทินนา สังฆัมหิ สุปะติฏฐิตา
ทีฆะรัตตัง หิตายัสสะ ฐานะโส อุปะกัปปะติ

โส ญาติธัมโม จะ อะยัง นิทัสสิโต
เปตานะ ปูชา จะ กะตา อุฬารา
พะลัญจะ ภิกขูนะมะนุปปะทินนัง
ตุมเหหิ ปุญญัง ปะสุตัง อะนัปปะกันติฯ

<u>อัคคัปปะสาทะสุตตะคาถา</u>

อัคคะโต เว ปะสันนานัง อัคคัง ธัมมัง วิชานะตัง
อัคเค พุทเธ ปะสันนานัง ทักขิเณยเย อะนุตตะเร
อัคเค ธัมเม ปะสันนานัง วิราคูปะสะเม สุเข
อัคเค สังเฆ ปะสันนานัง ปุญญักเขตเต อะนุตตะเร
อัคคัส์มิง ทานัง ทะทะตัง อัคคัง ปุญญัง ปะวัฑฒะติ
อัคคัง อายุ จะ วัณโณ จะ ยะโส กิตติ สุขัง พะลัง
อัคคัสสะ ทาตา เมธาวี อัคคะธัมมะสะมาหิโต
เทวะภูโต มะนุสโส วา อัคคัปปัตโต ปะโมทะตีติฯ

โภชะนะทานานุโมทะนาคาถา

อายุโท พะละโท ธีโร วัณณะโท ปะฏิภาณะโท
สุขัสสะ ทาตา เมธาวี สุขัง โส อะธิคัจฉะติ
อายุง ทัต๎วา พะลัง วัณณัง สุขัญจะ ปะฏิภาณะโท
ทีฆายุ ยะสะวา โหติ ยัตถะ ยัตถูปะปัชชะตีติฯ

อาฏานาฏิยะปะริตตัง (ย่อ)

สัพพะโรคะวินิมุตโต สัพพะสันตาปะวัชชิโต
สัพพะเวระมะติกกันโต นิพพุโต จะ ตุวัง ภะวะฯ
สัพพีติโย วิวัชชันตุ สัพพะโรโค วินัสสะตุ
มา เต ภะวัตวันตะราโย สุขี ทีฆายุโก ภะวะ
อะภิวาทะนะสีลิสสะ นิจจัง วุฑฒาปะจายิโน
จัตตาโร ธัมมา วัฑฒันติ อายุ วัณโณ สุขัง พะลังฯ

เทวะตาทิสสะทักขิณานุโมทะนาคาถา

ยัส๎มิง ปะเทเส กัปเปติ วาสัง ปัณฑิตะชาติโย
สีละวันเตตถะ โภเชต๎วา สัญญะเต พ๎รัห๎มะจาริโน
ยา ตัตถะ เทวะตา อาสุง ตาสัง ทักขิณะมาทิเส
ตา ปูชิตา ปูชะยันติ มานิตา มานะยันติ นัง
ตะโต นัง อะนุกัมปันติ มาตา ปุตตังวะ โอระสัง
เทวะตานุกัมปิโต โปโส สะทา ภัท๎รานิ ปัสสะติฯ

เทวะตาภิสัมมันตะนะคาถา

ยานีธะ ภูตานิ สะมาคะตานิ
ภุมมานิ วา ยานิ วะ อันตะลิกเข
สัพเพ วะ ภูตา สุมะนา ภะวันตุ
อะโถปิ สักกัจจะ สุณันตุ ภาสิตัง
สุภาสิตัง กิญจิปิ โว ภะเณมุ
ปุญเญ สะตุปปาทะกะรัง อะปาปัง
ธัมมูปะเทสัง อะนุการะกานัง
ตัส์มา หิ ภูตานิ สะเมนตุ สัพเพ
เมตตัง กะโรถะ มานุสิยา ปะชายะ
ภูเตสุ พาห์หัง กะตะภัตติกายะ
ทิวา จะ รัตโต จะ หะรันติ เย พะลิง
ปัจโจปะการัง อะภิกังขะมานา
เต โข มะนุสสา ตะนุกานุภาวา
ภูตา วิเสเสนะ มะหิทธิกา จะ
อะทิสสะมานา มะนุเชหิ ญาตา
ตัส์มา หิ เน รักขะถะ อัปปะมัตตาฯ

อาทิยะสุตตะคาถา

ภุตตา โภคา ภะฏา ภัจจา วิติณณา อาปะทาสุ เม
อุทธัคคา ทักขิณา ทินนา อะโถ ปัญจะ พะลี กะตา
อุปัฏฐิตา สีละวันโต สัญญะตา พ์รัห์มะจาริโน
ยะทัตถัง โภคะมิจเฉยยะ ปัณฑิโต ฆะระมาวะสัง
โส เม อัตโถ อะนุปปัตโต กะตัง อะนะนุตาปิยัง
เอตัง อะนุสสะรัง มัจโจ อะริยะธัมเม ฐิโต นะโร
อิเธวะ นัง ปะสังสันติ เปจจะ สัคเค ปะโมทะตีติฯ

วิหาระทานะคาถา

สีตัง อุณหัง ปะฏิหันติ ตะโต วาฬะมิคานิ จะ
สิริงสะเป จะ มะกะเส สิสิเร จาปิ วุฏฐิโย
ตะโต วาตาตะโป โฆโร สัญชาโต ปะฏิหัญญะติ
เลนัตถัญจะ สุขัตถัญจะ ฌาติยุง จะ วิปัสสิตุง
วิหาระทานัง สังฆัสสะ อัคคัง พุทเธหิ วัณณิตัง
ตัส์มา หิ ปัณฑิโต โปโส สัมปัสสัง อัตถะมัตตะโน
วิหาเร การะเย รัมเม วาสะเยตถะ พะหุสสุเต
เตสัง อันนัญจะ ปานัญจะ วัตถะเสนาสะนานิ จะ
ทะเทยยะ อุชุภูเตสุ วิปปะสันเนนะ เจตะสา
เต ตัสสะ ธัมมัง เทเสนติ สัพพะทุกขาปะนูทะนัง

ยัง โส ธัมมะมิธัญญายะ ปะรินิพพาต์ยะนาสะโวติฯ

<u>สีลุทเทสะปาฐะ</u> (อนุโมทนาปาฏิโมกข์)

ภาสิตะมิทัง เตนะ ภะคะวะตา ชานะตา ปัสสะตา อะระหะตา สัมมาสัมพุทเธนะ สัมปันนะสีลา ภิกขะเว วิหะระถะ สัมปันนะปาฏิโมกขา ปาฏิโมกขะสังวะระสังวุตา วิหะระถะ อาจาระโคจะระสัมปันนา อะณุมัตเตสุ วัชเชสุ ภะยะทัสสาวี สะมาทายะ สิกขะถะ สิกขาปะเทสูติฯ ตัส์มาติหัมเหหิ สิกขิตัพพัง สัมปันนะสีลา วิหะริสสามะ สัมปันนะปาฏิโมกขา ปาฏิโมกขะสังวะระสังวุตา วิหะริสสามะ อาจาระโคจะระสัมปันนา อะณุมัตเตสุ วัชเชสุ ภะยะทัสสาวี สะมาทายะ สิกขิสสามะ สิกขาปะเทสูติฯ เอวัญหิ โน สิกขิตัพพังฯ

<u>ตายะนะคาถา</u>

ฉินทะ โสตัง ปะรักกัมมะ กาเมปะนูทะ พ์ราห์มะณะ
นัปปะหายะ มุนิ กาเม เนกัตตะมุปะปัชชะติ
กะยิรา เจ กะยิราเถนัง ทัพหะเมนัง ปะรักกะเม
สิถิโล หิ ปะริพพาโช ภิยโย อากิระเต ระชัง
อะกะตัง ทุกกะฏัง เสยโย ปัจฉา ตัปปะติ ทุกกะฏัง
กะตัญจะ สุกะตัง เสยโย ยัง กัต์วา นานุตัปปะติ
กุโส ยะถา ทุคคะหิโต หัตถะเมวานุกันตะติ

สามัญญัง ทุปปะรามัตถัง นิระยายูปะกัฑฒะติ
ยังกิญจิ สิถิลัง กัมมัง สังกิลิฏฐัญจะ ยัง วะตัง
สังกัสสะรัง พ์รัห์มะจะริยัง นะ ตัง โหติ มะหัปผะลันติฯ

บทเมตตานิสังสุตตปาโฐ

เอวัมเม สุตังฯ เอกัง สะมะยัง ภะคะวา สาวัตถิยัง วิหะระติ เชตะวะเน อะนาถะปิณฑิกัสสะ อาราเม ฯ ตัต์ระ โข ภะคะวา ภิกขู อามันเตสิ ภิกขะโวติ ฯ ภะทันเต๎ติ เต ภิกขู ภะคะวะโต ปัจจัสโสสุง ภะคะวา เอตะทะโวจะ ฯ

เมตตายะ ภิกขะเว เจโตวิมุตติยา อาเสวิตายะ ภาวิตายะ พะหุลีกะตายะ ยานีกะตายะ วัตถุกะตายะ อนุฏฐิตายะ ปะริจิตายะ สุสะมารัทธายะ เอกาทะสานิสังสา ปาฏิกังขา ฯ กะตะเม เอกาทะสะ ฯ สุขัง สุปะติ สุขัง ปะฏิพุชฌะติ ฯ นะ ปาปะกัง สุปินัง ปัสสะติ ฯ มะนุสสานัง ปิโย โหติ ฯ อะมะนุสสานัง ปิโย โหติ ฯ เทวะตา รักขันติ ฯ นาสสะ อัคคิ วา วิสัง วา สัตถัง วา กะมะติ ฯ ตุวะฏัง จิตตัง สะมาธิยะติฯ มุขะวัณโณ วิปปะสีทะติ ฯ อะสัมมุฬ์โห กาลัง กะโรติ ฯ อุตตะริง อัปปะฏิวิชฌันโต พรัหมะโลกูปะโค โหติ ฯ

เมตตายะ ภิกขะเว เจโตวิมุตติยา อาเสวิตายะ ภาวิตายะ พะหุลีกะตายะ ยานีกะตายะ วัตถุกะตายะ อะนุฏฐิตายะ ปะริจิตายะ

สุสะมารัทธายะ อิเม เอกาทะสานิสังสา ปาฏิกังขาติ ฯ อิทะมะโวจะ ภะคะวา ฯ อัตตะมะนา เต ภิกขู ภะคะวะโต ภาสิตัง อภินันทุนติ ฯ

*****บทกรวดน้ำตอนเช้า*****

ปัตติทานคาถา

(นำ) (หันทะ มะยัง ปัตติทานะคาถาโย ภะณามะ เส)

(รับ) ยาเทวะตาสันติ วิหาระวาสินี ถูเปฆะเร โพธิฆะเร ตะหิง ตะหิง

เทพยดาทั้งหลายเหล่าใด มีปกติอยู่ในวิหาร สิงสถิตที่เรือนพระสถูป ที่เรือนโพธิ์ ในที่นั้นๆ

ตา ธัมมะทาเนนะ ภะวันตุ ปูชิตา โสตถิง กะโรนเตธะ วิหาระมัณฑะเล

เทพยดาทั้งหลายเหล่านั้น เป็นผู้อันเราทั้งหลายบูชาแล้ว ด้วยธรรมทาน ขอจงทำซึ่งความ สวัสดีความเจริญในมณฑลวิหารนี้

เถรา จะ มัชฌา นะวะกา จะ ภิกขะโว สารามิกา ทานะปะตี อุปาสะกา

พระภิกษุทั้งหลายที่เป็นเถระก็ดี ที่เป็นปานกลางก็ดี ที่เป็นผู้บวชใหม่ก็ดี อุบาสกอุบาสิกาทั้งหลาย ที่เป็นทานาธิบดีก็ดี พร้อมด้วยอารามิกชนก็ดี

คามา จะ เทสา นิคะมา จะ อิสสะรา สัปปาณะภูตา สุขิตา ภะวันตุ เต

ชนทั้งหลายเหล่าใด ที่เป็นชาวบ้านก็ดี ที่เป็นชาวต่างประเทศก็ดี ที่เป็นชาวนิคมก็ดี ที่เป็นอิสระเป็นใหญ่ก็ดี ขอชนทั้งหลายเหล่านั้น จงเป็นผู้มีสุขเถิด

ชะลาพุชา เยปิ จะ อัณฑะสัมภะวา สังเสทะชาตา อะถะโวปะปาติกา

สัตว์ทั้งหลายที่เกิดจากครรภ์ก็ดี ที่เกิดจากฟองไข่ก็ดี ที่เกิดใน เถ้าไคลก็ดี ที่เกิดขึ้นโตทีเดียวก็ดี

นิยยานิกัง ธัมมะวะรัง ปะฏิจจะ เต สัพเพปิ ทุกขัสสะ กะโรนตุ สังขะยัง

สัตว์ทั้งหลายทั้งปวงเหล่านั้น ได้อาศัยซึ่งธรรมอันประเสริฐ เป็น-นิยานิกธรรม ประกอบในอันนำผู้ปฏิบัติ ให้ออกไปจากสังสารทุกข์ จงกระทำ ซึ่งความสิ้นไปพร้อมแห่งทุกข์เถิด

ฐาตุ จิรัง สะตัง ธัมโม ธัมมัทธะรา จะ ปุคคะลา

ขอธรรมของสัตบุรุษทั้งหลาย จงตั้งอยู่นาน ขอบุคคลทั้งหลายผู้ทรง ไว้ซึ่งธรรม จงดำรงอยู่นาน

สังโฆ โหตุ สะมัคโค วะ อัตถายะ จะ หิตายะ จะ

พระสงฆ์จงมีความสามัคคีพร้อมเพรียงกัน ในอันทำประโยชน์ และสิ่งอันเกื้อกูลเถิด

อัมเห รักขะตุ สัทธัมโม สัพเพปิ ธัมมะจาริโน

ขอพระสัทธรรมจงรักษาซึ่งเราทั้งหลาย แล้วจงรักษาไว้ซึ่งบุคคลผู้ประพฤติธรรม แม้ทั้งปวง

วุฑฒิง สัมปาปุเณยยามะ ธัมเม อะริยัปปะเวทิเต

ขอเราทั้งหลาย พึงถึงพร้อมซึ่งความเจริญในธรรม ที่พระอริยเจ้าประกาศไว้แล้วเถิด

ปะสันนา โหนตุ สัพเพปิ ปาณิโน พุทธะสาสะเน

สรรพสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง จงเป็นผู้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา

สัมมา ธารัง ปะเวจฉันโต กาเล เทโว ปะวัสสะตุ

ขอฝนทั้งหลายจงหลั่งลงตกต้องตามฤดูกาล

วุฑฒิภาวายะ สัตตานัง สะมิทธัง เนตุ เมทะนิง

ขอฝนจงนำความสำเร็จมาสู่พื้นปฐพี เพื่อความเจริญแก่สัตว์ทั้งหลาย

มาตา ปิตา จะ อัต์ระชัง นิจจัง รักขันติ ปุตตะกัง

มารดาและบิดา ย่อมรักษาบุตร ที่เกิดในตนเป็นนิจ ฉันใด

เอวัง ธัมเมนะ ราชาโน ปะชัง รักขันตุ สัพพะทา

ขอพระราชาทรงปกครองประชาชน โดยชอบธรรมในกาลทุกเมื่อฉันนั้น ตลอดกาล

บทกรวดน้ำตอนเย็น

อุทิสสนาทิฏฐานคาถา

(นำ) **(หันทะ มะยัง อุทิสสะนาธิฏฐานะคาถาโย ภะณามะ เส)**

อิมินา ปุญญะกัมเมนะ,	ด้วยบุญนี้ อุทิศให้
อุปัชฌายา คุณุตตะรา,	อุปัชฌาย์ ผู้เลิศคุณ
อาจะริยูปะการา จะ,	แลอาจารย์ ผู้เกื้อหนุน
มาตาปิตา จะ ญาตะกา,	ทั้งพ่อแม่ แลปวงญาติ
สุริโย จันทิมา ราชา,	สูรย์จันทร์ แลราชา
คุณะวันตา นะราปิ จะ,	ผู้ทรงคุณ หรือสูงชาติ
พ๎รัห๎มะมารา จะ อินทา จะ,	พรหมมาร และอินทราช
โลกะปาลา จะ เทวะตา,	ทั้งทวยเทพ และโลกบาล
ยะโม มิตตา มะนุสสา จะ,	ยมราช มนุษย์มิตร
มัชฌัตตา เวริกาปิ จะ,	ผู้เป็นกลาง ผู้จองผลาญ
สัพเพ สัตตา สุขี โหนตุ,	ขอให้เป็นสุขศานติ์ ทุกทั่วหน้า อย่าทุกข์ทน
ปุญญานิ ปะกะตานิ เม,	บุญผองที่ข้าทำจงช่วยอำนวยศุภผล
สุขัง จะ ติวิธัง เทนตุ,	ให้สุขสามอย่างล้น
ขิปปัง ปาเปถะ โว มะตัง,	ให้ลุถึงนิพพานพลัน

อิมินา ปุญญะกัมเมนะ, ด้วยบุญนี้ที่เราทำ

อิมินา อุททิเสนะ จะ, แลอุทิศให้ปวงสัตว์

ขิปปาหัง สุละเภ เจวะ, เราพลันได้ซึ่งการตัด

ตัณหุปาทานะเฉทะนัง, ตัวตัณหาอุปาทาน

เย สันตาเน หินา ธัมมา, สิ่งชั่วในดวงใจ

ยาวะ นิพพานะโต มะมัง, กว่าเราจะถึงนิพพาน

นัสสันตุ สัพพะทา เยวะ, มลายสิ้นจากสันดาน

ยัตถะ ชาโต ภะเว ภะเว, ทุก ๆ ภพ ที่เราเกิด

อุชุจิตตัง สะติปัญญา, มีจิตตรง และสติทั้งปัญญา อันประเสริฐ

สัลเลโข วิริยัมหินา, พร้อมทั้งความเพียรเลิศ เป็นเครื่องขูดกิเลสหาย

มารา ละภันตุ โนกาสัง, โอกาสอย่าพึงมีแก่หมู่มารสิ้นทั้งหลาย

กาตุญจะ วิริเยสุ เม, เป็นช่องประทุษร้าย ทำลายล้างความเพียรจม

พุทธาทิปะวะโร นาโถ, พระพุทธผู้ บวรนาถ

ธัมโม นาโถ วะรุตตะโม, พระธรรมที่พึ่งอุดม

นาโถ ปัจเจกะพุทโธ จะ, พระปัจเจกะพุทธสม

สังโฆ นาโถตตะโร มะมัง, พบพระสงฆ์ที่พึ่งทั้งผอง

เตโสตตะมานุภาเวนะ, ด้วยอานุภาพนั้น

มาโรกาสัง ละภันตุ มา, ขอหมู่มารอย่าได้ช่อง

ทะสะปุญญานุภาเวนะ, ด้วยเดชบุญทั้งสิบป้อง

มาโรกาสัง ละภันตุ มา. อย่าเปิดโอกาสแก่มาร เทอญ.

บทแผ่เมตตาให้แก่ตนเอง

อะหัง สุขิโต โหมิ, ขอให้ข้าพเจ้าจงมีความสุข

นิททุกโข โหมิ, ขอให้ข้าพเจ้า ปราศจากทุกข์

อะเวโร โหมิ, ขอให้ข้าพเจ้า ปราศจากเวร

อัพ์ยาปัชโฌ โหมิ, ขอให้ข้าพเจ้าปราศจากอุปสรรคอันตรายทั้งปวง

อะนีโฆ โหมิ, ขอให้ข้าพเจ้าปราศจากความทุกข์กาย ทุกข์ใจ

สุขี อัตตานัง ปะริหะรามิ. ขอให้ข้าพเจ้ามีความสุขกายสุขใจ รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด

บทแผ่เมตตาให้แก่สรรพสัตว์

สัพเพ สัตตา

สัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนทุกข์, เกิด แก่ เจ็บ ตาย,ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น

อะเวรา โหนตุ ขอสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง จงอย่ามีเวรมีภัย,
อย่าจองล้างจองผลาญ, ซึ่งกันและกันเลย

อัพ์ยา ปัชฌา โหนตุ จงอย่าพยาบาทอาฆาต, อย่าปองร้ายเบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย

อะนีฆา โหนตุ จงอย่าลำบากกาย, อย่าคับแค้นใจเลย

สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ

จงเป็นผู้มีความสุข, บริหารตน ปกครองตน รักษาตนให้พ้นจากความทุกข์ เป็นสุข เป็นสุขเถิด สัตว์ทั้งหลายที่กำลังได้รับความทุกข์,ขอให้พ้นจากความทุกข์, สัตว์ทั้งหลายที่กำลังได้รับความสุข, ขอให้มีความสุขยิ่ง ๆ ขึ้นไป, ข้าพเจ้าขอตั้งสัจจะอธิษฐาน, ด้วยอานุภาพแห่งบุญกุศล, ที่ได้บำเพ็ญมาแล้ว,ขอจงเป็นพลวะปัจจัย, เป็นนิสัยตามส่ง,ให้เกิดปัญญาญาณ,ทั้งชาตินี้, และชาติหน้า,ตลอดชาติอย่างยิ่ง,จนถึงความพ้นทุกข์, คือพระนิพพาน, และขออุทิศส่วนบุญส่วนกุศลนี้,ไปถึงบิดามารดา, ครูอุปัชฌาย์อาจารย์, และญาติทั้งหลาย, มิตรสหายทั้งหลาย,ผู้มีพระคุณทั้งหลาย, ที่ยังอยู่ก็ตาม,ที่ล่วงลับไปแล้วก็ตาม, ที่ระลึกได้ก็ตาม, ที่ระลึกไม่ได้ก็ตาม, ขอให้ได้รับส่วนบุญส่วนกุศล, ด้วยกันทุก ๆ ท่าน, และขออุทิศส่วนบุญส่วนกุศลนี้, ไปยังสัพพสัตว์ทั้งหลาย,ตลอดทั้งเจ้ากรรมนายเวรทั่วหน้ากันเถิดฯ

คำถวายพระพรชัยมงคลในหลวง

*** ขอพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิตติ์ พระบรมราชินีนาถ จงทรงดำรงมั่นอยู่ในสิริราชสมบัติ ทรงพระเกษมสำราญ ทรงพระชนมายุยิ่งยืนนานทรงปราศจาก พระโรคาพาธภัยพิบัติอุปัทวันตรายทั้งปวง ตลอดกาลเป็นนิจ เถิด ฯ

*** อนึ่ง ขอให้ชาติไทย พระพุทธศาสนา พระมหากษัตริย์ จงยืนยงดำรงมั่น เป็นหลักชัยของไทย ปราศจากภัยพิบัติ อุปัทวันตราย ทั้งสิ้น ขอให้ประชาชน บนผืนแผ่นดินไทย ผู้สุจริตใจประกอบกิจ จงอยู่เย็นเป็นสุข ปราศจากความอยู่ร้อนนอนทุกข์ จงมั่งมีศรีสุข พ้นจากความยากจนเข็ญใจ ปราศจากภัยพิบัติ อุปัทวันตรายทั้งปวง เทอญ ฯ

<u>คำอธิษฐานอโหสิกรรม</u> (ก่อนเจริญกรรมฐาน)

กรรมใดก็ตามที่ข้าพเจ้าได้เคยล่วงเกินทั้งโดยกาย วาจา ใจ ต่อมารดา บิดา ผู้มีพระคุณ ตลอดจนเจ้ากรรมนายเวรทั้งหลาย ไม่ว่าชาติใดก็ตาม ข้าพเจ้าขออโหสิกรรมในการกระทำนั้นทั้งปวง ขอให้ทุก ๆ ท่าน ตลอดจนเจ้ากรรมนายเวรทั้งหลายได้โปรดรับรู้ และอโหสิกรรมให้แก่ข้าพเจ้า อย่าได้จองเวรจองกรรมกันอีกต่อไปเลย

แม้แต่กรรมใดก็ตามที่ใคร ๆ ทำแก่ข้าพเจ้าก็ดี ข้าพเจ้าขออโหสิกรรมให้แก่ทุก ๆ ท่านทั้งสิ้น ขอยกถวายพระพุทธเจ้าเป็นอภัยทาน เพื่อจะได้ไม่มีเวรกรรมกันต่อไป ด้วยอานิสงส์แห่งอภัยทานนี้

ขอให้ข้าพเจ้า มารดา บิดา ครอบครัว บุตรหลาน ตลอดจนวงศาคณาญาติ ผู้มีพระคุณ เพื่อนและบริวารของข้าพเจ้า จงมีความสุข ความเจริญ ปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีและสิ่งที่ชอบเทอญ

คำสมาทานกัมมัฏฐาน

อุกาสะ อุกาสะ ณ โอกาสบัดนี้ ข้าพเจ้าขอสมาทานพระกัมมัฏฐาน และพระวิปัสสนาญาณ ขอขณิกะสมาธิ อุปจาระสมาธิ อัปปณาสมาธิ และพระวิปัสสนาญาณ จงมาบังเกิดขึ้นมี ในขันธสันดานของข้าพเจ้านี้ ข้าพเจ้าจะตั้งสติกำหนดไว้ ที่ลมหายใจเข้าออก และอาการพองอาการยุบของท้อง และกำหนดเดินจงกรมสามหนและเจ็ดหน ร้อยหนและพันหน ด้วยความไม่ประมาทในโอกาสบัดนี้เป็นต้นไปเทอญ.

การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

หลวงพ่อจรัญวัดอัมพวันได้กล่าวไว้ว่า

“ ใครเจริญวิปัสสนากรรมฐานโดยต่อเนื่อง สร้างความดีให้ติดต่อกัน สร้างความดีถูกตัวบุคคล ถูกสถานที่ ถูกเวลา ต่อเนื่องกันเสมอต้นเสมอปลายแล้ว คนนั้นจะได้รับผลดีร้อยเปอร์เซ็นต์ ไม่ต้องรอดีถึงชาติหน้า”

“กรรมฐานทำให้คนรู้จักปรมัตถธรรม ไม่หลงติดอยู่ในบัญญัติธรรม บัญญัติอารมณ์ เพราะอารมณ์ดีสำคัญมาก ทำคนให้มีศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม ทำคนให้รักใคร่กันสนิทสนมกลมเกลียวเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เราทำกรรมฐานนี้ แผ่เมตตาให้ศัตรูกลายเป็นมิตร ทำคนให้เมตตากรุณากัน และยินดีเมื่อคนอื่นเขาได้ดี ทำคนให้เป็นคน ให้ดีกว่าคนให้ใจประเสริฐ ทำคนให้ไม่เบียดเบียนกัน เว้น

จากการเอารัดเอาเปรียบกัน ทำคนให้รู้จักตัวเอง และรู้จักปกครองตนเอง ปกครองครอบครัว และทำให้เราเป็นผู้ว่านอนสอนง่ายไม่มีมานะ ทิฐิถือตัวใครจะตักเตือนว่ากล่าวก็จะไม่โกรธ ทำให้เป็นคนหนักแน่น มีกตัญญูกตเวทิตาธรรม ทำคนให้มีกายวาจาใจบริสุทธิ์ ทำคนให้ได้รับความสุข

กรรมฐานทำให้เดินทางถูกต้อง เป็นปัจจัยให้ได้พบมรรคผลนิพพานในชาติต่อไป ทำให้กิเลสคือ โลภะ โทสะ โมหะ ให้เบาบางลง ทำให้มีใจสุขุมเยือกเย็น ทำให้เป็นผู้มีสติรอบคอบ ทำให้ความจำดีขึ้น ทำให้โรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ หายไป ทำให้ความเชื่อความเลื่อมใสในพระรัตนตรัยดียิ่งขึ้น”

<u>คำวันทา</u>

วันทามิ ภันเต สัพพัง อะปะราธัง ขะมะถะเม ภันเต,

มะยา กะตัง ปุญญัง สามินา อะนุโมทิตตัพพัง, สามินา กะตัง

ปุญญังมัยหัง,ทาตัพพัง สาธุ สาธุ อนุโมทามิ

วิธีไหว้ ๕ ครั้ง

คนเราทุกคน ในวันหนึ่ง ๆ จะต้องไหว้ให้ได้ ๕ ครั้ง เป็นอย่างน้อย คือในเวลาค่ำใกล้จะนอน ตั้งใจระลึกถึงพระรัตนตรัยอันเป็นสรณะอันสูงสุดและท่านผู้มีพระคุณแก่ตน คือ มารดาบิดา และครู อาจารย์ โดยประนมมือ แล้วว่า

อะระหัง สัมมา สัมพุทโธ ภะคะวา

พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ๑ครั้ง)

ส๎วากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม

ธัมมัง นะมัสสามิ (กราบ๑ครั้ง)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

สังฆัง นะมามิ (กราบ๑ครั้ง)

มัยหัง มาตาปิตูนังวะปาเท

วันทามิ สาทะรัง (กราบ๑ครั้ง)

ปัญญาวุฑฒิกะเร เต เต

ทินโน วาเท นะมามิหัง (กราบ๑ครั้ง)

ภาคสวดมนต์บทพิเศษ

บทขัดธัมมะจักกัปปะวัตตะนะสูตร

อะนุตตะรัง อะภิสัมโพธิง สัมพุชฌิต์วา ตะถาคะโต
ปะฐะมัง ยัง อะเทเสสิ ธัมมะจักกัง อะนุตตะรัง
สัมมะเทวะ ปะวัตเตนโต โลเก อัปปะฏิวัตติยัง
ยัตถากขาตา อุโภ อันตา ปะฏิปัตติ จะ มัชฌิมา
จะตูส์วาริยะสัจเจสุ วิสุทธัง ญาณะทัสสะนัง
เทสิตัง ธัมมะราเชนะ สัมมาสัมโพธิกิตตะนัง
นาเมนะ วิสสุตัง สุตตัง ธัมมะจักกัปปะวัตตะนัง
เวยยากะระณะปาเฐนะ สังคีตันตัมภะณามะ เสฯ

ธัมมะจักกัปวัตตะนะสุตตัง

เอวัมเม สุตังฯ เอกัง สะมะยัง ภะคะวา พาราณะสิยัง วิหะระติ อิสิปะตะเน มิคะทาเยฯ ตัต์ระ โข ภะคะวา ปัญจะวัคคิเย ภิกขู อามันเตสิฯ

เท์วเม ภิกขะเว อันตา ปัพพะชิเตนะ นะ เสวิตัพพา โย จายัง กาเมสุ กามะสุขัลลิกานุโยโค หีโน คัมโม โปถุชชะนิโก อะนะริโย อะนัตถะสัญหิโต โย จายัง อัตตะกิละมะถานุโยโค ทุกโข อะนะริโย อะนัตถะสัญหิโต ฯ

เอเต เต ภิกขะเว อุโภ อันเต อะนุปะคัมมะ มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทธา จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมายะ อะภิญญายะ สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติฯ

กะตะมา จะ สา ภิกขะเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทธา จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมายะ อะภิญญายะ สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติฯ

อะยะเมวะ อะริโย อัฏฐังคิโก มัคโคฯ เสยยะถีทังฯสัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปโป สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว สัมมาวายาโม สัมมาสะติ สัมมาสะมาธิฯ(หยุด)

อะยัง โข สา ภิกขะเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทธา จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมายะ อะภิญญายะ สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติฯ

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขัง อะริยะสัจจังฯ ชาติปิ ทุกขา ชะราปิ ทุกขา มะระณัมปิ ทุกขัง โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปิ ทุกขา อัปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข ปิเยหิ วิปปะโยโค ทุกโข ยัมปิจฉัง นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง สังขิตเตนะ ปัญจุปาทานักขันธา ทุกขาฯ

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจังฯ ยายัง ตัณหา โปโนพภะวิกา นันทิราคะสะหะคะตา ตัต๎ระ ตัต๎รา-

ภินันทินีฯ เสยยะถีทังฯ กามะตัณหา ภะวะตัณหา วิภะวะตัณหาฯ

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรโธ อะริยะสัจจังฯ โย ตัสสาเยวะ ตัณหายะ อะเสสะวิราคะนิโรโธ จาโค ปะฏินิสสัคโค มุตติ อะนาละโยฯ

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อะริยะสัจจังฯ

อะยะเมวะ อะริโย อัฏฐังคิโก มัคโคฯ เสยยะถีทังฯ สัมมา-ทิฏฐิ สัมมาสังกัปโป สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว สัมมาวายาโม สัมมาสะติ สัมมาสะมาธิฯ(หยุด)

อิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง ปะริญเญยยันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง ปะริญญาตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

อิทัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ

อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจัง ปะหาตัพพันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจัง ปะหีนันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

อิทัง ทุกขะนิโรโธ อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรโธ อะริยะสัจจัง สัจฉิกาตัพพันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรโธ อะริยะสัจจัง สัจฉิกะตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

อิทัง ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง

อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อะริยะสัจจัง ภาเวตัพพันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อะริยะสัจจังภาวิตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

ยาวะกีวัญจะ เม ภิกขะเว อิเมสุ จะตูสุ อะริยะสัจเจสุ เอวันติ ปะริวัฏฏัง ท์วาทะสาการัง ยะถาภูตัง ญาณะทัสสะนัง นะ สุวิสุทธัง อะโหสิฯ

เนวะ ตาวาหัง ภิกขะเว สะเทวะเก โลเก สะมาระเก สะพ์รัห์มะเก สัสสะมะณะพ์ราห์มะณิยา ปะชายะ สะเทวะมะนุสสายะ อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทโธ ปัจจัญญาสิงฯ

ยะโต จะ โข เม ภิกขะเว อิเมสุ จะตูสุ อะริยะสัจเจสุ เอวันติปะริวัฏฏัง ท์วาทะสาการัง ยะถาภูตัง ญาณะทัสสะนัง สุวิสุทธัง อะโหสิฯ

อะถาหัง ภิกขะเว สะเทวะเก โลเก สะมาระเก สะพ์รัห์มะเก สัสสะมะณะพ์ราห์มะณิยา ปะชายะ สะเทวะมะนุสสายะ อะนุต-

ตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทโธ ปัจจัญญาสิงฯ

ญาณัญจะ ปะนะ เม ทัสสะนัง อุทะปาทิ อะกุปปา เม วิมุตติ อะยะมันติมา ชาติ นัตถิทานิ ปุนัพภะโวติฯ

อิทะมะโวจะ ภะคะวาฯ อัตตะมะนา ปัญจะวัคคิยา ภิกขู ภะคะวะโต ภาสิตัง อะภินันทุงฯ อิมัส์มิญจะ ปะนะ เวยยากะระ-ณัส์มิง ภัญญะมาเน อายัส์มะโต โกณฑัญญัสสะ วิระชัง วีตะมะลัง ธัมมะจักขุง อุทะปาทิ ยังกิญจิ สะมุทะยะธัมมัง สัพพันตัง นิโรธะธัมมันติฯ

ปะวัตติเต จะ ภะคะวะตา ธัมมะจักเก ภุมมา เทวา สัททะ-มะนุสสาเวสุง เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยัง อิสิปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง ธัมมะจักกัง ปะวัตติตัง อัปปะฏิวัตติยัง สะมะเณนะ วา พ์ราห์มะเณนะ วา เทเวนะ วา มาเรนะ วา พ์รัห์มุนา วา เกนะจิ วา โลกัส์มินติฯ(หยุด)

ภุมมานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

จาตุมมะหาราชิกา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ จาตุมมะหา-ราชิกานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

ตาวะติงสา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ตาวะติงสานัง เทวานัง สัททัง สุต์วา

ยามา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ยามานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

ตุสิตา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ตุสิตานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

นิมมานะระตี เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ นิมมานะระตีนัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

ปะระนิมมิตะวะสะวัตตี เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ปะระ-นิมมิตะวะสะวัตตีนัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา (เมื่อจะสวดย่อเพียงสวรรค์ ๖ ชั้น ครั้นสวดมาถึงตรงนี้แล้วสวด พ๎รัห๎มะกายิกา เทวา สัททะมะนุสสะเวสุง แล้วลง เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยัง อิสิปะ-ตะเน มิคะทาเย ฯลฯ เหมือนกันไปจนจบ) พ๎รัห๎มะปาริสัชชา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ พ๎รัห๎มะปาริสัชชานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

พ๎รัห๎มะปะโรหิตา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ พ๎รัห๎มะปะโรหิตานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

มะหาพ๎รัห๎มา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ มะหาพ๎รัห๎มานัง เทวานัง สังทัง สุต๎วา

ปะริตตาภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ปะริตตาภานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

อัปปะมาณาภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ อัปปะมาณาภานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

อาภัสสะรา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ อาภัสสะรานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

ปะริตตะสุภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ปะริตตะสุภานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

อัปปะมาณะสุภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ อัปปะมาณะสุภานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

สุภะกิณ๎หะกา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ สุภะกิณ๎หะกานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

(อะสัญญิสัตตา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง อะสัญญิสัตตานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา)

เวหัปผะลา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ เวหัปผะลานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

อะวิหา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ อะวิหานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

อะตัปปา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ อะตัปปานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

สุทัสสา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ สุทัสสานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

สุทัสสี เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ สุทัสสีนัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

อะกะนิฏฐะกา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง

เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยัง อิสิปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง ธัมมะจักกัง ปะวัตติตัง อัปปะฏิวัตติยัง สะมะเณนะวา พฺราหฺมะเณนะ วา เทเวนะ วา มาเรนะ วา พฺรัหฺมุนา วา เกนะจิวา โลกัสฺมินติฯ(หยุด)

อิติหะ เตนะ ขะเณนะ เตนะ มุหุตเตนะ ยาวะ พฺรัหฺมะโลกา สัทโท อัพภุคคัจฉิฯ อะยัญจะ ทะสะสะหัสสี โลกะธาตุ สังกัมปิ สัมปะกัมปิ สัมปะเวธิฯ อัปปะมาโณ จะ โอฬาโร โอภาโส โลเก ปาตุระโหสิ อะติกกัมเมวะ เทวานัง เทวานุภาวังฯ

อะถะโข ภะคะวา อุทานัง อุทาเนสิ อัญญาสิ วะตะ โภ โกณฑัญโญ อัญญาสิ วะตะ โภ โกณฑัญโญติฯ

อิติหิทัง อายัสฺมะโต โกณฑัญญัสสะ อัญญาโกณฑัญโญเตว์วะ นามัง อะโหสีติฯ

พระคาถาชินบัญชร

ของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)

วัดระฆังโฆสิตาราม ธนบุรี(ฉบับถูกต้องไวยากรณ์)

ปุตตะกาโม ละเภปุตตัง ธะนะกาโม ละเภธะนัง
อัตถิกาเย กายะญายะ เทวานัง ปิยะตังสุตตะวา
อิติปิโส ภะคะวา ยะมะราชาโน ท้าวเวสสุวัณโณ
มะระณัง สุขัง อะระหังสุคะโต นะโมพุทธายะ

ชะยาสะนาคะตา พุทธา เชตะวา มารัง สะวาหะนัง
จะตุสัจจาสะภัง ระสัง เย ปิวิงสุ นะราสะภา.

ตัณหังกะราทะโย พุทธา อัฏฐะวีสะติ นายะกา
สัพเพ ปะติฏฐิตา มัยหัง มัตถะเก เต มุนิสสะรา.

สีเส ปะติฏฐิโต มัยหัง พุทโธ ธัมโม ทะวิโล จะเน
สังโฆ ปะติฏฐิโต มัยหัง อุเร สัพพะคุณากะโร.

หะทะเย เม อะนุรุทโธ สารีปุตโต จะ ทักขิเณ
โกณฑัญโญ ปิฏฐิภาคัสมิง โมคคัลลาโน จะ วามะเก.

ทักขิเณ สะวะเน มัยหัง อาสุง อานันทะราหุลา[๑]
กัสสะโป จะ มะหานาโม อุภาสุง วามะโสตะเก.

เกสะโต ปิฏฐิภาคัส์มิง สุริโย วะ ปะภังกะโร.
นิสินโน สิริสัมปันโน โสภิโต มุนิปุงคะโว.

กุมาระกัสสะโป เถโร มะเหสี จิตตะวาทะโก
โส มัยหัง วะทะเน นิจจัง ปะติฏฐาสิ คุณากะโร.

ปุณโณ อังคุลิมาโล จะ อุปาลีนันทะสีวะลี
เถรา ปัญจะ อิเม ชาตา นะลาเฏ ติละกา มะมะ.

เสสาสีติ มะหาเถรา วิชิตา ชินะสาวะกา
เอตาสีติ[๒] มะหาเถรา ชิตะวันโต ชิโนระสา
ชะลันตา สีละเตเชนะ อังคะมังเคสุ สัณฐิตา.

ระตะนัง ปุระโต อาสิ ทักขิเณ เมตตะสุตตะกัง
ธะชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ วาเม อังคุลิมาละกัง.

ขันธะโมระปะริตตัญจะ อาฏานาฏิยะสุต ตะกัง
อากาเส ฉะทะนัง อาสิ เสสา ปาการะสัณฐิตา.

ชินาณา[๓]วะระสังยุตตา สัตตัปปาการะลัง กะตา
วาตะปิตตาทิสัญชาตา พาหิรัชฌัตตุปัททะวา.

อะเสสา วินะยัง ยันตุ อะนันตะชินะเตชะสา
วะสะโต เม สะกิจเจนะ สะทา สัมพุทธะปัญชะเร.

ชินะปัญชะระมัชฌัมหิ วิหะรันตัง มะฮีตะเล
สะทา ปาเลนตุ มัง สัพเพ เต มะหาปุริสาสะภา.

อิจเจวะมันโต สุคุตโต สุรักโข
ชินานุภาเวนะ ชิตูปัททะโว

ธัมมานุภาเวนะ ชิตาริสังโฆ

สังฆานุภาเวนะ ชิตันตะราโย

สัทธัมมานุภาวะปาลิโต จะรามิ ชินะปัญ ชะเรติ.

(ชินะปัญชะระคาถา นิฏฐิตา)

ฉบับถูกต้องตรวจตามไวยกรณ์โดย **พระเทพวิสุทธิเมธี (เที่ยง ป.ธ.๘)** วัดระฆัง

หมายเหตุ ๑. อาสุง เป็นพหูพจน์ อานันทะราหุลา จึงต้องเป็นพหูพจน์ตามส่วนมากพิมพ์เป็น อาสุง อานันทะลาหุโล ซึ่งผิดไวยากรณ์

หมายเหตุ ๒. เอตาสีติ = เอเต+อะสีติ เป็น โลปสะสนธิ คือลบเอที่เตออกคงเป็น เอตะ แล้วนำไปเชื่อมกับอะสีติ รัสสะสระ ๒ ตัว รวมกันต้อง ทีฆะคือทำให้มีเสียงยาวจึงเป็น เอตาสีติดังกล่าวแปลว่า "พระมหาเถระ ๘๐ เหล่านั้น"

หมายเหตุ ๓. ชินะ บวก อาณา เท่ากับ ชินาณา และอาณา แปลว่า "อำนาจ"ส่วนมากพิมพ์เกินเป็น ชินานานา ซึ่งไม่รู้แปลว่าอะไร

ยันทุน ๘ ทิศ (ใช้สำหรับงานฟ้าผ่า)

ยันทุนนิมิตตัง ปัตตะอันตะราโย ภัยยะโรโค อะสุรินทัง ภัยยัง ชาโต บูรพาพุทธา บูรพาธัมมา บูรพาสังฆา ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง พุทธานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

ยันทุนนิมิตตัง ปัตตะอันตะราโย ภัยยะโรโค อะสิรินทัง ภัยยัง ชาโต อาคเนย์พุทธา อาคเนย์ธัมมา อาคเนย์สังฆา ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง ธัมมานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

ยันทุนนิมิตตัง ปัตตะอันตะราโย ภัยยะโรโค อะสุรินทัง ภัยยัง ชาโต ทักษิณพุทธา ทักษิณธัมมา ทักษิณสังฆา ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง

สังฆานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

ยันทุนนิมิตตัง ปัตตะอันตะราโย ภัยยะโรโค อะสุรินทัง ภัยยัง ชาโต หรดีพุทธา หรดีธัมมา หรดีสังฆา ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง พุทธานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

ยันทุนนิมิตตัง ปัตตะอันตะราโย ภัยยะโรโค อะสุรินทัง ภัยยัง ชาโต ปัจจิมพุทธา ปัจจิมธัมมา ปัจจิมสังฆา ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง ธัมมานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

ยันทุนนิมิตตัง ปัตตะอันตะราโย ภัยยะโรโค อะสุรินทัง ภัยยัง ชาโต พายัพพุทธา พายัพธัมมา พายัพสังฆา ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง สังฆานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

ยันทุนนิมิตตัง ปัตตะอันตะราโย ภัยยะโรโค อะสุรินทัง ภัยยัง ชาโต อุดรพุทธา อุดรธัมมา อุดรสังฆา ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง พุทธานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

ยันทุนนิมิตตัง ปัตตะอันตะราโย ภัยยะโรโค อะสุรินทัง ภัยยัง ชาโต อิสานพุทธา อิสานธัมมา อิสานสังฆา ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง ธัมมานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

ยันทุนนิมิตตัง ปัตตะอันตะราโย ภัยยะโรโค อะสุรินทัง ภัยยัง ชาโต ปฐวีพุทธา ปฐวีธัมมา ปฐวีสังฆา ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง สังฆานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

ยันทุนนิมิตตัง ปัตตะอันตะราโย ภัยยะโรโค อะสุรินทัง ภัยยัง ชาโต อากาศพุทธา อากาศธัมมา อากาศสังฆา ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง พุทธานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

คาถาโพธิบาท

บูระพารัส์มิง พระพุทธะคุณัง บูระพารัส์มิง พระธัมเมตัง บูระพารัส์มิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ตัวนอก สัพพะเคราะห์ตัวใน สัพพะเคราะห์ตัวใดๆ ขอให้กลายเป็นดี เคราะห์ปี เคราะห์เดือน เคราะห์วัน เคราะห์ปีขอให้เคลื่อน เคราะห์เดือนขอให้คลาย เคราะห์วันขอให้หาย เหมือนน้ำดับไฟ อภิวัญชัยเย รักขันตุ สุรักขันตุ ฯ

หมายเหตุ เที่ยวต่อๆ ไป ให้เปลี่ยน บูระพารัส์มิง เป็น อาคเนย์รัส์มิง – ทักษิณรัส์มิง - หรดีรัส์มิง – ปัจจิมรัส์มิง – พายัพรัส์มิง – อุดรรัส์มิง – อิสานรัส์มิง. นอกนั้นเหมือนกัน

คาถามงคลจักรวาล ๘ ทิศ

อิมัส์มิงมงคลจักรวาฬทั้งแปดทิศ ประสิทธิ จงมาเป็นกำแพงแก้วทั้งเจ็ดชั้น มาป้องกันห้อมล้อมรอบครอบทั่วอนัตตา ราชะ เสมานา เขตเต สะมันตา สะตะโยชะนะสะตะสะหัสสานิ พุทธะชาละปะริกเขตเต รักขันตุ สุรักขันตุ ฯ

หมายเหตุ เที่ยวต่อ ๆ ไปให้เปลี่ยน พุทธะชาละปะริกเขตเต เป็น ธัมมะชาละปะริกเขตเต – ปัจเจกะพุทธะชาละปะริกเขตเต – สังฆะชาละปะริกเขตเต. นอกนั้นเหมือนกัน

อุณหิสสะวิชะยะคาถา

อัตถิ อุณ์หิสสะ วิชะโย ธัมโม โลเก อะนุตตะโร
สัพพะสัตตะหิตัตถายะ ตัง ต์วัง คัณหาหิ เทวะเต
ปะริวัชเช ราชะทัณเฑ อะมะนุสเสหิ ปาวะเก
พะยัคเฆ นาเค วิเส ภูเต อะกาละมะระเณนะ วา
สัพพัส์มา มะระณา มุตโต ฐะเปต์วา กาละมาริตัง
ตัสเสวะ อานุภาเวนะ โหตุ เทโว สุขี สะทา
สุทธะสีลัง สะมาทายะ ธัมมัง สุจะริตัง จะเร
ตัสเสวะ อานุภาเวนะ โหตุ เทโว สุขี สะทา
ลิกขิตัง จินติตัง ปูชัง ธาระณัง วาจะนัง คะรุง
ปะเรสัง เทสะนัง สุต์วา ตัสสะ อายุ ปะวัฑฒะตีติฯ

คาถาบูชาดวงชาตา

นะโม เม สัพพะเทวานัง สัพพะคะระหะ จะ เทวานัง
สุริยัญจะ ปะมุญจะถะ สะสิ ภุมโม จะ เทวานัง
วุโธ ลาภัง ภะวิสสะติ ชีโว สุกะโร จะ มะหาลาภัง
โสโร ราหูเกตุ จะ มะหาลาภัง สัพพะ ภะยัง วินาสสันติ
สัพพะทุกขัง วินาสสันติ สัพพะโรคัง วินาสสันติ

ลักขะณา อะหัง วันทามิ สัพพะทา สัพเพเทวา มัง ปาละยันตุ

สัพพะทา เอเตนะ มังคะละเตเชนะ สัพพะโสตถี ภะวันตุ เม ฯ

ปัจจุบัน นิยมการผูกดวงชาตาของตน เอาไว้สำหรับสักการบูชา เรียกกันว่า "ดวงพิชัยสงคราม" หรือมิฉะนั้นก็เอาดวงชาตาบรรจุไว้ในฐานพระ เมื่อจะบูชาดวงชาตาพึงว่าคาถานี้เพื่อจะได้เกิดลาภสักการะ เป็นสุขสวัสดิ์พิพัฒนมงคลเลิศล้นดีนักแล ฯ

บทยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก

เปิดกรุได้ที่เมืองสวรรคโลก มีคำกล่าวในหนังสือนำว่า ผู้ใดมีไว้ประจำบ้านเรือนมีอานิสงส์ยิ่งกว่าได้สร้างพระเจดีย์ทองคำสูงเทียมเทวโลกและป้องกันภยันตรายต่าง ๆ ทำมาหากินเจริญ

- **ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก**

ผู้ใดได้สร้างพระกัณฑ์ไตรปิฎกนี้เป็นธรรมทานและไว้สวดมนต์สักการบูชา ผลานิสงส์สุดที่จะพรรณนาให้ทั่วถึงได้ เป็นมหากุศลอันยิ่งใหญ่จะมีความสุขสิริสวัสดิ์เจริญต่อไปทั้งปัจจุบันกาลและอนาคตภายหน้าตลอดบุตรหลานสืบไป ด้วยอำนาจของความเคารพในพระคาถานี้

- **ประวัติกล่าวไว้ต้นฉบับเดิมว่า**

หนังสือยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกนี้ มีคำกล่าวไว้ในหนังสือนำว่า เป็นพุทธมนต์อันศักดิ์สิทธิ์ ถ้าผู้ใดได้สวดมนต์ภาวนาทุกเช้าค่ำแล้ว เป็นการบูชารำลึกถึงพระพุทธเจ้า ผู้นั้นจะไม่ไปตกอบายภูมิ แม้บูชาไว้กับบ้านเรือนก็ป้องกันอันตรายต่าง ๆ จะภาวนาพระคาถาอื่น ๆ สัก ๑๐๐ ปี อานิสงส์ก็ไม่สูงเท่าภาวนาพระคาถานี้สักครั้งหนึ่ง ถึงแม้ว่าอินทร์ พรหม ยม ยักษ์ ที่มีอิทธิฤทธิ์จะเนรมิตแผ่นอิฐเป็นทองคำก่อพระเจดีย์ ตั้งแต่มนุษยโลกสูงขึ้นไปจนถึงพรหมโลก

อานิสงส์ก็ยังไม่เท่าภาวนายอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกนี้ และมีคำอธิบายคุณความดีไว้ต้นฉบับเดิม อีกนานัปการฯ

ต้นฉบับเดิมเปิดกรุได้ที่เมืองสวรรคโลก จารเป็นอักษรขอมจารึกไว้ในใบลาน โบราณาจารย์จึงได้แปลเป็นอักษรไทย หลวงธรรมาธิกรณ์ (พระภิกษุแสง) ได้มาแต่พระแท่นศิลาอาสน์ มณฑลพิษณุโลก

ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกนี้ ถ้าผู้ใดบริจาคทรัพย์สร้าง ถวายพระภิกษุสงฆ์ สามเณร ญาติมิตรสหาย หรือสวดจนครบ ๗ วันครบอายุปัจจุบันตน จะบังเกิดโชคลาภ ทำมาค้าขายเจริญรุ่งเรือง จะพ้นเคราะห์ ปราศจากทุกข์โศกโรคภัยและภัยพิบัติทั้งปวง

ผู้ใดตั้งจิตเจริญภาวนายอดพระกัณฑ์ไตรปิฎกวันละสามจบ จะไม่มีบาปกรรม ทำสิ่งใดจะได้สมปรารถนา สวดวันละเจ็ดจบกระดูกลอยน้ำได้ (มาจากของเก่า)

ตั้ง นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (๓ จบ)

ยอดพระกัณฑ์พระไตรปิฎก

๑. อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง วัจจะโส ภะคะวาฯ อิติปิ โส ภะคะวา สัมมาสัมพุทโธ วัจจะโส ภะคะวาฯ อิติปิ โส ภะคะวา วิชชาจะระณะสัมปันโน วัจจะโส ภะคะวาฯ อิติปิโส ภะคะวา สุคะโต วัจจะโส ภะคะวาฯ อิติปิ โส ภะคะวา โลกะวิทู วัจจะโส ภะคะวา ฯ

๒. อะระหัน ตัง สะระณัง คัจฉามิ อะระหัน ตัง สิระสา นะมามิ สัมมาสัมพุทธัง สะระณัง คัจฉามิ สัมมาสัมพุทธัง สิระสา นะมามิ วิชชาจะระณะสัมปันนัง สะระณัง คัจฉามิ วิชชาจะระณะ สัมปันนัง สิระสา นะมามิ สุคะตัง สะระณัง คัจฉามิ สุคะตัง สิระสา นะมามิ โลกะวิทัง สะระณัง คัจฉามิ โลกะวิทัง สิระสา นะมามิ

๓. อิติปิ โส ภะคะวา อะนุตตะโร วัจจะโส ภะคะวา ฯ อิติปิ โส ภะคะวา ฯ ปุริสะธัมมะสาระถิ วัจจะโส ภะคะวา ฯ อิติปิ โส ภะคะวา สัตถา เทวะมะนุสสานัง วัจจะโส ภะคะวา ฯ อิติปิ โส ภะคะวา

พุทโธ วัจจะโส ภะคะวา ฯ

๔. อะนุตตะรัง สะระณัง คัจฉามิ อะนุตตะรัง สิระสา นะมามิ ปุริสะธัมมะสาระถิ สะระณัง คัจฉามิ ปุริสะธัมมะสาระถิ สิระสา นะมามิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง สะระณัง คัจฉามิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง สิระสา นะมามิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ พุทธัง สิระสา นะมามิ

อิติปิ โสภะคะวาฯ

๕. อิติปิ โส ภะคะวา รูปักขันโธ อะนิจจะลักขะณะ ปาระมี จะ สัมปันโน อิติปิ โส ภะคะวา ฯ อิติปิ โส ภะคะวา เวทะนาขันโธ

อะนิจจะลักขะณะปาระมี จะ สัมปันโน อิติปิ โส ภะคะวา ฯ อิติปิ โส ภะคะวา สัญญาขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมี จะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา อิติปิ โส ภะคะวา สังขาระขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมี จะ สัมปันโน อิติปิ โส ภะคะวา อิติปิ โส ภะคะวา วิญญาณะขันโธ อะนิจจะลักขะณะปาระมี จะ สัมปันโน อิติปิ โส

ภะคะวา ฯ

๖. อิติปิ โส ภะคะวา ปะฐะวีจักกะวาพะ จาตุมะหาราชิกา ตาวะติงสา ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ อิติปิ โส ภะคะวา เตโชจักกะวาพะ จาตุมะหาราชิกา ตาวะติงสา ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ

อิติปิ โส ภะคะวา วาโยจักกะวาพะ จาตุมะหาราชิกา ตาวะติงสา ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโนฯ อิติปิ โส ภะคะวา อาโปจักกะวาพะ จาตุมะหาราชิกา ตาวะติงสา ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ

อิติปิ โส ภะคะวา อากาสะจักกะวาพะ จาตุมะหาราชิกา ตะวะติงสา ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ

๗. อิติปิ โส ภะคะวา ยามาธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ อิติปิ โส ภะคะวา ตุสิตาธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ อิติปิ โส ภะคะวา นิมมานะระติธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ

อิติปิ โส ภะคะวา กามาวะจะระธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ อิติปิ โส ภะคะวา รูปาวะจะระธาตุ สัมมาทิยานะสัมปันโน ฯ

๘. อิติปิ โส ภะคะวา ปะถะนะฌานะธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ อิติปิ โส ภะคะวา ทุติยะฌานะธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ

อิติปิ โส ภะคะวา ตะติยะฌานะธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ อิติปิ โส ภะคะวา จะตุตถะฌานะธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ อิติปิ โส ภะคะวา ปัญจะมะฌานะธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ

๙. อิติปิ โส ภะคะวา อากาสานัญจายะตะนะเนวะสัญญานา สัญญายะตะนะอะรูปาวะจะระธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ อิติปิ โส

ภะคะวา วิญญาณัญจายะตะนะ เนวะสัญญานา สัญญายะตะนะอะรูปาวะ จะระธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ อิติปิ โส ภะคะวา อากิญจัญญายะตะนะ เนวะสัญญานาสัญญายะตะนะ อะรูปาวะจะระธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ

๑๐. อิติปิ โส ภะคะวา โสตาปะฎิมัคคะธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ อิติปิ โส ภะคะวา สักกิทาคาปะฎิมัคคะ ธาตุสัมมาทิยานะ

สัมปันโน ฯ อิติปิ โส ภะคะวา อะนาคาปะฏิมัคคะ ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัตตะปะฏิมัคคะ ธาตุสัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ

๑๑. อิติปิ โส ภะคะวา โสตาอะระหัตตะ ปะฏิผะละธาตุ สัมมาทิยานะสัมปันโน ฯ อิติปิ โส ภะคะวา สักกิทาคาอะระหัตตะ ปะฏิผะละธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ อิติปิ โส ภะคะวา อะนาคาอะระหัตตะ ปะฏิพผะละธาตุ สัมมาทิยานะ สัมปันโน ฯ

๑๒. กุสะลา ธัมมา อิติปิ โส ภะคะวา อะ อา ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ชัมภูทิปัญญาจะอิสสะโร กุสะลา ธัมมา นะโม พุทธายะ นะโม ธัมมายะ นะโม สังฆายะ ปัญจะ พุทธา นะมามิหัง อาปามะจุปะ ทีมะสังอังขุ สังวิธาปุกะยะปะ อุปะสะชะสุเหปาสายะ โสโส สะสะ อะอะ อะอะนิ เตชะสุเนมะภูจะนาวิเว อะสังวิสุโล ปุสะพุภะ อิสะวาสุ สุสะวาอิ กุสะลา ธัมมา จิตติวิอัตถิ ฯ

๑๓.อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง อะอายาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ สาโพธิปัญจะอิสสะโร ธัมมา

๑๔. กุสะลา ธัมมา นันทะวิวังโก อิติสัมมาสัมพุทโธ สุคะลาโน ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ จาตุมะหาราชิกา อิสสะโร กุสะลา

ธัมมา อิติ วิชชาจะระณะสัมปันโน อุอุยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ตาวะติงสา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา นันทะ ปัญจะสุคะโต โลกะวิทู มะหาเอโอ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ยามาอิส-สะโร กุสะลา ธัมมา พรัมมาสัททะปัญจะสัตตะ สัตตาปาระมี อะนุตตะโร ยะมะกะขะ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ฯ

๑๕. ตุสิตาอิสสะโร กุสะลา ธัมมา ปุกะยะปะ ปุริสะ ธัมมะสาระถิ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ฯ

๑๖. นิมมานะระติ อิสสะโร กุสะลา ธัมมา เหตุโปวะ สัตถา เทวะมะนุสสานัง ตะถา ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ฯ

๑๗. ปาระนิมมิตตะอิสสะโร กุสะลา ธัมมา สังขาระขันโธ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ พุทธะปะผะ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ฯ

๑๘. พรหมมาอิสสะโร กุสะลา ธัมมา นัตถิปัจจะยาวินะปัญจะ ภะคะวะตา ยาวะนิพพานัง สะระณัง คัจฉามิ นะโม พุทธัสสะ นะโม ธัมมัสสะ นะโม สังฆัสสะ พุทธิลา โลกะลา กะระกะนา เอเต นะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหนตุ หุลู หุลู หุลู สะวาหายะ ฯ

๑๙. นะโม พุทธัสสะ นะโม ธัมมัสสะ นะโม สังฆัสสะ วิตติ วิตติ วิตติ มิตติ มิตติ จิตติ จิตติ อัตติ อัตติ มะยะสุ สุวัตถิ โหนตุ หุลู หุลู หุลู สะวาหายะ ฯ

๒๐. อินทะสาวัง มะหาอินทะสาวัง พรัมมะสาวัง มหาพรัมมะสาวัง จักกะวัติสาวัง มะหาจักกะวัติสาวัง เทวาสาวัง มะหาเทวาสาวัง อิสิสาวัง มะหาอิสิสาวัง มุนีสาวัง มะหามุนีสาวัง สัปปุริสะสาวัง มะหาสัปปุริสะสาวัง พุทธะสาวัง ปัจเจกะพุทธะสาวัง อะระหัตตะสาวัง สัพพะสิทธิวิชชาธะรานังสาวัง สัพพะโลกา อิริยานังสาวัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหนตุ ฯ

๒๑. สาวัง คุณัง วะชะพะลัง เตชัง วิริยัง สิทธิกัมมัง นิพพานัง โมกขัง คุยหะกัง ฐานัง สีลัง ปัญญานิกขัง ปุญญัง ภะคะยัง ตัปปัง สุขัง สิริรูปัง กุวิสสะติเสนัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหนตุ หุลู หุลู หุลู สะวาหายะ ฯ

๒๒. นะโม พุทธัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโม อิติปิโส-ภะคะวา ฯ

๒๓. นะโม พุทธัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโม สะวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโมฯ

๒๔. นะโม ธัมมัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโม สะวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม ฯ

๒๕. นะโม ธัมมัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโม สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ฯ

๒๖. นะโม สังฆัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโม สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ วาหะปะริตตัง ฯ

๒๗. นะโม พุทธายะ มะอะอุ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา ยาวะ ตัสสะหาโยโมนะ อุอะมะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา อุอะมะอาวันทา นะโม พุทธายะ นะอะกะติ นิสะระนะ อาระปะ ขุธัง มะอะอุทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา ฯ

บทสวดมนต์มหาเมตตาครอบจักรวาล

(เมตตาพรหมะวิหาระภาวนา) หรือเมตตาใหญ่

บทสวดมนต์มหาเมตตาครอบจักรวาลนี้ มีต้นเรื่องมาจากแม่ชีก้อนทอง คือเมื่อ พ.ศ.๒๕๐๓ แม่ชีก้อนทอง ปานเณร มาอยู่ที่วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี ในสมัยนั้นไม่มีสำนักแม่ชี อาตมาจึงจัดให้พักบนศาลาการเปรียญ ซึ่งมีห้องพักอาศัยอยู่ ๒ ห้อง แม่ชีก้อนทอง ตั้งใจเจริญวิปัสสนากรรมฐานใช้เวลา ๑ ปี มีเทวดาจากต้นพิกุลที่ถูกสาปจากสวรรค์มาสถิตอยู่ที่ต้นพิกุล เป็นเวลา ๑๐๐ ปี มาสอนบทสวดมนต์มหาเมตตาใหญ่ หรือเมตตาครอบจักรวาลในเวลา ๒๔.๐๐ น ทุกคืน จนแม่ชีซึ่งอ่านหนังสือไม่ออกจำได้หมดอันตรงกับพุทธกิจ ๕ ประการของพระพุทธเจ้า

อาตมาได้หาตำรามาตรวจสอบการสวดมนต์เมตตาใหญ่ว่ามีอยู่ที่ไหนบ้าง จึงทราบว่า บทสวดมนต์นี้อยู่ท้ายบทมหาพุทธาภิเษก ไม่มีในหนังสือสวดมนต์ธรรมดาและปัจจุบันใช้สวดในงานมหาพุทธาภิเษกเท่านั้น

เวลาต่อมาอาตมาต้องการพิสูจน์ความจริงว่าบทสวดมนต์ที่มีอยู่กับการสวดมนต์ของแม่ชีก้อนทองจะตรงกันอย่างไรบ้าง ได้ทราบว่ามีตำรามหาพุทธาภิเษกของสมเด็จพระสังฆราช

(แพ ติสสเทโว) วัดสุทัศน์เทพวราราม กรุงเทพมหานคร จึงไปขอยืมตำราให้แม่ชีก้อนทอง สวดมนต์เมตตาใหญ่ตั้งแต่ต้นจนจบไม่มีผิดแม้แต่ตัวเดียวอาตมาจึงเชื่อร้อยเปอร์เซ็นต์

อานิสงส์ของการสวดมนต์เมตตาใหญ่ การสวดมนต์นี้มีอานิสงส์มากผู้ใดสวดทุกคืนก่อนนอนแล้วจะเกิดมงคลกับทุกคนในบ้านนั้น ศัตรูจะแพ้ภัย จะมีแต่เมตตาธรรมทำให้คนร้ายกลายเป็นคนดีได้ บุตรธิดาจะมีแต่เมตตากัน จิตใจย่อมเป็นกุศลตลอดกาล อยู่เย็นเป็นสุขตลอดกาล ไม่มีอบายภูมิแน่นอน คิดอะไรสมความปรารถนาทุกประการฯ

เมตตาพรหมะวิหาระภาวนา

(มหาเมตตาใหญ่)

ตั้ง นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะฯ (๓จบ)

เอวัมเม สุตังฯ เอกัง สะมะยัง ภะคะวา สาวัตถิยัง วิหะระติ เชตะวะเน อะนาถะปิณฑิกัสสะ อาราเมฯ ตัตระ โข ภะคะวา ภิกขู อามันเตสิ ภิกขะโวติฯ ภะทันเตติ เต ภิกขู ภะคะวะโต ปัจจัสโสสุง ภะคะวา เอตะทะโวจะ

เมตตายะ ภิกขะเว เจโตวิมุตติยา อาเสวิตายะ ภาวิตายะ พะหุลีกะตายะ ยานีกะตายะ วัตถุกะตายะ อะนุฏฐิตายะ ปะริจิตายะ สุสะมารัทธายะ เอกาทะสานิ สังสา ปาฏิกังขาฯ กะตะเม เอกาทะสาฯ

๑. สุขัง สุปะติ

๒. สุขัง ปะฏิพุชฌะติ

๓. นะ ปาปะกัง สุปินัง ปัสสะติ

๔. มะนุสสานัง ปิโย โหติ

๕. อะมะนุสสานัง ปิโย โหติ

๖. เทวะตา รักขันติ

๗. นาสสะ อัคคิ วา วิสัง วา สัตถัง วา กะมะติ

๘. ตุวะฏัง จิตตัง สะมาธิยะติ

๙. มุขะวัณโณ วิปปะสีทะติ

๑๐. อะสัมมุฬ์โห กาลัง กะโรติ

๑๑. อุตตะริง อัปปะฏิวิชฌันโต พรหมะโลกูปะโค โหติฯ

เมตตายะ ภิกขะเว เจโตวิมุตติยา อาเสวิตายะ ภาวิตายะ พะหุลีกะตายะ ยานีกะตายะ วัตถุกะตายะ อะนุฏฐิตายะ ปะริจิตายะ สุสะมารัทธายะ อิเม เอกาทะสานิสังสา ปาฏิกังขาฯ

อัตถิ อะโนธิโส ผะระณา เมตตาเจโตวิมุตติ อัตถิ โอธิโส ผะระณา เมตตาเจโตวิมุตติ อัตถิ ทิสา ผะระณา เมตตาเจโตวิมุตติฯ

กะตีหากาเรหิ อะโนธิโส ผะระณา เมตตาเจโต วิมุตติฯ กะตีหากาเรหิ โอธิโส ผะระณา เมตตาเจโต วิมุตติฯ กะตีหากาเรหิ ทิสา ผะระณา เมตตาเจโต วิมุตติฯ

ปัญจะหาการิหิ อะโนธิโส ผะระณา เมตตาเจโต วิมุตติฯ สัตตะหาการิหิ โอธิโส ผะระณา เมตตาเจโต วิมุตติฯ ทะสะหาการิหิ ทิสา ผะระณา เมตตาเจโต วิมุตติฯ

กะตะเมหิ ปัญจะหาการิหิ อะโนธิโส ผะระณา เมตตาเจโต วิมุตติฯ

๑. สัพเพ สัตตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๒. สัพเพ ปาณา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๓. สัพเพ ภูตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๔. สัพเพ ปุคคะลา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๕. สัพเพ อัตตะภาวะปะริยาปันนา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตูติ อิเมหิ ปัญจะ หาการิหิ อะโนธิโส ผะระณา เมตตาเจโตวิมุตติฯ

กะตะเมหิ สัตตะหาการิหิ โอธิโส ผะระณา เมตตาเจโตวิมุตติฯ

๑. สัพพา อิตถิโย อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๒. สัพเพ ปุริสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๓. สัพเพ อะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๔. สัพเพ อะนะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๕. สัพเพ เทวา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๖. สัพเพ มะนุสสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๗. สัพเพ วินิปาติกา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตูติ ฯ

อิเมหิ สัตตะหาการะหิ ทิสา ผะระณา เมตตาเจโตวิมุตติ ฯ

กะตะเมหิ ทะสะหาการะหิ ทิสา ผะระณา เมตตาเจโตวิมุตติ ฯ

๑. สัพเพ ปุรัตถิมายะ ทิสายะ สัตตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๒. สัพเพ ปัจฉิมายะ ทิสายะ สัตตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๓. สัพเพ อุตตะรายะ ทิสายะ สัตตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๔. สัพเพ ทักขิณายะ ทิสายะ สัตตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๕. สัพเพ ปุรัตถิมายะ อะนุทิสายะ สัตตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๖. สัพเพ ปัจฉิมายะ อะนุทิสายะ สัตตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๗. สัพเพ อุตตะรายะ อะนุทิสายะ สัตตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๘. สัพเพ ทักขิณายะ อะนุทิสายะ สัตตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๙. สัพเพ เหฏฐิมายะ ทิสายะ สัตตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑๐. สัพเพ อุปะริมายะ ทิสายะ สัตตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑. สัพเพ ปุรัตถิมายะ ทิสายะ ปาณา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๒. สัพเพ ปัจฉิมายะ ทิสายะ ปาณา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๓. สัพเพ อุตตะรายะ ทิสายะ ปาณา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๔. สัพเพ ทักขิณายะ ทิสายะ ปาณา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๕. สัพเพ ปุรัตถิมายะ อะนุทิสายะ ปาณา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๖. สัพเพ ปัจฉิมายะ อะนุทิสายะ ปาณา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๗. สัพเพ อุตตะรายะ อะนุทิสายะ ปาณา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๘. สัพเพ ทักขิณายะ อะนุทิสายะ ปาณา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๙. สัพเพ เหฏฐิมายะ ทิสายะ ปาณา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑๐. สัพเพ อุปะริมายะ ทิสายะ ปาณา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑. สัพเพ ปุรัตถิมายะ ทิสายะ ภูตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๒. สัพเพ ปัจฉิมายะ ทิสายะ ภูตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๓. สัพเพ อุตตะรายะ ทิสายะ ภูตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๔. สัพเพ ทักขิณายะ ทิสายะ ภูตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๕. สัพเพ ปุรัตถิมายะ อะนุทิสายะ ภูตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๖. สัพเพ ปัจฉิมายะ อะนุทิสายะ ภูตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๗. สัพเพ อุตตะรายะ อะนุทิสายะ ภูตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๘. สัพเพ ทักขิณายะ อะนุทิสายะ ภูตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๙. สัพเพ เหฏฐิมายะ ทิสายะ ภูตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑๐. สัพเพ อุปะริมายะ ทิสายะ ภูตา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑. สัพเพ ปุรัตถิมายะ ทิสายะ ปุคคะลา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๒. สัพเพ ปัจฉิมายะ ทิสายะ ปุคคะลา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๓. สัพเพ อุตตะรายะ ทิสายะ ปุคคะลา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๔. สัพเพ ทักขิณายะ ทิสายะ ปุคคะลา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๕. สัพเพ ปุรัตถิมายะ อะนุทิสายะ ปุคคะลา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๖. สัพเพ ปัจฉิมายะ อะนุทิสายะ ปุคคะลา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๗. สัพเพ อุตตะรายะ อะนุทิสายะ ปุคคะลา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๘. สัพเพ ทักขิณายะ อะนุทิสายะ ปุคคะลา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๙. สัพเพ เหฏฐิมายะ ทิสายะ ปุคคะลา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑๐. สัพเพ อุปะริมายะ ทิสายะ ปุคคะลา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑. สัพเพ ปุรัตถิมายะ ทิสายะ อัตตะภาวะปะริยาปันนา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๒. สัพเพ ปัจฉิมายะ ทิสายะ อัตตะภาวะปะริยาปันนา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๓. สัพเพ อุตตะรายะ ทิสายะ อัตตะภาวะปะริยาปันนา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๔. สัพเพ ทักขิณายะ ทิสายะ อัตตะภาวะปะริยาปันนา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๕. สัพเพ ปุรัตถิมายะ อะนุทิสายะ อัตตะภาวะปะริยาปันนา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๖. สัพเพ ปัจฉิมายะ อะนุทิสายะ อัตตะภาวะปะริยาปันนา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๗. สัพเพ อุตตะรายะ อะนุทิสายะ อัตตะภาวะปะริยาปันนา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๘. สัพเพ ทักขิณายะ อะนุทิสายะ อัตตะภาวะปะริยาปันนา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๙. สัพเพ เหฏฐิมายะ ทิสายะ อัตตะภาวะปะริยาปันนา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑๐. สัพเพ อุปะริมายะ ทิสายะ อัตตะภาวะปะริยาปันนา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑. สัพพา ปุรัตถิมายะ ทิสายะ อิตถิโย อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๒. สัพพา ปัจฉิมายะ ทิสายะ อิตถิโย อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๓. สัพพา อุตตะรายะ ทิสายะ อิตถิโย อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๔. สัพพา ทักขิณายะ ทิสายะ อิตถิโย อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๕. สัพพา ปุรัตถิมายะ อะนุทิสายะ อิตถิโย อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๖. สัพพา ปัจฉิมายะ อะนุทิสายะ อิตถิโย อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๗. สัพพา อุตตะรายะ อะนุทิสายะ อิตถิโย อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๘. สัพพา ทักขิณายะ อะนุทิสายะ อิตถิโย อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๙. สัพพา เหฏฐิมายะ ทิสายะ อิตถิโย อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑๐. สัพพา อุปะริมายะ ทิสายะ อิตถิโย อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑. สัพเพ ปุรัตถิมายะ ทิสายะ ปุริสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๒. สัพเพ ปัจฉิมายะ ทิสายะ ปุริสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๓. สัพเพ อุตตะรายะ ทิสายะ ปุริสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๔. สัพเพ ทักขิณายะ ทิสายะ ปุริสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๕. สัพเพ ปุรัตถิมายะ อะนุทิสายะ ปุริสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๖. สัพเพ ปัจฉิมายะ อะนุทิสายะ ปุริสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๗. สัพเพ อุตตะรายะ อะนุทิสายะ ปุริสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๘. สัพเพ ทักขิณายะ อะนุทิสายะ ปุริสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๙. สัพเพ เหฏฐิมายะ ทิสายะ ปุริสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑๐. สัพเพ อุปะริมายะ ทิสายะ ปุริสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑. สัพเพ ปุรัตถิมายะ ทิสายะ อะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๒. สัพเพ ปัจฉิมายะ ทิสายะ อะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๓. สัพเพ อุตตะรายะ ทิสายะ อะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๔. สัพเพ ทักขิณายะ ทิสายะ อะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๕. สัพเพ ปุรัตถิมายะ อะนุทิสายะ อะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๖. สัพเพ ปัจฉิมายะ อะนุทิสายะ อะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๗. สัพเพ อุตตะรายะ อะนุทิสายะ อะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๘. สัพเพ ทักขิณายะ อะนุทิสายะ อะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๙. สัพเพ เหฏฐิมายะ ทิสายะ อะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑๐. สัพเพ อุปะริมายะ ทิสายะ อะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑. สัพเพ ปุรัตถิมายะ ทิสายะ อะนะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๒. สัพเพ ปัจฉิมายะ ทิสายะ อะนะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๓. สัพเพ อุตตะรายะ ทิสายะ อะนะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๔. สัพเพ ทักขิณายะ ทิสายะ อะนะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๕. สัพเพ ปุรัตถิมายะ อะนุทิสายะ อะนะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๖. สัพเพ ปัจฉิมายะ อะนุทิสายะ อะนะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๗. สัพเพ อุตตะรายะ อะนุทิสายะ อะนะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๘. สัพเพ ทักขิณายะ อะนุทิสายะ อะนะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๙. สัพเพ เหฏฐิมายะ ทิสายะ อะนะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑๐. สัพเพ อุปะริมายะ ทิสายะ อะนะริยา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑. สัพเพ ปุรัตถิมายะ ทิสายะ เทวา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๒. สัพเพ ปัจฉิมายะ ทิสายะ เทวา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๓. สัพเพ อุตตะรายะ ทิสายะ เทวา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๔. สัพเพ ทักขิณายะ ทิสายะ เทวา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๕. สัพเพ ปุรัตถิมายะ อะนุทิสายะ เทวา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๖. สัพเพ ปัจฉิมายะ อะนุทิสายะ เทวา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๗. สัพเพ อุตตะรายะ อะนุทิสายะ เทวา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๘. สัพเพ ทักขิณายะ อะนุทิสายะ เทวา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๙. สัพเพ เหฏฐิมายะ ทิสายะ เทวา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑๐. สัพเพ อุปะริมายะ ทิสายะ เทวา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑. สัพเพ ปุรัตถิมายะ ทิสายะ มะนุสสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๒. สัพเพ ปัจฉิมายะ ทิสายะ มะนุสสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๓. สัพเพ อุตตะรายะ ทิสายะ มะนุสสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๔. สัพเพ ทักขิณายะ ทิสายะ มะนุสสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๕. สัพเพ ปุรัตถิมายะ อะนุทิสายะ มะนุสสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๖. สัพเพ ปัจฉิมายะ อะนุทิสายะ มะนุสสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๗. สัพเพ อุตตะรายะ อะนุทิสายะ มะนุสสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๘. สัพเพ ทักขิณายะ อะนุทิสายะ มะนุสสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๙. สัพเพ เหฏฐิมายะ ทิสายะ มะนุสสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑๐. สัพเพ อุปะริมายะ ทิสายะ มะนุสสา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑. สัพเพ ปุรัตถิมายะ ทิสายะ วินิปาติกา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๒. สัพเพ ปัจฉิมายะ ทิสายะ วินิปาติกา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๓. สัพเพ อุตตะรายะ ทิสายะ วินิปาติกา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๔. สัพเพ ทักขิณายะ ทิสายะ วินิปาติกา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๕. สัพเพ ปุรัตถิมายะ อะนุทิสายะ วินิปาติกา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๖. สัพเพ ปัจฉิมายะ อะนุทิสายะ วินิปาติกา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๗. สัพเพ อุตตะรายะ อะนุทิสายะ วินิปาติกา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๘. สัพเพ ทักขิณายะ อะนุทิสายะ วินิปาติกา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๙. สัพเพ เหฏฐิมายะ ทิสายะ วินิปาติกา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ ฯ

๑๐. สัพเพ อุปะริมายะ ทิสายะ วินิปาติกา อะเวรา อัพยาปัชฌา อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตูติ ฯ

อิเมหิ ทะสะหากาเรหิ ทิสา ผะระณา เมตตาเจโต วิมุตติ ฯ

สัพเพสัง สัตตานัง ปิยะนัง วัชเชต์วา อะปีพะนายะ อุปะฆาตัง วัชเชต์วา อะนุปะฆาเตนะ สันตาปัง วัชเชต์วา อะสันตาเปนะ ปะริยาทานัง วัชเชต์วา อะปะริยาทาเนนะ วิเหสัง วัชเชต์วา อะวิเหสายะ สัพเพสัตตา อะเวริโน โหตุ มา เวริโน สุขิโน โหนตุ มา ทุกขิโน สุขิตัตตา โหนตุ มา ทุกขิตัตตาติ อิเมหิ อัฏฐะหากาเรหิ สัพเพ สัตเต เมตตายะตีติ เมตตา ตัง ธัมมัง เจตะยะตีติ เจโต สัพพะพยาปาทะปะริยุฏฐาเนหิ มุจจะตีติ วิมุตติ เมตตา จ เจโต วิมุตติ จาติ เมตตา เจโตวิมุตติฯ

เมตตาพรหมะวิหาระภาวนา นิฏฐิตา

คำสวดบารมี ๑๐ ทัศ

(หันทะ มะยัง ทะสะปาระมีคาถาโย ภะนามะ เส)

๑. ทานะปาระมี สัมปันโน ทานะอุปะปาระมี สัมปันโน ทานะ ประระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิ โส ภะคะวา

๒.สีละปาระมี สัมปันโน สีละอุปะปาระมี สัมปันโน สีละ ประระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

๓.เนกขัมมะปาระมี สัมปันโน เนกขัมมะอุปะปาระมี สัมปันโน เนกขัมมะประระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

๔.ปัญญาปาระมี สัมปันโน ปัญญาอุปะปาระมี สัมปันโน ปัญญาประระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

๕.วิริยะปาระมี สัมปันโน วิริยะอุปะปาระมี สัมปันโน วิริยะ ประระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

๖.ขันติปาระมี สัมปันโน ขันติอุปะปาระมี สัมปันโน ขันติ ประระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา

อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

๗.สัจจะปาระมี สัมปันโน สัจจะอุปะปาระมี สัมปันโน สัจจะประมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

๘.อธิฏฐานะปาระมี สัมปันโน อธิฏฐานะอุปะปาระมี สัมปันโน อธิฏฐานะประมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติ โส ภะคะวา

๙.เมตตาปาระมี สัมปันโน เมตตาอุปะปาระมี สัมปันโน เมตตาประมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

๑๐.อุเปกขาปาระมี สัมปันโน อุเปกขาอุปะปาระมี สัมปันโน อุเปกขาประมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

ทะสะปาระมี สัมปันโน ทะสะอุปะปาระมี สัมปันโน ทะสะประมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิ โส ภะคะวา พุทธัง สะระณัง คัจฉามี <u>นะมามิหัง.</u> (ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ นะมามิหัง)

นมัสการพระอะระหันต์ ๘ ทิศ

(หันทะ มะยัง สะระภัญเญนะ พุทธะมังคะละคาถาโย ภะณามะ เส)

สัมพุทโธ ทิปะทัง เสฏโฐ นิสินโน เจวะ มัชฌิเม
โกณฑัญโญ ปุพพะภาเค จะ อาคะเณยเย จะ กัสสะโป
สารีปุตโต จะ ทักขิเณ หะระติเย อุปาลี จะ
ปัจฉิเมปิ จะ อานันโท พายัพเพ จะ คะวัมปะติ
โมคคัลลาโน จะ อุตตะเร อิสาเณปิ จะ ราหุโล
อิเม โข มังคะลา พุทธา สัพเพ อิธะ ปะติฏฐิตา
วันทิตา เต จะ อัม์เหหิ สักกาเรหิ จะ ปูชิตา
เอเตสัง อานุภาเวนะ สัพพะโสตถี ภะวันตุ โน

อิจเจวะมัจจันตะนะมัสสะเนยยัง
นะมัสสะมาโน ระตะนัตตะยัง ยัง
ปุญญาภิสันทัง วิปุลัง อะลัตถัง
ตัสสานุภาเวนะ หะตันตะราโย ฯ

<u>บทสรรเสริญพระพุทธคุณ (ทำนองสรภัญญะ)</u>

(นำ) องค์ใดพระสัมพุทธ	(รับ) สุวิสุทธสันดาน
ตัดมูลกิเลศมาร	บ มิหม่นมิหมองมัว
หนึ่งในพระทัยท่าน	ก็เบิกบานคือดอกบัว
ราคี บ พันพัว	สุวคนธกำจร
องค์ใดประกอบด้วย	พระกรุณาดังสาคร
โปรดหมู่ประชากร	มละโอฆะกันดาร
ชี้ทางบรรเทาทุกข์	และชี้สุขเกษมศานต์
ชี้ทางพระนฤพาน	อันพ้นโศกวิโยคภัย
พร้อมเบ็ญจะพิธจัก	ษุ จรัสวิมลใส
เห็นเหตุที่ใกล้ไกล	ก็เจนจบประจักษ์จริง
กำจัดน้ำใจหยาบ	สันดานบาปแห่งชายหญิง
สัตว์โลกได้พึ่งพิง	มละบาปบำเพ็ญบุญ
ข้าขอประณตน้อม	ศิรเกล้าบังคมคุณ
สัมพุทธการุญ	ญ ภาพนั้นนิรันดร.

(กราบ)

บทสรรเสริญพระธรรมคุณ

(นำ) ธรรมะ คือ คุณากร (รับ) ส่วนชอบสาธร

ดุจดวงประทีปชัชวาล

แห่งองค์พระศาสดาจารย์ ส่องสัตว์สันดาน

สว่างกระจ่างใจมล

ธรรมใดนับโดยมรรคผล เป็นแปดพึงยล

และเก้ากับทั้งนฤพาน

สมญาโลกอุดรพิสดาร อันลึกโอฬาร

พิสุทธิ์พิเศษสุกใส

อีกธรรมต้นทางครรไล นามขนานขานไข

ปฏิบัติ ปริยัติเป็นสอง

คือทางดำเนินดุจคลอง ให้ล่วงลุปอง

ยังโลกอุดรโดยตรง

ข้าฯ ขอโอนอ่อนอุตมงค์ นบธรรมจำนง

ด้วยจิต และกาย วาจา

(กราบ)

บทสรรเสริญพระสังฆคุณ

(นำ) สงฆ์ใดสาวกศาสดา (รับ)รับปฏิบัติมา
แต่องค์สมเด็จภควันต์
เห็นแจ้งจตุสัจเสร็จบรร ลุทางที่อัน
ระงับและดับทุกข์ภัย
โดยเสด็จพระผู้ตรัสไตร ปัญญาผ่องใส
สะอาดและปราศมัวหมอง
เหินห่างทางข้าศึกปอง บ มิลำพอง
ด้วยกาย และ วาจา ใจ
เป็นเนื้อนาบุญอันไพ ศาลแต่โลกัย
และเกิดพิบูลย์พูลผล
สมญาเอารสทศพล มีคุณอนนต์
อเนกจะนับเหลือตรา
ข้าฯ ขอนบหมู่พระศรา พกทรงคุณา
นุคุณประดุจรำพัน
ด้วยเดชบุญข้า ฯ อภิวันท์ พระไตรรัตน์อัน
อุดมดิเรกนิรัติสัย
จงช่วยขจัดโพยภัย อันตรายใดใด
จงดับ และกลับเสื่อมศูนย์ (กราบ)

คาถาบูชาพระพุทธสิหิงค์

(หันทะ มะยัง พุทธะปะสังสา คาถาโย พุทธะสิหิงโค นามะ ภะณามะ เส)

อิติปะวะระสิหิงโค อุตตะมะยะโสปิ เตโช
ยัตถะ กัตถะ จิตโตโส สักกาโร อุปาโท
สะกาละพุทธะสาสะนัง โชตะยันโตวะ ทีโป
สุระนะเรหิ มะหิโต ธะระมาโนวะ พุทโธติ.

คำแปล

พุทธสิหิงคา อุบัติมา ณ แดนใด
ประเสริฐ ธ เกริกไกร ดุจกายพระศาสดา
เป็นที่เคารพน้อม มนุษย์พร้อมทั้งเทวา
เปรียบเช่นชวาลา ศาสนาที่ยืนยง
เหมือนหนึ่งพระสัมพุทธ สุวิสุทธิ์พระชนม์คง
แดนใดพระดำรง พระศาสน์คงก็จำรูญ
ด้วยเดชสิทธิศักดิ์ ธ พิทักษ์อนุกูล
พระศาสน์บ่มีสูญ พระเพิ่มพูนมหิทธา
ข้า ฯ ขอเคารพน้อม วจีค้อมขึ้นบูชา
พิทักษ์ ธ รักษา พระศาสน์มาตลอดกาล
ปวงข้า ฯ จะประกาศ พุทธศาสน์ให้ไพศาล
ขอพระอภิบาล ชินมารนิรันดร์ เทอญ.

(สวดทุกค่ำเช้า ก่อนนอน ก่อนออกจากบ้าน จักเกิดลาภผลอันสุจริต เป็นศิริมงคลดีนักแล)

บทมงคลสูตร (มงคล ๓๘ ประการ)

(นำ) (หันทะ มะยัง มังคะละสุตตะปาฐัง ภะณามะ เส)

พะหู เทวา มะนุสสา จะ มังคะลานิ อะจินตะยุง,

อากังขะมานา โสตถานัง พ์รูหิ มังคะละมุตตะมัง,

เทวดาองค์หนึ่งได้กราบทูลถามพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า หมู่เทวดาและมนุษย์มากหลาย มุ่งหมายความเจริญก้าวหน้า ได้คิดถึงเรื่องมงคลแล้ว ขอพระองค์ทรงบอกทางมงคลอันสูงสุดเถิด สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงตรัสตอบดังนี้ว่า

อัฏฐะติงสะมังคะลานิ (มงคล ๓๘ ประการ)

๑) อะเสวะนา จะ พาลานัง	การไม่คบคนพาล
๒) ปัณฑิตานัญจะ เสวะนา	การคบบัณฑิตผู้รู้อริยสัจจ์สี่
๓) ปูชา จะ ปูชะนียานัง	การบูชาบุคคลที่ควรบูชา
เอตัมมังคะละมุตตะมัง	นี้เป็นอุดมมงคลอันสูงสุด
๔) ปะฏิรูปะเทสะวาโส จะ	การอยู่ในประเทศอันสมควร
๕) ปุพเพ จะ กะตะปุญญะตา	ความเป็นผู้มีบุญอันทำแล้วในกาลก่อน
๖) อัตตะสัมมาปะณิธิ จะ	การตั้งตนไว้ชอบ
เอตัมมังคะละมุตตะมัง	นี้เป็นอุดมมงคลอันสูงสุด
๗) พาหุสัจจัญจะ	ความเป็นผู้ได้ยินได้ฟังมามาก
๘) สิปปัญจะ	ความเป็นผู้มีศิลปะวิทยาการที่ดี
๙) วินะโย จะ สุสิกขิโต	ความเป็นผู้มีระเบียบวินัยอันดี
๑๐) สุภาสิตา จะ ยา วาจา	ความเป็นผู้มีวาจากล่าวแต่ถ้อยคำที่ดีไม่มีโทษ

เอตัมมังคะละมุตตะมัง	นี้เป็นอุดมมงคลอันสูงสุด
๑๑) มาตาปิตุอุปัฏฐานัง	การบำรุงบิดามารดาให้เป็นสุข
๑๒) ปุตตะ สังคะโห	การสงเคราะห์บุตรให้ตั้งตนเป็นหลักฐาน
๑๓) ทารัสสะ สังคะโห	การสงเคราะห์คู่ครองให้อยู่เป็นสุข
๑๔) อะนากุลา จะ กัมมันตา	ความเป็นผู้มีการงานเรียบร้อยไม่คั่งค้าง-อากูล
เอตัมมังคะละมุตตะมัง	นี้เป็นอุดมมงคลอันสูงสุด
๑๕) ทานัญจะ	การเสียสละสิ่งของ ๆ ตนให้เป็น-ประโยชน์ต่อผู้อื่น
๑๖) ธัมมะจะริยา จะ	การประพฤติธรรมตามสมควร
๑๗) ญาตะกานัญจะ สังคะโห	การสงเคราะห์ญาติทั้งหลายให้เป็นสุข
๑๘) อะนะวัชชานิ กัมมานิ	การกระทำการงานที่ไม่มีโทษ
เอตัมมังคะละมุตตะมัง	นี้เป็นอุดมมงคลอันสูงสุด
๑๙) อาระตี วิระตี ปาปา	การงดเว้นจากบาปทุจริต
๒๐) มัชชะปานา จะ สัญญะโม	การระมัดระวังไม่เสพของมึนเมา
๒๑) อัปปะมาโท จะ ธัมเมสุ	ความไม่ประมาทในกิจการทั้งปวง
เอตัมมังคะละมุตตะมัง	นี้เป็นอุดมมงคลอันสูงสุด
๒๒) คาระโว จะ	การตั้งอยู่ในความเคารพผู้มีคุณธรรมสูง-กว่าตน
๒๓) นิวาโต จะ	ความไม่เย่อหยิ่งจองหอง
๒๔) สันตุฏฐี จะ	ความสันโดษยินดีด้วยของที่มีอยู่

๒๕) กะตัญญุตา	การตั้งอยู่ในกตัญญูรู้คุณท่าน
๒๖) กาเลนะ ธัมมัสสะวะนัง	ความเป็นผู้หาโอกาสฟังธรรม ตามกาลเวลาอันสมควร
เอตัมมังคะละมุตตะมัง	นี้เป็นอุดมมงคลอันสูงสุด
๒๗) ขันตี จะ	ความเป็นผู้อดทนต่อความทุกข์ยากได้
๒๘) โสวะจัสสะตา	ความเป็นผู้ว่าง่ายสอนง่าย
๒๙) สะมะณานัญจะ ทัสสะนัง	การได้เห็นสมณะผู้สงบระงับจากบาปธรรม
๓๐) กาเลนะ ธัมมะสากัจฉา	การสนทนาธรรมแลกเปลี่ยนความรู้ กัน
เอตัมมังคะละมุตตะมัง	นี้เป็นอุดมมงคลอันสูงสุด
๓๑) ตะโป จะ	ความเพียรพยายามละบาปทั้งหลาย
๓๒) พ๎รัห๎มะจะริยัญจะ	การประพฤติพรหมจรรย์งดเว้นจากกามคุณ
๓๓) อะริยะสัจจานะ ทัสสะนัง	การได้เห็นอริยสัจจ์ ๔
๓๔) นิพพานะสัจฉิกิริยา จะ	การศึกษาให้ทราบถึงพระนิพพานอันเป็น-ที่ดับทุกข์
เอตัมมังคะละมุตตะมัง	นี้เป็นอุดมมงคลอันสูงสุด

๓๕) ผุฏฐัสสะ โลกะธัมเมหิ จิตตัง ยัสสะ นะ กัมปะติ

ความเป็นผู้มีจิตมั่นคงไม่ยินดียินร้ายหวั่นไหว

๓๖) อะโสกัง	ความเป็นผู้ไม่เศร้าโศกเจ้าทุกข์
๓๗) วิระชัง	ความเป็นผู้ปราศจากกิเลสเครื่องเศร้าหมองทั้งหลาย
๓๘) เขมัง	ความเป็นผู้มีจิตแช่มชื่นเกษมสำราญด้วยธรรมเป็นนิตย์

เอตัมมังคะละมุตตะมัง นี้เป็นอุดมมงคลอันสูงสุด

เอตาทิสานิ กัต์วานะ สัพพัตถะมะปะราชิตา, สัพพัตถะ โสตถิง คัจฉันติ, ตันเตสัง มังคะละมุตตะมันติ, ท่านผู้ใดปฏิบัติในมงคล ๓๘ ประการนี้, ย่อมบรรลุถึง ซึ่งความสวัสดี ในที่ทั้งปวง,ประสพความสุขความเจริญ, สมบูรณ์ด้วย ลาภ ยศ สุข สรรเสริญ, ปราศจากอุปสรรคอันตราย, มีความสุขกาย สุขใจ ทั้งในภพนี้และภพหน้า เทอญ ฯ,

โย จ ปุพเพ ปะมัชชิต์วา, ปัจฉา โส นัปปะมัชชะติ, โสมัง โลกัง ปะภาเสติ, อัพภามุตโตวะ จันทิมา. ผู้ใดประมาทแล้วในกาลก่อน, ภายหลังไม่ประมาท, ผู้นั้นชื่อว่า ยังโลกนี้ให้สว่าง,เหมือนพระจันทร์พ้นแล้ว, จากเมฆฉะนั้น.

กัมมวิภังคสูตร (แสดงกฎแห่งกรรม ๑๖ ข้อ ดังนี้คือ)

๑) อายุยืน	เพราะไม่ฆ่าสัตว์
๒) อายุสั้น	เพราะฆ่าสัตว์
๓) ไม่ขี้โรค	เพราะไม่เบียดเบียนสัตว์
๔) ขี้โรค	เพราะเบียดเบียนสัตว์
๕) รูปสวย	เพราะไม่ขี้โกรธ และถือศีลด้วย
๖) รูปไม่สวย	เพราะขี้โกรธ และไม่ถือศีลด้วย
๗) ร่ำรวยทรัพย์	เพราะทำทาน และชอบช่วยเหลือผู้อื่น
๘) ยากจน	เพราะไม่ทำทาน และไม่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น
๙) มีบริวาร	เพราะมีน้ำใจโอบอ้อมอารีย์
๑๐) ไม่มีบริวาร	เพราะไม่มีน้ำใจโอบอ้อมอารีย์

๑๑) เกิดในตระกูลสูง เพราะอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ใหญ่

๑๒) เกิดในตระกูลต่ำ เพราะไม่อ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ใหญ่

๑๓) มียศศักดิ์เดชานุภาพ เพราะไม่อิสสาริษยาผู้อื่น

๑๔) ไม่มียศศักดิ์เดชานุภาพ เพราะอิสสาริษยาผู้อื่น

๑๕) มีปัญญา เพราะคบนักปราชญ์บัณฑิตผู้มีปัญญา-ทางธรรม

๑๖) ไม่มีปัญญา เพราะไม่คบนักปราชญ์บัณฑิตผู้มีปัญญา-ทางธรรม

ความเห็นผิด (มิจฉาทิฏฐิ) แสดงไว้ ๒๗ ข้อดังนี้ คือ:-

๑) เห็นว่าบาปไม่มี ๒) เห็นว่าบุญไม่มี ๓) เห็นว่านรกไม่มี

๔) เห็นว่าสวรรค์ไม่มี ๕) เห็นว่าชาติก่อนไม่มี ๖) เห็นว่าชาติหน้าไม่มี

๗) เห็นว่าทำดีไม่ได้ดี ๘) เห็นว่าทำชั่วไม่ได้ชั่ว

๙) เห็นว่าบิดามารดาไม่มีคุณต่อบุตร

๑๐) เห็นว่าพระรัตนตรัย ไม่มีประโยชน์

๑๑) เห็นว่าพระนิพพานอันเป็นที่ดับทุกข์ ไม่มี

๑๒) เห็นว่าพระเจ้าสร้างโลก ความจริงแล้ว ตัณหาต่างหากสร้างโลก

๑๓) เห็นว่าตายแล้วสูญ

๑๔) เห็นว่าเทวดา, พรหม, ไม่มี

๑๕) เห็นว่าเมื่อครบ ๘๔ กัปป์ก็บริสุทธิ์ไปเอง โดยไม่ต้องเจริญวิปัสสนา

๑๖) เห็นว่าชาตินี้เกิดเป็นอย่างไร ชาติหน้าก็ต้องเกิดเป็นอย่างนั้น

๑๗) เห็นว่าไสยศาสตร์ดำ ประเสริฐกว่าคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า

๑๘) เห็นว่าโลกเที่ยง, ยั่งยืน, คงทน, ถาวร, มั่นคง, ไม่เปลี่ยนแปลง

๑๙) เห็นว่ารูปนามขันธ์ ๕ เที่ยง, ยั่งยืน, คงทน, ถาวร,มั่นคง, ไม่เปลี่ยนแปลง

๒๐) เห็นว่าผู้ได้โลกียฌานประเสริฐสุด

๒๑) เห็นว่าฆ่าสัตว์ได้บุญ

๒๒) เห็นว่าลักขโมยไม่บาป

๒๓) เห็นว่าฉ้อโกงเขาได้เป็นคนฉลาด และไม่บาป

๒๔) เห็นว่าทำกาเมสุมิจฉาจาร ได้เป็นบุคคลที่น่ายกย่องสรรเสริญ และไม่บาป

๒๕) เห็นว่าพูดปด, พูดส่อเสียด, พูดคำหยาบ, พูดเพ้อเจ้อ, ไม่บาป

๒๖) เห็นว่าเสพย์ของมึนเมา หรือเสพย์ของเสพติดไม่บาป

๒๗) เห็นว่าตามใจตัวเอง ไม่บาป

พระพุทธศาสนาจะเจริญได้ด้วยเหตุ ๕ ประการดังนี้ คือ:-

๑.สักกัจจัง สุณันติ ฟังคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าโดยเคารพ

๒.สักกัจจัง ปาปุณันติ เล่าเรียนศึกษาคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าโดย เคารพ

๓.สักกัจจัง ธาเรนติ จำคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าโดยเคารพ

๔.สักกัจจัง โยนิโส มนสิกโรติ พิจารณาคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าด้วย-แยบคายโดยเคารพ

๕.สักกัจจัง ปฏิปัชชันติ ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าโดยเคารพ

พระพุทธศาสนาจะเสื่อมได้ด้วยเหตุ ๕ ประการดังนี้ คือ:-

๑.น สักกัจจัง สุณันติ ไม่ฟังคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าโดยเคารพ

๒.น สักกัจจัง ปาปุณันติ ไม่เล่าเรียนศึกษาคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าโดยเคารพ

๓.น สักกัจจัง ธาเรนติ ไม่จำคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าโดยเคารพ

๔.น สักกัจจัง โยนิโส มนสิกโรติ ไม่พิจารณาคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าด้วยแยบคายโดยเคารพ

๕.น สักกัจจัง ปฏิปัชชันติ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าโดยเคารพ

<u>ลักษณะของบัณฑิต</u>

๑.ชอบทำความดี ชักชวนทำความถูกต้อง

๒.มีความเห็นชอบ

๓.ทำหน้าที่ของตนอย่างสมบูรณ์

๔.เมื่อมีคนติเตียน บัณฑิตถือว่าชี้ขุมทรัพย์ให้

๕.บัณฑิตย่อมมีกฎระเบียบ ธรรมวินัยอันดี เป็นที่ตั้ง

๖.บัณฑิตย่อม ถึงพร้อมด้วย, ศีล สมาธิ ปัญญา กตัญญูกตเวที

<u>ลักษณะของพาล</u>

๑. ชอบทำความชั่ว ชักชวนทำความผิด ๒. มีความเห็นผิดเป็นชอบ

๓. ชอบทำในสิ่งที่ไม่ใช่หน้าที่ของตน ๔. คนพาลแม้พูดดี ๆ ด้วยก็โกรธ

๕. คนพาลไม่มีกฎระเบียบ ธรรมวินัย๖. คนพาลย่อมไร้ศีลธรรม ไม่รู้จักบุญคุณใคร.

ภาคพิธี

คำพินทุผ้า

อิมัง พินทุกัปปัง กะโรมิ

คำอธิษฐานบาตร สังฆาฏิ จีวร สบง ผ้าอาบน้ำฝน

บาตร,	อิมัง ปัตตัง อะธิฏฐามิ
สังฆาฏิ,	อิมัง สังฆาฏิง อะธิฏฐามิ
จีวร,	อิมัง อุตตะราสังคัง อะธิฏฐามิ
สบง,	อิมัง อันตะระวาสะกัง อะธิฏฐามิ
ผ้าอาบน้ำฝน,	อิมัง วัสสิกะสาฏิกัง อะธิษฐามิ

คำเสียสละ

จีวรเป็นนิสัคคียะ เพราะอยู่ปราศจากเขตล่วงราตรี

อิทัง เม ภันเต จีวะรัง รัตติวิปปะวุตถัง

อัญญัตร์ะ ภิกขุสัมมะติยา นิสสัคคิยัง

อิมาหัง อายัส์มะโต นิสสัชชามิ

(ถ้า ๒ ผืนว่า ท์วิจีระวัง ถ้า ๓ ผืนว่า ติจีวะรัง)

คำคืน

อิมัง จีวะรัง อายัส์มะโต ทัมมิ

คำวิกัปป์

อิมัง จีวะรัง ตุย์หัง วิกัปเปมิ

หลายผืนว่า อิมานิ จีวะรานิ ตุย์หัง วิกัปเปมิ

คำถอน

อิมัง จีวะรัง มัย์หัง สันตะกัง ปะริภุญชะ วา

วิสัชเชหิ วา ยะถาปัจจะยัง วา กะโรหิ

(ถ้าผู้ถอนอ่อนกว่า ว่า)

อิมัง จีวะรัง มัย์หัง สันตะกัง ปะริภุญชะถะ วา

วิสัชเชถะ วา ยะถาปัจจะยัง วา กะโรถะ

คำอธิษฐานเข้าพรรษา

อิมัส์มิง อาวาเส อิมัง เตมาสัง วัสสัง อุเปมิ (ว่า ๓ จบ)

คำปวารณาออกพรรษา

สังฆัมภันเต ปะวาเรมิ ทิฏเฐนะ วา สุเตนะ วา ปะริสังกายะ วา วะทันตุ มัง อายัส์มันโต อะนุกัมปัง อุปาทายะ ปัสสันโต ปะฏิกกะริสสามิฯ

ทุติยัมปิ ภันเต สังฆัง ปะวาเรมิ ทิฏเฐนะ วา สุเตนะ วา ปะริสังกายะ วา วะทันตุ มัง อายัส์มันโต อะนุกัมปัง อุปาทายะ ปัสสันโต ปะฏิกกะริสสามิฯ

ตะติยัมปิ ภันเต สังฆัง ปะวาเรมิ ทิฏเฐนะ วา สุเตนะ วา ปะริสังกายะ วา วะทันตุ มัง อายัส์มันโต อะนุกัมปัง อุปาทายะ ปัสสันโต ปะฏิกกะริสสามิฯ

<u>คำขอขมาโทษ</u>

(ผู้ขอ) เถเร ปะมาเทนะ ท์วารัตตะเยนะ กะตัง สัพพัง อะปะราธัง ขะมะถะ เม ภันเต (ถ้าขอหลายรูปเปลี่ยน <u>ขะมะถะ เม</u> เป็น <u>ขะมะตุ โน</u>)

(ผู้รับ) อะหัง ขะมามิ ตะยาปิ เม ขะมิตัพพัง (ถ้าผู้ขอมีหลายรูปเปลี่ยน <u>ตะยาปิ</u> เป็น <u>ตุมเหหิปิ</u>)

(ผู้ขอ) ขะมามิ ภันเต (ถ้าขอหลายรูปเปลี่ยน <u>มิ</u> เป็น <u>มะ</u>)

<u>คำอนุโมทนากฐิน</u>

อัตถะตัง ภันเต สังฆัสสะ กะฐินังธัมมิโก กะฐินัตถาโร อะนุโมทามะ (ว่า ๓ จบ)

<u>คำลาสิกขา</u>

สิกขัง ปัจจักขามิ คิหีติ มัง ธาเรถะ

ข้าพเจ้าลาสิกขา ท่านทั้งหลายจงจำข้าพเจ้าไว้ว่า เป็น คฤหัสถ์

<u>คำแสดงตนเป็นอุบาสก</u>

เอสาหัง ภันเต สุจิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง ภะคะวันตัง สะระณัง คัจฉามิ ธัมมัญจะ ภิกขุสังฆัญจะ อุปาสะกัตตัง สังโฆ ธาเรตุ.

วิธีแสดงอาบัติ

(พรรษาอ่อนว่า) สัพพา ตา อาปัตติโย อาโรเจมิ (ว่า ๓ หน)

สัพพา คะรุละหุกา อาปัตติโย อาโรเจมิ

(ว่า ๓ หน)

อะหัง ภันเต สัมพะหุลา นานาวัตถุกาโย

อาปัตติโย อาปัชชิง ตา ตุม์หะ มูเล ปะฏิเทเสมิ

(พรรษาแก่รับว่า) ปัสสะสิ อาวุโส ตา อาปัตติโย

(พรรษาอ่อนว่า) อุกาสะ อามะ ภันเต ปัสสามิ

(พรรษาแก่รับว่า) อายะติง อาวุโส สังวะเรยยาสิ

(พรรษาอ่อนว่า) สาธุ สุฎฐุ ภันเต สังวะริสสามิ

ทุติยัมปิ สาธุ สุฎฐุ ภันเต สังวะริสสามิ

ตะติยัมปิ สาธุ สุฎฐุ ภันเต สังวะริสสามิ

นะ ปุเนวัง กะริสสามิ

นะ ปุเนวัง ภาสิสสามิ

นะ ปุเนวัง จินตะยิสสามิ (จบพรรษาอ่อน)

(พรรษาแก่ว่า) สัพพา ตา อาปัตติโย อาโรเจมิ (ว่า ๓ หน)

สัพพา คะรุละหุกา อาปัตติโย อาโรเจมิ

(ว่า ๓ หน)

อะหัง อาวุโส สัมพะหุลา นานาวัตถุกาโย

อาปัตติโย อาปัชชิง ตา ตุย์หะ มูเล ปะฏิเทเสมิ

(พรรษาอ่อนรับว่า) อุกาสะ ปัสสะถะ ภันเต ตา อาปัตติโย

(พรรษาแก่ว่า) อามะ อาวุโส ปัสสามิ

(พรรษาอ่อนรับว่า) อายะติง ภันเต สังวะเรยยาถะ

(พรรษาแก่ว่า) สาธุ สุฎฐุ อาวุโส สังวะริสสามิ

ทุติยัมปิ สาธุ สุฎฐุ อาวุโส สังวะริสสามิ

ตะติยัมปิ สาธุ สุฎฐุ อาวุโส สังวะริสสามิ

นะ ปุเนวัง กะริสสามิ

นะ ปุเนวัง ภาสิสสามิ

นะ ปุเนวัง จินตะยิสสามิ

(เสร็จพิธี)

คำอาราธนา บูชา ถวาย

(ก่อนอาราธนา บูชา ภาวนา ถวาย ต้องภาวนาด้วย นะโม ๓ จบก่อนเสมอ)

คำบูชาพระรัตนตรัย

อิมินา สักกาเรนะ พุทธัง ปูเชมิ

อิมินา สักกาเรนะ ธัมมัง ปูเชมิ

อิมินา สักกาเรนะ สังฆัง ปูเชมิ

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา

พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม

ธัมมัง นะมัสสามิ (กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

สังฆัง นะมามิ (กราบ)

คำอาราธนาศีล ๕

มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ

ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ

ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ

ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

หมายเหตุ (ว่าคนเดียวเปลี่ยน มะยัง เป็น อะหัง, เปลี่ยน ยาจามะ เป็น ยาจามิ) สมาทานศีล ๕ ตามพระโดยกล่าว นะโม ๓ จบตามไป จนกระทั้ง สรุปศีล รับว่า สาธุ

คำอาราธนาพระปริตร

วิปัตติปะฏิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา

สัพพะ ทุกขะ วินาสายะ ปะริตตัง พ์รูถะ มังคะลัง

วิปัตติปะฏิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา

สัพพะ ภะยะ วินาสายะ ปะริตตัง พ์รูถะ มังคะลัง

วิปัตติปะฏิพาหายะ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา

สัพพะ โรคะ วินาสายะ ปะริตตัง พ์รูถะ มังคะลัง

คำอาราธนาธรรม

พ๎รัห๎มา จะ โลกาธิปะติ สะหัมปะติ

กะตัญชลี อะนะธิวะรัง อะยาจะถะ

สันตีธะ สัตตาปปะระชักขะชาติกา

เทเสตุ ธัมมัง อะนุกัมปิมัง ปะชัง

คำถวายข้าวพระพุทธ

อิมัง สูปะพ๎ยัญชะนะสัมปันนัง, สาลีนัง โอทะนัง,อุทะกัง วะรัง, พุทธัสสะ ปูเชมิ. (ถ้าหลายคน เปลี่ยนจาก **มิ** เป็น **มะ**)

ข้าพเจ้าขอบูชาซึ่งโภชนะแห่งข้าวสาลี, อันสมบูรณ์แล้วด้วยแกงกับ และน้ำอันประเสริฐนี้, แด่พระพุทธเจ้า.

คำลาข้าวพระพุทธ

เสสัง มังคะลา ยาจามิ

ข้าพเจ้าขอส่วนที่เหลืออันเป็นมงคล.

คำอธิษฐานถวายทาน

สุทินนัง วะตะ เม ทานัง อาสะวักขะยาวะหังนิพพานนะปัจจะโย โหตุ

ทานที่ข้าพเจ้าได้ทำดีแล้วนี้ จงนำมาซึ่งความสิ้นไปแห่งอาสวะกิเลส จงเป็นปัจจัยสู่พระนิพพานเทอญ

คำถวายสังฆทาน (สามัญ)

อิมานิ มะยัง ภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคันหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.

คำแปล ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวาย ภัตตาหาร กับทั้งบริวารเหล่านี้ แก่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์ จงรับ ภัตตาหารกับทั้งบริวารเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญฯ

คำถวายสังฆทาน (อุทิศ)

อิมานิ มะยัง ภันเต มะตะกะภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ มะตะกะภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัญเจวะ มาตาปิตุอาทีนัญจะ ญาตะกานัง กาละกะตานัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวาย มะตะกะภัตตาหารกับทั้งบริวารเหล่านี้ แก่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์

จงรับ มะตะกะภัตตาหารกับทั้งบริวารเหล่านี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ญาติของข้าพเจ้าทั้งหลายมีมารดาบิดาเป็นต้น และ..............ผู้ที่ทำกาละล่วงลับไปแล้ว ขอให้ท่านมีความสุขสิ้นกาลนาน เทอญ.

(ที่จุด.......ไว้ให้เติมชื่อผู้ที่จะอุทิศเข้าไป มะตะกะภัตตาหาร อาหารอุทิศให้ผู้ตาย)

คำถวายผ้าอาบน้ำฝน

อิมานิ มะยัง ภันเต วัสสิกะสาฎิกานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โณ ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ วัสสิกาสาฎิกานิ สะปะระวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าอาบน้ำฝนเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์ จงรับซึ่งผ้าอาบ-น้ำฝน พร้อมทั้งบริวารทั้งหลายนี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ ฯ

คำถวายผ้าป่า

อิมานิ มะยัง ภันเต ปังสุกูละจีวะรานิ สะปะริวารานิ ภิกขุ-สังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานิ ปังสุกูละ-จีวะรานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวาย ผ้าบังสุกุลจีวร กับทั้งบริวารเหล่านี้ แก่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับผ้าบังสุกุลจีวร กับทั้งบริวารเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญ

<u>คำชักผ้าป่า (สำหรับพระภิกษุ)</u>

อิมัง ปังสุกูละจีวะรัง อัสสามิกัง มัยหัง ปาปุณาติ

<u>คำถวายผ้ากฐิน</u>

อิมัง ภันเต สะปะริวารัง กะฐินะจีวะระทุสสัง สังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต สังโฆ อิมัง สะปะริวารัง กะฐินะทุสสัง ปะฏิคคัณหาตุ ปะฏิคคะเหตวา จะ อิมินา ทุสเสนะ กะฐินัง อัตถะระตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้ากฐินจีวร กับทั้งบริวารนี้แก่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับผ้ากฐิน กับทั้งบริวารนี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย รับแล้วจงกรานกฐินด้วยผ้านี้ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ

วิธีบวชเนกขัมมะปฏิบัติ

ผู้ประสงค์จะบวชชี ทั้งแบบปลงผมและไม่ปลงผม (ถ้าแบบปลงผมก็ปลงผมเสียก่อน) นุ่งห่มชุดชาวบ้านธรรมดาถือเครื่องสักการะเข้าไปหาพระสงฆ์ รูปเดียวก็ได้ หลายรูปก็ดี ถวายเครื่องสักการะแล้วกราบ ๓ ครั้ง จึงกล่าวคำขอ

คำขอบวชเนกขัมมะปฏิบัติ

(หลายคนว่า) **เอตา มะยัง ภันเต,สุจิระปะรินิพพุตัมปิตัง ภะคะวันตัง สะระณัง คัจฉามะ, ธัมมัญจะ ภิกขุสังฆัญจะ, อัชชะตัคเค ภันเต สังโฆ, โน ธัมมะวินะเย ปัณฑะรังคะปัพพะชิตา ธาเรตุ, ปาณุเปตา สะระณัง คะตา.**

(คนเดียวว่า) **เอสาหัง ภันเต, สุจิระปะรินิพพุตัมปิตัง ภะคะวันตัง สะระณัง คัจฉามิ, ธัมมัญจะ ภิกขุสังฆัญจะ, อัชชะตัคเค ภันเต สังโฆ, มัง ธัมมะวินะเย ปัณฑะรังคะปัพพะชิตัง ธาเรตุ, ปาณุเปตัง สะระณังคะตัง.**

คำแปล

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอถึงสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น แม้เสด็จดับขันธปรินิพพานนานแล้ว พร้อมทั้งพระธรรมและพระสงฆ์ว่าเป็นที่พึ่งที่ระลึกข้าแต่ท่านผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงจำข้าพเจ้าทั้งหลายไว้ว่า เป็นนักบวชผู้นุ่งขาวห่มขาวใน-

พระธรรมวินัย ผู้ถือพระรัตนตรัยเป็นสรณะที่พึ่งตลอดชีวิต ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปเทอญ

(กราบ ๓ ครั้งแล้วออกไปนุ่งห่มเครื่องแบบหรือชุดของแม่ชีแล้ว กลับเข้าไปหาพระสงฆ์ กราบ ๓ ครั้ง แล้วอาราธนาศีล ส่วนผู้ที่แต่งเครื่องแบบอยู่แล้ว ก็กล่าวคำอาราธนาศีลต่อไปได้เลย)

คำอาราธนาศีล ๘

มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐะ สีลานิ **ยาจามะ**

ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐะ สีลานิ **ยาจามะ**

ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐะ สีลานิ **ยาจามะ**

(ถ้าคนเดียวว่า **อะหัง** แทน **มะยัง** และ **ยาจามิ**แทน**ยาจามะ**)

หลังจากอาราธนาศีลเสร็จแล้วก็คอยว่าตามพระไปทีละบท อย่างตั้งใจ

นะมะการะคาถา (พระนำ)

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ

ไตรสรณคมน์

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

๑. ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๒. อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๓. อะพ๊รัห๊มะจะริยา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๔. มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๕. สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๖. วิกาละโภชะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๗. นัจจะคีตะวาทิตะวิสูกะทัสสะนา มาลาคันธะวิเลปะนะธาระณะมัณฑะนะวิภูสะนัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๘. อุจจาสะยะนะมะหาสะยะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

พิธีรักษาอุโบสถศีล

เมื่อพระสงฆ์ทำวัตรเช้าเสร็จแล้วอุบาสก อุบาสิกาพึงทำวัตรเช้าโดยกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย ว่า

ยะมะหัง สัมมาสัมพุทธัง ภะคะวันตัง สะระณัง คะโต

(หญิงว่า คะตา)

พระผู้มีพระภาคเจ้า, ตรัสรู้ดีแล้วโดยชอบพระองค์ใด,

ข้าพเข้าถึงแล้วว่าเป็นที่พึ่งกำจัดภัยได้จริง

อิมินา สักกาเรนะ, ตัง ภะคะวันตัง, อะภิปูชะยามิ,

ข้าพเจ้าบูชา, ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น,

ด้วยเครื่องสักการะนี้

ยะมะหัง ส๎วากขาตัง, ธัมมัง สะระณัง คะโต (หญิงว่า คะตา)

พระธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า, ตรัสไว้ดีแล้วสิ่งใด,

ข้าพเจ้าถึงแล้วว่า เป็นที่พึ่งกำจัดภัยได้จริง

อิมินา สักกาเรนะ, ตัง ธัมมัง, อะภิปูชะยามิ,

ข้าพเจ้าบูชา, ซึ่งพระธรรมนั้น, ด้วยเครื่องสักการะอันนี้,

ยะมะหัง สุปะฏิปันนัง, สังฆัง สะระณัง คะโต (หญิงว่า คะตา)

พระสงฆ์ที่ท่านเป็นผู้ปฏิบัติดีแล้วหมู่ใด, ข้าพเจ้าถึงแล้วว่า

เป็นที่พึ่งกำจัดภัยได้จริง

อิมินา สักกาเรนะ, ตัง สังฆัง, อะภิปูชะยามิ,

ข้าพเจ้าบูชา, ซึ่งพระสงฆ์หมู่นั้น, ด้วยเครื่องสักการะนี้

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา,

พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ)

ส์วากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม, ธัมมัง นะมัสสามิ (กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สังฆัง นะมามิ (กราบ)

คำประกาศเริ่มรักษาอุโบสถ

หัวหน้าพึงประกาศองค์อุโบสถว่า

อัชชะ โภนโต ปักขัสสะ อัฏฐะมีทิวะโส (ถ้าวันพระ ๑๕ ค่ำ ว่า ปัณณะระสีทิวะโส วัน ๑๔ ค่ำ จาตุททะสีทิวะโส) เอวะรูโป โข โภนโต ทิวะโส พุทเธนะ ภะคะวะตา ปัญญัตตัสสะ ธัมมัสสะวะนัสสะ เจวะ ตะทัตถายะ อุปาสะกะอุปาสิกานัง อุโปสะถัสสะ จะ กาโล โหติ หันทะ มะยัง โภนโต สัพเพ อิธะ สะมาคะตา ตัสสะ ภะคะวะโต ธัมมานุธัมมะปะฏิปัตติยา ปูชะนัตถายะ อิมัญจะ รัตติง อิมัญจะ ทิวะสัง อัฏฐังคะสะมันนาคะตัง อุโปสะถัง อุปะวะสิสสามาติ กาละปะริเฉทัง กัต์วา ตัง ตัง เวระมะณิง อารัมมะณิง กะริต์วา อะวิกขิตตะจิตตา หุต์วา สักกัจจัง อุโปสะถัง สะมาทิเยยยามะ อีทิสัง หิ อุโปสะถัง สัมปัตตานัง อัมหากัง ชีวิตัง มา นิรัตถะกัง โหตุฯ

คำแปล

ขอประกาศเริ่มเรื่องความที่จะสมาทานรักษาอุโบสถ อันพร้อมไปด้วยองค์แปดประการ ให้สาธุชนที่ได้ตั้งจิตสมาทานทราบทั่วกันก่อนแต่สมาทาน ณ บัดนี้ ด้วยวันนี้ เป็น วันอัฏฐะมีดิถีที่แปด (ถ้าวันพระ ๑๕ ค่ำ ว่า วันปัณณะระสีดิถีที่สิบห้า วัน ๑๔ ค่ำ ว่า วันจาตุททะสีดิถีที่สิบสี่) แห่งปักษ์มาถึงแล้ว ก็วันเช่นนี้แหละ เป็นกาลที่สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแต่งตั้งบัญญัติไว้ให้ประชุมกันฟังธรรมและเป็นกาลที่จะรักษาอุโบสถของ อุบาสก อุบาสิกาทั้งหลาย เพื่อประโยชน์แก่การฟังธรรมนั้นด้วย เชิญเถิดเราทั้งหลายทั้งปวง ที่ได้มาประชุมกัน ณ ที่นี้ พึงกำหนดกาลว่า จะรักษาอุโบสถตลอดวันหนึ่ง กับคืนหนึ่งนี้แล้วพึงทำความเว้นโทษนั้นๆ เป็นอารมณ์ คือ

- เว้นจากการฆ่าสัตว์ ๑
- เว้นจากการลักฉ้อถือเอาสิ่งของที่เจ้าของเขาไม่ได้ให้ ๑
- เว้นจากการประพฤติกรรมที่เป็นข้าศึกแก่พรหมจรรย์ ๑
- เว้นจากเจรจาคำเท็จล่อลวงผู้อื่น ๑
- เว้นจากการดื่มสุราเมรัยอันเป็นเหตุที่ตั้งแห่งความประมาท ๑
- เว้นจากบริโภคอาหาร ตั้งแต่เวลาพระอาทิตย์เที่ยงแล้วไปจนถึงเวลาอรุณขึ้นมาใหม่ ๑

- เว้นจากฟ้อนรำขับร้อง และประโคมเครื่องดนตรีต่างๆ แต่บรรดาที่เป็นข้าศึกแก่บุญกุศลทั้งสิ้น และทัดทรงประดับตกแต่งร่างกายด้วยดอกไม้ของหอม เครื่องประดับเครื่องทาเครื่องย้อม ผัดผิวทำกายให้จิวิตรงดงามต่างๆ อันเป็นเหตุที่ตั้งแห่งความกำหนัดยินดี ๑
- เว้นจากการนั่งนอนเหนือเตียงตั่งม้าที่มีเท้าสูงเกินประมาณ และที่นั่งที่นอนใหญ่ ภายในมีนุ่นและสำลี และเครื่องปูลาดที่วิจิตรด้วยเงินและทองต่างๆ ๑

อย่าให้มีจิตฟุ้งซ่านส่งไปอื่น พึงสมาทานเอาองค์อุโบสถ ทั้งแปดประการโดยเคารพ เพื่อจะบูชาสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้นด้วยธัมมานุธัมมะปฏิบัติ อนึ่ง ชีวิตของเราทั้งหลาย ที่ได้เป็นอยู่รอดมาถึงวันอุโบสถเช่นนี้ จงอย่าได้ล่วงไปเสียเปล่าจากประโยชน์เลย

(เมื่อหัวหน้าประกาศจบแล้ว เมื่อพระสงฆ์ผู้แสดงธรรมขึ้นนั่งบนธรรมาสน์ อุบาสกอุบาสิกา พึงนั่งคุกเข่า กราบพร้อมกัน ๓ ครั้ง แล้วกล่าว คำอาราธนาอุโบสถศีล พร้อมกัน ดังนี้ว่า)

มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐังคะสะมันตาคะตัง อุโปสะถัง ยาจามะฯ

ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐังคะสะมันตาคะตัง อุโปสะถัง ยาจามะฯ

ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐังคะสะมันตาคะตัง อุโปสะถัง ยาจามะฯ

ต่อไปนี้คอยตั้งใจรับสรณคมน์ และศีลโดยเคารพ คือ ประณมมือว่าตามพระ เป็นตอนๆ ดังนี้

นะโมตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (3 หน)

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

เมื่อพระสงฆ์ว่า ติสะระณะคะมะณัง นิฏฐิตัง

พึงรับพร้อมกันว่า อามะ ภันเต

๑. ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๒. อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๓. อะพ์รัห์มะจะริยา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๔. มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๕. สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๖. วิกาละโภชนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๗. นัจจะคีตะวาทิตะวิสูกะทัสสะนา มาลาคันธะวิเลปะนะธาระณะมัณฑะนะวิภูสะนัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

๘. อุจจาสะยะนะมะหาสะยะนะ เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

อิมัง อัฏฐังคะสะมันนาคะตัง, พุทธะปัญญัตตัง อุโปสะถัง, อิมัญจะ รัตติง อิมัญจะ ทิวะสัง, สัมมะเทวะ อะภิรักขิตุง สะมาทิยามิฯ

(หยุดรับเพียงเท่านี้) ตอนนี้ พระสงฆ์จะว่า <u>อิมานิ อัฏฐะ สิกขาปะทานิ อุโปสะถะวะเสนะ มะนะสิกะริต์วา สาธุกัง อัปปะมาเทนะ รักขิตัพพานิ</u>

(พึงรับพร้อมกันว่า) <u>อามะ ภันเต</u> (พระสงฆ์ว่าต่อ)

สีเลนะ สุคะติ ยันติ (สาธุ) สีเลนะ โภคะสัมปะทา (สาธุ)

สีเลนะ นิพพุติง ยันติ ตัส์มา สีลัง วิโสธะเย (สาธุ)

พึงกราบพร้อมกัน ๓ ครั้ง ต่อนี้นั่งราบพับเพียบประนมมือฟังธรรม

เมื่อจบแล้วพึงให้สาธุการและสวดประกาศตนพร้อมกัน ดังนี้

สาธุ สาธุ สาธุ

อะหัง พุทธัญจะ ธัมมัญจะ สังฆัญจะ สะระณัง คะโต(คะตา)

อุปาสะกัตตัง (หญิงว่า อุปาสิกัตตัง) เทเสสิง ภิกขุสังฆัสสะ สัมมุขา

เอตัง เม สะระณัง เขมัง เอตัง สะระณะมุตตะมัง

เอตัง สะระณะมาคัมมะ สัพพะทุกขา ปะมุจจะเย

ยะถาพะลัง จะเรยยาหัง สัมมาสัมพุทธะสาสะนัง

ทุกขะนิสสะระณัสเสวะ ภาคี อัสสัง (หญิงว่า ภาคินิสสัง)

อะนาคะเต

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา

พุทเธ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง

พุทโธปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ พุทเธ

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา

ธัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง

ธัมโมปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ ธัมเม

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา
สังเฆ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง
สังโฆปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง
กาลันตะเร สังวะริตุง วะ สังเฆ

คำอาราธนาธรรม

พ์รัห์มา จะ โลกาธิปะติ สะหัมปะติ
กะตัญชลี อะนะธิวะรัง อะยาจะถะ
สันตีธะ สัตตาปปะระชักขะชาติกา
เทเสตุ ธัมมัง อะนุกัมปิ มัง ปะชังฯ

คำแปล

ท้าวสหัมบดีพรหม เป็นบรมในพรหมา
ทรงฤทธิศักดา กว่าบริษัททุกหมู่พรหม
น้อมหัตถ์นมัสการ ประดิษฐาน ณ ที่สม
ควรแล้วจึงบังคม ธุลีบาทพระศาสดา
ขอพรอันประเสริฐ วาระเลิศมโหฬาร
ปวงสัตว์ในโลกา กิเลศน้อยก็ยังมี
ขอองค์พระจอมปราชญ์ สู่ธรรมมาสน์อันรูจี
โปรดปวงประชานี้ ท่านจงโปรดแสดงธรรม
นิมนต์ท่านเจ้าข้า ผู้ปรีชาอันเลิศล้ำ

โปรดแสดงพระสัจธรรม เทศนาและวาที
เพื่อให้สำเร็จผล แด่ปวงชนบรรดามี
สู่สุขเกษมศรี สมดังเจตนา เทอญฯ

คำจบเงินทำบุญ

ทรัพย์ของข้าพเจ้า ได้มาโดยบริสุทธิ์ ขอบูชาพระพุทธ บูชาพระธรรม บูชาพระสงฆ์ จิตใจจำนงตรงต่อพระนิพพาน ขอให้ถึงเมืองแก้ว ขอให้แคล้วบ่วงมาร ขอให้พบพระศรีอาริย์ ในอนาคตกาลโน้น เทอญฯ

คำลากลับบ้าน

หันทะทานิ มะยัง ภันเต อาปุจฉามะ พะหุกิจจา มะยัง, พะหุกะระณียา.

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ, บัดนี้ ควรแก่เวลาแล้ว, ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอลาไปก่อน, พวกข้าพเจ้า เป็นผู้มีการงานมาก มีสิ่งที่จะต้องเตรียมมาก

(พระภิกษุว่า) **ยัสสะทานิ ตุมเห กาลัง มัญญะถะ.**

ท่านทั้งหลาย พึงกำหนดกาล อันควรกันเถิด.

(ให้ญาติโยมรับว่า) **สาธุ ภันเต.** กราบ ๓ ครั้ง

การชำระหนี้สงฆ์

ของในวัด เป็นของถาวรก็ดี ไม่ถาวรก็ดี อาหารที่มีผู้มาถวายเป็นของสงฆ์ก็ดี เช่น ต้นไม้ใบไม้ กิ่งไม้ ดอกไม้ ผลไม้ อิฐ ดิน อาหารสด อาหารแห้ง และของอื่น ๆ ทุกชนิด ที่มีผู้ถวายให้เป็นของสงฆ์อยู่ในวัดทั้งสิ้น สิ่งเหล่านี้เป็นของสงฆ์ หากเราบริโภคก็ดี นำไปก็ดี จะเจตนาหรือไม่ก็ตาม นับว่าเราเอาของสงฆ์ไปโดยพละการทั้งสิ้น พระสงฆ์ใดรูปหนึ่งจะอนุญาตให้โดยพละการไม่ได้ เพราะไม่ใช่ของส่วนตัวของท่าน ในโบราณกาลถือว่าบาป ด้วยเหตุนี้ผู้ที่เข้ามาในวัด เกี่ยวข้องกับวัดย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะล่วงเกินสิ่งเหล่านี้ ไม่มากก็น้อย ฉะนั้น ในปีหนึ่งเราควรที่จะชำระหนี้สิ่งของเหล่านี้กับสงฆ์เสีย โดยนำปัจจัยที่มีมูลค่าชำระหนี้แทน วิธีปฏิบัติดังนี้

พิธีกรรมชำระหนี้สงฆ์

นมัสการพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ)

สะวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม ธัมมัง นะมัสสามิ (กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆัง นะมามิ (กราบ)

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ (๓จบ)

ขอขมาพระรัตนตรัย และสถานที่

วันทามิ พุทธัง, สัพพะ เม โทสัง, ขะมะถะเมภันเต, วันทามิ ธัมมัง, สัพพะ เม โทสัง, ขะมะถะเมภันเต, วันทามิ สังฆัง, สัพพะ เม โทสัง, ขะมะถะ เม ภันเต,

ข้าพเจ้าขอวันทา,พระพุทธเจ้า,พระธรรมเจ้า,พระสงฆเจ้า,

ขอพระพุทธเจ้า, พระธรรมเจ้า, พระสงฆเจ้า จงงดโทษของข้าพเจ้าทั้งปวง

วันทามิ ปัจเจกะพุทธัง, สัพพะ เม โทสัง, ขะมะถะเม ภันเต, วันทามิ กัมมัฏฐานัง, สัพพะ เม โทสัง, ขะมะถะ เม ภันเต, วันทามิ มาตาปิตุคุณัง, สัพพะ เม โทสัง, ขะมะถะ เม ภันเต, วันทามิ คุรูปัชฌาย์อาจาริยะคุณัง, สัพพะ เมโทสัง, ขะมะถะ เม ภันเต,

ข้าพเจ้าขอวันทา, พระปัจเจกพุทธเจ้า, พระกรรมฐาน, มารดาบิดา,ครูอุปัชฌาย์อาจารย์, ขอพระปัจเจกพุทธเจ้า,พระกรรมฐาน, มารดาบิดา,ครูอุปัชฌาย์อาจารย์, จงงดโทษของข้าพเจ้าทั้งปวง

วันทามิ อาราเม, พัทธะเสมายัง, โพธิรุกขัง, เจติยัง, พุทธรูปัง สัพพะ เม โทสัง, ขะมะถะ เม ภันเต,

ข้าพเจ้าขอวันทา, พระอาราม พัทธะเสมา, ต้นโพธิ์, พระเจดีย์ ,พระพุทธรูป ในอารามนี้, ขอพระอาราม, พัทธะเสมา, ต้นโพธิ์, พระเจดีย์, พระพุทธรูป ในอารามนี้ จงงดโทษของข้าพเจ้าทั้งปวงฯ

ขอขมาพระสงฆ์

สังเฆ ปะมาเทนะ, ทะวารัตตะเยนะกะตัง, สัพพัง อะปะราธัง, ขะมะตุ โน ภันเต,

ความผิดพลาดทั้งปวง, ที่ข้าพเจ้าทั้งหลายกระทำแล้ว, ด้วยกายก็ดี, ด้วยวาจาก็ดี, ด้วยใจก็ดี, ต่อหน้าก็ดี, ลับหลังก็ดี, โดยเจตนา

ก็ตาม, ไม่เจตนาก็ตาม, ในพระสงฆ์, ขอพระสงฆ์, จงงดโทษอันนั้น, ให้แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วยเทอญฯ

(กราบพร้อมกัน ๓ ครั้ง นำพานดอกไม้ ธูปเทียนเข้าไปถวาย)

ชำระหนี้สงฆ์

อ่านรายชื่อผู้ขอชำระหนี้สงฆ์ พร้อมจำนวนเงินแต่ละบุคคลให้ที่ประชุมสงฆ์รับทราบแล้ว

กล่าวคำนอบน้อมแด่พระสงฆ์ว่า สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆัง นะมามิ พระสงฆ์สาวกของพระผู้มี พระภาคเจ้าปฏิบัติดีแล้ว ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสงฆ์

ข้าแด่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบข้าพเจ้าทั้งหลายมีความประมาทพลาดพลั้ง นำของพระสงฆ์ไปใช้สอยเอง ทำยา กิน ให้ผู้อื่น นำไปทิ้งขว้าง นำไปต่อหน้า และลับหลัง โดยเจตนาก็ตาม ไม่เจตนาก็ตาม ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอชำระหนี้สงฆ์เป็นปัจจัย มีมูลค่าตามปรากฏรายชื่ออยู่แล้ว ข้าแด่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับปัจจัยของข้าพเจ้าทั้งหลายเพื่อเป็นการชำระหนี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย ที่ได้กระทำไปแล้วด้วยเทอญ ฯ

พระสงฆ์รับ “สาธุ” พร้อมกัน (ผู้ชำระหนี้สงฆ์พร้อมกันรับ “สาธุ” ๓ ครั้ง)

กราบพระสงฆ์พร้อมกัน ๓ ครั้ง มอบปัจจัยทั้งหมดให้ไวยาวัจกรรับไปถวายสงฆ์ ฯ

คำขอขมา (ลาบวช)

อุกาสะ, ข้าพเจ้าจะขอโอกาส, กราบลาพ่อแม่ญาติพี่น้อง,
ท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย,เพื่อบรรพชาอุปสมบท ณ บัดนี้,ตลอดระยะเวลา, ที่ต่างต้องเวียนว่ายตายเกิด,ถือกำเนิดในวัฏฏสงสาร, หากข้าพเจ้า,ได้ประพฤติผิดพลาดล่วงเกิน, ต่อท่านทั้งหลาย,ในที่ต่อหน้าก็ดี, ในที่ลับหลังก็ดี,ทั้งมีเจตนาก็ดี, ทั้งไม่มีเจตนาก็ดี,ที่ระลึกได้ก็ดี, ที่ระลึกไม่ได้ก็ดี,นับตั้งแต่ร้อยชาติพันชาติ, หมื่นชาติแสนชาติก็ดี,ทั้งในปัจจุบันชาติก็ดี, ขอท่านทั้งหลาย,โปรดอโหสิกรรม, งดความผิดทั้งหลายเหล่านั้น,ให้แก่ข้าพเจ้า, ผู้จะบรรพชาอุปสมบทในบัดนี้,เพื่อความบริสุทธิ์, เพื่อความบริบูรณ์,เพื่อความอยู่เป็นสุขในพรหมจรรย์, และเพื่อประโยชน์,แก่การทำให้แจ้งซึ่งพระนิพพาน, ของข้าพเจ้า,ในปัจจุบันชาตินี้ เทอญ ฯ

๑. คำวันทาสีมา และคำวันทาพระประธาน (นั่งคุกเข่า ประนมมือ กล่าวว่า)

อุกาสะ วันทามิ ภันเต, สัพพัง อะปะราธัง ขะมะถะ เม ภันเต,มะยา กะตัง ปุญญัง สามินา อะนุโมทิตัพพัง,สามินา กะตัง ปุญญัง มัยหัง ทาตัพพัง, สาธุ สาธุ อะนุโมทามิ.
สัพพัง อะปะราธัง ขะมะถะ เม ภันเต (กราบ ๑ ครั้ง)
อุกาสะ ทะวารัตตะเยนะ กะตัง,
สัพพัง อะปะราธัง ขะมะถะ เม ภันเต (กราบ ๑ ครั้ง)
วันทามิ ภันเต, สัพพัง อะปะราธัง ขะมะถะ เม ภันเต,มะยา กะตัง ปุญญัง สามินา อะนุโมทิตัพพัง,สามินา กะตัง ปุญญัง มัยหัง ทาตัพพัง, สาธุ สาธุ อะนุโมทามิ.
(กราบ ๓ ครั้ง)

*** ๒. คำขอบรรพชา และอุปสมบท***

อุกาสะ วันทามิ ภันเต, สัพพัง อะปะราธัง ขะมะถะ เม ภันเต,มะยา กะตัง ปุญญัง สามินา อะนุโมทิตัพพัง,สามินา กะตัง ปุญญัง มัยหัง ทาตัพพัง, สาธุ สาธุ อนุโมทามิ, อุกาสะ การุญญัง กัตวา, ปัพพัชชัง เทถะ เม ภันเต.

อะหัง ภันเต, ปัพพัชชัง ยาจามิ.

ทุติยัมปิ อะหัง ภันเต, ปัพพัชชัง ยาจามิ.

ตะติยัมปิ อะหัง ภันเต, ปัพพัชชัง ยาจามิ.

(สัพพะทุกขะ นิสสะระณะ,นิพพานะ สัจฉิกะระณัตถายะ, อิมัง กาสาวัง คะเหตวา, ปัพพาเชถะ มัง ภันเต, อะนุกัมปัง อุปาทายะ.) (กล่าว ๓ จบ)

(สัพพะทุกขะ นิสสะระณะ,นิพพานะ สัจฉิกะระณัตถายะ, เอตัง กาสาวัง ทัตวา, ปัพพาเชถะ มัง ภันเต, อะนุกัมปัง อุปาทายะ.) (กล่าว ๓ จบ)

๓. มูลกัมมัฏฐาน

เกสา โลมา นะขา ทันตา ตะโจ (อนุโลม)

ตะโจ ทันตา นะขา โลมา เกสา (ปฏิโลม)

*** ๔. คำขอสรณคมน์และศีล ***

อะหัง ภันเต, สะระณะสีลัง ยาจามิ.

ทุติยัมปิ อะหัง ภันเต, สะระณะสีลัง ยาจามิ.

ตะติยัมปิ อะหัง ภันเต, สะระณะสีลัง ยาจามิ.

พระอาจารย์กล่าวคำนมัสการพระรัตนตรัย ให้นาคกล่าวตาม

(นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ)

กล่าว ๓ จบ

พระอาจารย์กล่าวว่า “ยะมะหัง วะทามิตัง วะเทหิ”

ให้นาครับว่า “อามะ ภันเต”

จากนั้น พระอาจารย์ จะให้ สรณคมน์ และศีล

ให้นาคกล่าวตามดังนี้

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ, ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ,

สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ,

ทุติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ, ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ, ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ,

ตะติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ, ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ, ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ.

พระอาจารย์กล่าวว่า "ติสะระณะคะมะนัง นิฏฐิตัง"

ให้นาครับว่า "อามะ ภันเต"

พระอาจารย์จะกล่าวนำศีล ๑๐ ให้กล่าวตามทีละบท

๑. ปาณาติปาตา เวระมะณี, สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

๒. อะทินนาทานา เวระมะณี, สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

๓. อะพ๎รัห๎มะจะริยา เวระมะณี, สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

๔. มุสาวาทา เวระมะณี, สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

๕. สุรา เมระยะ มัชชะ ปะมาทัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

๖. วิกาละโภชะนา เวระมะณี, สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

๗. นัจจะ คีตะ วาทิตะ วิสูกะทัสสะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

๘. มาลา คันธะ วิเลปะนะ ธาระณะ มัณฑะนะ วิภูสะนัฏฐานา เวระมะณี, สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

๙. อุจจาสะยะนะ มะหาสะยะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

๑๐. ชาตะรูปะ ระชะตะ ปะฏิคคะหะณา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

(อิมานิ ทะสะ สิกขาปะทานิ สะมาทิยามิ) กล่าว ๓ จบ แล้วกราบ ๓ ครั้ง

*** ๕. คำขอนิสัย ***

อะหัง ภันเต, นิสสะยัง ยาจามิ.

ทุติยัมปิ อะหัง ภันเต, นิสสะยัง ยาจามิ.

ตะติยัมปิ อะหัง ภันเต, นิสสะยัง ยาจามิ.

(อุปัชฌาโย เม ภันเต โหหิ) กล่าว ๓ จบ

พระอุปัชฌาย์กล่าวว่า	สามเณรกล่าวรับว่า
ปะฏิรูปัง	อามะ ภันเต
โอปายิกัง	อามะ ภันเต
ปาสาทิเกนะ สัมปาเทถะ	อามะภันเต

เมื่อกล่าวรับจบ ให้สามเณรกล่าวต่อไปว่า

(อัชชะตัคเคทานิ เถโร, มัยหัง ภาโร, อะหัมปิ เถรัสสะ ภาโร) กล่าว ๓ จบ แล้วกราบ ๓ ครั้ง

๖. คำบอกบริขาร พระอุปัชฌาย์กล่าวว่า	สามเณรกล่าวรับว่า
อะยันเต ปัตโต	อามะ ภันเต
อะยัง สังฆาฏิ	อามะ ภันเต
อะยัง อุตตะราสังโฆ	อามะ ภันเต
อะยัง อันตะระวาสะโก	อามะ ภันเต

๗. คำถามอันตรายิกธรรมพระคู่สวดถาม	สามเณรตอบ
กุฏฐัง	นัตถิ ภันเต
คัณโฑ	นัตถิ ภันเต
กิลาโส	นัตถิ ภันเต
โสโส	นัตถิ ภันเต
อะปะมาโร	นัตถิ ภันเต
มะนุสโสสิ๊	อามะ ภันเต
ปุริโสสิ๊	อามะ ภันเต

ภุชสิ โสสิ๊	อามะ ภันเต
อะนะโณสิ๊	อามะ ภันเต
นะสิ๊ราชะภะโฏ	อามะ ภันเต
อะนุญญาโตสิ๊ มาตาปิตูหิ	อามะ ภันเต
ปะริปุณณะวีสะติวัสโสสิ๊	อามะ ภันเต
ปะริปุณณันเต ปัตตะจีวะรัง	อามะ ภันเต
กินนาโมสิ	อะหัง ภันเต ...(๑)...นามะ
โก นามะ เต อุปัชฌาโย	อุปัชฌาโย เม ภันเต
	อายัสมา....(๒)....นามะ

((๑) บอกฉายาของตนเอง (๒) บอกฉายาของพระอุปัชฌาย์)

*** ๘. คำขออุปสมบท ***

สังฆัมภันเต, อุปะสัมปะทัง ยาจามิ,อุลลุมปะตุ มัง ภันเต สังโฆ, อะนุกัมปัง อุปาทายะ.

ทุติยัมปิ ภันเต สังฆัง, อุปะสัมปะทัง ยาจามิ,อุลลุมปะตุ มัง ภันเต สังโฆ, อะนุกัมปัง อุปาทายะ.

ตะติยัมปิ ภันเต สังฆัง, อุปะสัมปะทัง ยาจามิ,อุลลุมปะตุ มัง ภันเต สังโฆ, อะนุกัมปัง อุปาทายะ.

กล่าวพร้อมกัน ๒ คน ขึ้นไป เปลี่ยนจาก มัง เป็น โน

*** หมายเหตุ ***สำคัญที่ธรรมทายาทควรท่องให้ได้ก่อน ได้แก่

๒. คำขอบรรพชา, ๔. คำขอสรณคมน์และศีล, ๕. คำขอนิสัย, ๘.คำขออุปสมบท

บทกลอนธรรมภาษิต

ทำดีย่อมได้ดี ทำชั่วย่อมได้ชั่ว

ทำความดี ได้ดี นั้นมีแน่
ขอเพียงแต่ หมั่นทำ ความดีไว้
ที่ทำชั่ว ได้ดี มากมีไป
ไม่มีใคร จีรัง พังทุกราย

การชนะ คนอื่น หมื่นแสนหน
เดี๋ยวกับตน เป็นแพ้ ไม่แน่หนอ
ชนะตน จากชั่ว เท่านั้นพอ
ย่อมเกิดก่อ สุขแท้ แก่ตนเอง

อยากรู้ว่า ดีชั่ว ดูตัวเรา
ว่ากิเลส บางเบา ไปบ้างไหม
ใครจะว่า ดีไม่ดี มิเป็นไร
พิษไม่มี ที่ใจ นั้นแหละดี

ใครทำดี ได้ดี มีอยู่ทั่ว
ใครทำชั่ว ได้ชั่ว ต้องมัวหมอง
ความดีชั่ว บังคับ คอยรับรอง
ผลทั้งสอง ถึงตัว ทั้งชั่วดี

สุขทุกข์อยู่ที่ใจ

จะหาใคร	เหมาะใจ	ที่ไหนเล่า
ตัวของเรา	ยังไม่	เหมาะใจหนา
อนิจจัง	ทุกขัง	อนัตตา
รู้ล่วงหน้า	เสียก่อน	ไม่ร้อนใจ
สุขทุกข์	อยู่ที่ใจ	มิใช่หรือ
ถ้าใจถือ	ก็เป็นทุกข์	ไม่สุกใส
ถ้าไม่ถือ	ก็เป็นสุข	ไม่ทุกข์ใจ
เราอยากได้	ความทุกข์	หรือสุขนา

กราบไหว้พระคุณมารดาบิดา

ลูกขอ	กราบไหว้คุณ	ท่านมารดา	และบิดา
เลี้ยงลูก	เฝ้ารักษา	แต่ก่อนมา	จึงเป็นคน
แสนยาก	ลำบากกาย	บ่ทุกข์ยาก	ลำบากตน
ในใจ	ยังกังวล	อยู่ด้วยลูก	ทุกเวลา
ยามกิน	ถ้าลูกร้อง	ก็ต้องวาง	วิ่งมาหา
ยามนอน	ไม่เต็มตา	พอลูกร้อง	ก็ต้องดู
ตัวเลือด	ยุงไรมด	จะกวนกาย	รีบอุ้มชู
อดกิน	อดนอนสู้	ทนลำบาก	หนักไม่เบา
คุณพ่อ	แม่มากนัก	เปรียบน้ำหนัก	ยิ่งภูเขา
แผ่นดิน	ทั้งหมดเอา	เปรียบคุณท่าน	ไม่เท่าทัน
เหลือที่	จะแทนคุณ	ของท่านนั้น	ใหญ่อนันต์

เว้นไว้ แต่เรียนธรรม เอามาสอน พอผ่อนบุญ
สอนธรรม เป็นให้จริง รูปไม่เที่ยง ไว้เป็นทุน
แล้วจึง แสดงคุณ ให้เห็นจริง ตามทำนอง
นั้นแหละ จึงนับได้ ว่าสนอง ซึ่งคุณนา
ใช้ข้าว ที่ป้อนมา และน้ำนม ที่ดื่มกิน
แทนคุณ ประการอื่น ร้อยพันหมื่น เป็นอาจิณ
อย่างไร ก็ไม่สิ้น พระคุณนั้น อนันต์เอย ฯ

บทกราบไหว้พระอาจารย์

ข้าฯขอ กราบไหว้คุณ อันไพบูลย์ พระอาจารย์
กรุณา ทุกประการ พระอาจารย์ ท่านสั่งสอน
ยังไม่รู้ สอนให้รู้ ท่านเอ็นดู อุตส่าห์สอน
ความรู้ อันบวร ท่านสิทธิ จนชัดเจน
วิชา ความรู้แจ้ง ท่านชี้แจง ให้แลเห็น
รักใคร่ ไม่เอียงเอน คอยเคี่ยวเข็ญ จนได้ดี
ดีชั่ว ไม่เคยคิด ขอเป็นศิษย์ พระอาจารย์
คนไหน ไม่สำคัญ ขอคนนั้น หมั่นตั้งใจ
เดือนมืด ไม่รู้ธรรม จิตถลำ ทำเหลวไหล
ท่านสอน จนเข้าใจ เหมือนแสงไฟ ส่องนำทาง
สอนโง่ ให้ฉลาด เป็นนักปราชญ์ รู้ปล่อยวาง
สรรพสิ่ง อนิจจัง ไม่จีรัง รู้เท่าทัน
นรก และสวรรค์ พระนิพพาน ชี้ให้เห็น

ความทุกข์ สุขร่มเย็น นั้นเพราะเป็น ผลของกรรม
คุณพระ อาจารย์สอน ทุกบทตอน ขอจดจำ
ตั้งจิต ขอน้อมนำ ประพฤติตาม คำสอนดี

(เพื่อชีวี...มีสุขเอย.)

ปลุกสำนึกก่อนรับประทานอาหาร

ข้าวทุกจาน อาหารทุกอย่าง
อย่ากินทิ้งขว้าง เป็นของมีค่า
พ่อแม่เหนื่อยยาก ลำบากหนักหนา
สงสารบรรดา คนยากคนจน
อาหารทุกมื้อ นั้นคือผลิตผล
หยาดเหงื่อผู้คน เราขอขอบคุณ
เราจะประหยัด ซื่อสัตย์เกื้อหนุน
สำนึกบาปบุญ ให้คุ้มข้าวคำ
ในโลกนี้ยังมี คนที่จนยาก
แสนลำบาก อัตคัดและขัดสน
อย่ากินทิ้งกินขว้าง ตามใจตน
สงสารคนอื่น ที่ไม่มีกิน

กล่าวคำบูชาก่อนรับประทานอาหาร

ข้าพเจ้าทั้งหลาย	ขอน้อมถวาย	น้ำกับอาหาร
บูชาคุณพระ	แล้วรับประทาน	ด้วยจิตเบิกบาน
ประหยัดทันที	ไม่กินทิ้งขวาง	อาหารทุกอย่าง
ประโยชน์มากมี	ขอบคุณพ่อแม่	และทุกท่านที่
บริการอย่างดี	ขอขอบพระคุณ	

เงินซื้อทุกอย่างได้จริงหรือ?

เงินซื้ออาหารดีรสเลิศได้	แต่ซื้อสุขภาพที่ดีไม่ได้
เงินซื้อบ้านสวยหลังใหญ่ได้	แต่ซื้อความอบอุ่นภายในบ้านไม่ได้
เงินซื้อที่นอนแสนนุ่มสบายได้	แต่ซื้อการนอนหลับเป็นสุขไม่ได้
เงินซื้ออาวุธสงครามได้	แต่ซื้อความสงบสันติไม่ได้
เงินซื้อเสื้อผ้าราคาแพงได้	แต่ซื้อความสวยจีรังไม่ได้
เงินซื้อล็อตเตอรี่หลายคู่ได้	แต่ซื้อโชคลาภ, วาสนาไม่ได้
เงินซื้อความรู้ต่างๆได้	แต่ซื้อพรสวรรค์ไม่ได้
เงินซื้อปากกา กระดาษได้	แต่ซื้อความเป็นกวีไม่ได้
เงินซื้อความตามใจได้	แต่ซื้อความจงรักภักดีไม่ได้
เงินซื้อคำประจบ คำชมได้	แต่ซื้อความจริงใจไม่ได้
เงินซื้อความสนุกชั่วครู่ได้	แต่ซื้อเวลากลับมาไม่ได้
เงินซื้อเมียสาวและสวยได้	แต่ซื้อแม่แบบอย่างของลูกไม่ได้
เงินซื้อเพื่อนกิน เพื่อนเที่ยวได้	แต่ซื้อเพื่อนแท้ เพื่อนตายไม่ได้

เงินซื้ออำนาจยิ่งใหญ่ได้ แต่ซื้อสติปัญญาไม่ได้
เงินซื้อได้หลายอย่างก็จริง แต่ซื้อชีวิตใครซักคนไว้ไม่ได้เลย

คิดให้ดี ทำให้ถูก พูดให้ควร

ปกิณณกธรรม

๑. การบำรุงพระพุทธศาสนา

การบำรุงพระศาสนา ก็คือการทำให้พระศาสนามั่นคง เจริญ เป็นที่พึ่งแก่สัตว์โลกได้จริง ปัญหามีว่าจะต้องทำอย่างไร คือการที่ตัวเองปฏิบัติเอง หรือช่วยเหลือกิจการพระศาสนา บำรุงวัดวาอาราม เลี้ยงพระเจ้าพระสงฆ์ เป็นต้น

ทายกทายิกาส่วนมาก ทำกันแต่อย่างที่ ๒ บำรุงให้พระเณรได้กินดีอยู่ดี แต่ไม่ได้สนใจว่า ตัวแท้ของพระศาสนานั้น คืออะไร ธรรมะนั้นเป็นอย่างไร จะปฏิบัติอย่างไร เพราะมานอนใจเสียว่า ได้บำรุงพระศาสนาเป็นอย่างยิ่ง ได้บุญได้กุศลจนเหลือเฟือแล้ว จะต้องการอะไรอีกเล่า

นี่แหละคือ การบำรุงพระศาสนา ชนิดที่ถ้าจะเปรียบกันให้ดีแล้ว ก็เหมือนกับการเลี้ยงไก่ไว้ไข่ให้สุนัขกิน ถ้าสมมุติว่า เรามีแต่วัดวาอาราม ไม่มีพระที่เป็นเหมือนหมอ ไม่มีธรรมะที่เป็นเหมือนยา มันก็ไม่มีประโยชน์อะไร

ตัวศาสนานั้นมันอยู่ที่ตัวการดับทุกข์ หรือตัวการปฏิบัติเพื่อความดับทุกข์นั่นเอง ดังนั้น ถ้าจะบำรุงพระพุทธศาสนากันให้ถูกตัวจริงแล้ว ก็ต้องบำรุงให้เกิดความดับทุกข์ขึ้นมาจริง ๆ ตามพระพุทธประสงค์ที่ว่า "เราขอ

เตือนพวกเธอว่า สังขารทั้งหลายมีความเสื่อมไป สิ้นไปเป็นธรรมดา เธอจงยังประโยชน์ตน ประโยชน์ท่านให้ถึงพร้อม ด้วยความไม่ประมาทเถิด”

การเลี้ยงพระ ถ้าเลี้ยงให้พระอยู่ดีกินดีเกินไป โดยไม่ต้องทำอะไร มันก็กลายเป็นว่า เลี้ยงพระให้กลายเป็นหมู ถ้าใครจะเลี้ยงพระไว้สำหรับเป็นพ่อสื่อแม่ชัก มันก็เหมือนกับ เลี้ยงพระให้กลายเป็นม้า บางทีใช้พระเณรให้ทำประโยชน์แก่ตนทางวัตถุ อย่างนี้มันก็เท่ากับ เลี้ยงพระให้กลายเป็นวัวเป็นควาย บางทีก็เลี้ยงพระให้เป็นนกเขา ที่ว่าเป็นนกเขานี้ ก็คือให้ขันเพราะ ๆ สำหรับให้ทายกทายิกาสบายใจ บางทีก็เอาแต่บำรุงบำเรอกันเกินไป เอาแต่สนุกสนาน อย่างนี้ก็เรียกว่า เลี้ยงพระให้กลายเป็นเทวดาไป บางทีก็ เลี้ยงพระให้กลายเป็นยักษ์ เป็นมาร กลายเป็นคนเจ้าอารมณ์ และในที่สุดเลี้ยงให้เป็นลูกเขยหลานเขย (อย่างนี้เป็นอันตรายแก่พระศาสนาอย่างยิ่ง)

ตัดตอนจากคำสอนของท่านพุทธทาสภิกขุ.

การบำรุงพระศาสนาที่แท้จริงนั้นอยู่ที่ การประพฤติปฏิบัติจนได้รับผลเป็นความสะอาด สว่าง และสงบเย็นในชีวิตประจำวัน ดังนั้น เราทุกคนจึงมีหน้าที่ ศึกษาและปฏิบัติธรรมจนได้รับผลพอสมควร เริ่มต้นด้วยการทำวัตรสวดมนต์แปล เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจหลักธรรม อันนำไปสู่การลงมือปฏิบัติจนได้รับผลตามสมควรแก่เหตุปัจจัย และเมื่อได้รับประโยชน์แล้วต้องหาโอกาสเผยแผ่แบ่งปันเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นต่อไป นี่แหละคือ การบำรุงพระศาสนาที่ถูกต้อง

****

ภาคผนวก

วินัยชาวพุทธ – หลักสูตรอารยชน

พระสงฆ์มีวินัยของพระภิกษุ ที่จะต้องประพฤติให้เป็นผู้มีศีล ชาวพุทธและมนุษย์ทั่วไป ก็มีวินัยของคฤหัสถ์ ที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นมาตรฐาน

หมวดหนึ่ง – วางฐานชีวิตให้มั่น

ชาวพุทธและมนุษย์ทุกคน จะต้องดำเนินชีวิตที่ดีงาม และร่วมกันสร้างสรรค์สังคมให้เจริญมั่นคง ตามหลักวินัยของคฤหัสภ์ (คิหิวินัย) ดังนี้

กฎ ๑ เว้นชั่ว ๑๔ ประการ

ก. เว้นกรรมกิเลส (บาปกรรมที่ทำให้ชีวิตมัวหมอง) ๔ คือ

๑. ไม่ทำร้ายร่างกายทำลายชีวิต (เว้นปานาติบาตร)

๒.ไม่ลักทรัพย์ละเมิดกรรมสิทธิ์ (เว้นอทินนาทาน)

๓.ไม่ประพฤติผิดทางเพศ (เว้นกาเมสุมิจฉาจาร)

๔.ไม่พูดเท็จโกหกหลอกลวง (เว้นมุสาวาท)

ข. เว้นอคติ (ความลำเอียง/ ประพฤติคลาดธรรม) ๔ คือ

๑. ไม่ลำเอียงเพราะชอบ (เว้นฉันทาคติ)

๒. ไม่ลำเอียงเพราะชัง (เว้นโทสาคติ)

๓.ไม่ลำเอียงเพราะขลาด (เว้นภยาคติ)

๔.ไม่ลำเอียงเพราะเขลา (เว้นโมหาคติ)

ค. เว้นอบายมุข (ช่องทางเสื่อมทรัพย์อับชีวิต) ๖ คือ

๑. ไม่เสพติดสุรายาเมา

๒.ไม่เอาแต่เที่ยวไม่รู้เวลา

๓.ไม่จ้องหาแต่รายการบันเทิง

๔.ไม่เหลิงไปหาการพนัน

๕.ไม่พัวพันมั่วสุมมิตรชั่ว

๖. ไม่มัวจมอยู่ในความเกียจคร้าน

กฎ ๒ เตรียมทุนชีวิต ๒ ด้าน

ก. เลือกสรรคนที่จะเสวนา คบคนที่จะนำชีวิตไปในทางแห่งความเจริญและสร้างสรรค์ โดยหลีกเว้นมิตรเทียม คบหาแต่มิตรแท้ กล่าวคือ

๑. รู้ทันมิตรเทียม หรือ ศัตรูผู้มาในร่างมิตร (มิตรปฏิรูปก์) ๔ ประเภท

๑) คนปอกลอก มีแต่ขนเอาของเพื่อนไป มีลักษณะ ๔

(๑)คิดเอาแต่ได้ฝ่ายเดียว

(๒) ยอมเสียน้อย โดยหวังจะเอาให้มาก

(๓) ตัวมีภัย จึงมาช่วยทำกิจของเพื่อน

(๔) คบเพื่อน เพราะเห็นแก่ผลประโยชน์

๒)คนดีแต่พูด มีลักษณะ ๔

(๑) ดีแต่ยกของหมดแล้วมาปราศรัย

(๒) ดีแต่อ้างของที่ไม่มีมาปราศรัย

(๓) สงเคราะห์ด้วยสิ่งที่หาประโยชน์มิได้

(๔) เมื่อเพื่อนมีกิจ อ้างแต่เหตุขัดข้อง

๓)คนหัวประจบ มีลักษณะ ๔

(๑) จะทำชั่วก็เออออ

(๒) จะทำดีก็เออออ

(๓) ต่อหน้าสรรเสริญ

(๔) ลับหลังนินทา

๔)คนชวนฉิบหาย มีลักษณะ ๔

(๑) ชักชวนเพื่อนดื่มน้ำเมา

(๒) ชักชวนเพื่อนเที่ยวกลางคืน

(๓) ชักชวนเพื่อนเที่ยวดูการเล่น

(๔) ชักชวนเพื่อนไปเล่นการพนัน

๒.รู้ถึงมิตรแท้ หรือ มิตรด้วยใจจริง (สุหทมิตร) ๔ ประเภท

๑) มิตรอุปการะ มีลักษณะ ๔

(๑) เพื่อนประมาท ช่วยรักษาเพื่อน

(๒) เพื่อนประมาท ช่วยรักษาทรัพย์สินของเพื่อน

(๓) เมื่อมีภัย เป็นที่พึ่งพำนักได้

(๔) มีกิจจำเป็น ช่วยออกทรัพย์ให้เกินกว่าที่ออกปาก

๒)มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์ มีลักษณะ ๔

(๑) บอกความลับแก่เพื่อน

(๒) รักษาความลับของเพื่อน

(๓) มีภัยอันตราย ไม่ละทิ้ง

(๔) แม้ชีวิตก็สละให้ได้

๓)มิตรแนะนำประโยชน์ มีลักษณะ ๔

(๑) จะทำชั่วเสียหาย คอยห้ามปรามไว้

(๒) แนะนำสนับสนุนให้ตั้งอยู่ในความดี

(๓) ให้ได้ฟังได้รู้สิ่งที่ไม่เคยได้รู้ได้ฟัง

(๔) บอกทางสุขทางสวรรค์ให้

๔) มิตรมีใจรัก มีลักษณะ ๔

(๑) เพื่อนมีทุกข์ พลอยไม่สบายใจ (ทุกข์ ทุกข์ด้วย)

(๒) เพื่อนมีสุข พลอยแช่มชื่นยินดี (สุข สุขด้วย)

(๓) เขาติเตียนเพื่อน ช่วยยับยั้งแก้ให้

(๔) เขาสรรเสริญเพื่อน ช่วยพูดเสริมสนับสนุน

ข. จัดสรรทรัพย์ที่หามาได้ ด้วยสัมมาชีพ ดังนี้

ขั้นที่ ๑ ขยันหมั่นทำงานเก็บออมทรัพย์ ดังผึ้งเก็บรวมน้ำหวานและเกสร

ขั้นที่ ๒ เมื่อทรัพย์เก็บก่อขึ้นดังจอมปลวก พึงวางแผนใช้จ่าย

๑ ส่วน ใช้เลี้ยงตัว เลี้ยงครอบครัว ดูแลคนที่เกี่ยวข้อง และทำความดี

๒ ส่วน ใช้ทำหน้าที่การงานประกอบกิจอาชีพ

๑ ส่วน เก็บไว้เป็นหลักประกันชีวิต และกิจการยามจำเป็น

กฎ ๓ รักษาความสัมพันธ์ ๖ ทิศ

ก. ทำทุกทิศให้เกษมสันต์ ปฏิบัติหน้าที่ต่อบุคคลที่สัมพันธ์กับตนให้ถูกต้องตามฐานะทั้ง ๖ คือ

ทิศที่ ๑ ในฐานะที่เป็นบุตรธิดา พึงเคารพบิดามารดา ผู้เปรียบเสมือนทิศเบื้องหน้า ดังนี้

๑. ท่านได้เลี้ยงเรามาแล้ว เลี้ยงท่านตอบ

๒. ช่วยทำกิจธุรการงานของท่าน

๓. ดำรงวงศ์สกุล

๔. ประพฤติตนให้เหมาะสมกับความเป็นทายาท

๕. เมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว ทำบุญอุทิศให้ท่าน

บิดามารดาอนุเคราะห์บุตรธิดา ตามหลักปฏิบัติ ดังนี้

๑. ห้ามปรามป้องกันจากความชั่ว

๒. ดูแลฝึกอบรมให้ตั้งอยู่ในความดี

๓. ให้ศึกษาศิลปวิทยา

๔. เป็นธุระเมื่อถึงคราวจะมีคู่ครองที่สมควร

๕. มอบทรพย์สมบัติให้เมื่อถึงโอกาส

ทิศที่ ๒ ในฐานะที่เป็นศิษย์ พึงแสดงความเคารพนับถือครูอาจารย์ ผู้เปรียบเสมือน ทิศเบื้องขวา ดังนี้

๑. ลุกต้อนรับ แสดงความเคารพ

๒. เข้าไปหา เพื่อบำรุง รับใช้ ปรึกษา ซักถาม รับคำแนะนำ เป็นต้น

๓. ฟังด้วยดี ฟังเป็น รู้จักฟังให้เกิดปัญญา

๔. ปรนนิบัติ ช่วยบริการ

๕. เรียนศิลปวิทยาโดยเคารพ เอาจริงเอาจังถือเป็นกิจสำคัญ

อาจารย์อนุเคราะห์ศิษย์ ตามหลักปฏิบัติ ดังนี้

๑. แนะนำฝึกอบรมให้เป็นคนดี

๒. สอนให้เข้าใจแจ่มแจ้ง

๓. สอนศิลปวิทยาให้สิ้นเชิง

๔. ส่งเสริมยกย่องความดีงามความสามารถให้ปรากฏ

๕. สร้างเครื่องคุ้มภัยในสารทิศ คือ สอนฝึกศิษย์ให้ใช้วิชาเลี้ยงชีพได้จริง และรู้จักดำรงตนด้วยดี ที่จะเป็นประกันให้ดำเนินชีวิตดีงามโดยสวัสดี มีความสุขความเจริญ

ทิศที่ ๓ ในฐานะที่เป็นสามี พึงให้เกียรติบำรุงภรรยา ผู้เปรียบเสมือนทิศเบื้องหลัง ดังนี้

๑. ยกย่องให้เกียรติสมฐานะที่เป็นภรรยา

๒. ไม่ดูหมิ่น

๓. ไม่นอกใจ

๔. มอบความเป็นใหญ่ในงานบ้าน

๕. หาเครื่องแต่งตัวมาเป็นของขวัญตามโอกาส

ภรรยาอนุเคราะห์สามี ตามหลักปฏิบัติ ดังนี้

๑. จัดงานบ้านให้เรียบร้อย

๒. สงเคราะห์ญาติมิตรทั้งสองฝ่ายด้วยดี

๓. ไม่นอกใจ

๔. รักษาทรัพย์สมบัติที่หามาได้

๕. ขยัน ช่างจัดช่างทำ เอางานทุกอย่าง

ทิศที่ ๔ ในฐานะที่เป็นมิตรสหาย พึงปฏิบัติต่อมิตรสหาย ผู้เปรียบเสมือนทิศเบื้องซ้าย ดังนี้

๑. เผื่อแผ่แบ่งปัน

๒. พูดจามีน้ำใจ

๓. ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

๔. มีตนเสมอ ร่วมสุขร่วมทุกข์ด้วย

๕. ซื่อสัตย์จริงใจ

มิตรสหายอนุเคราะห์ตอบต่อมิตร ตามหลักปฏิบัติ ดังนี้

๑. เมื่อเพื่อนประมาท ช่วยรักษาป้องกัน

๒. เมื่อเพื่อนประมาท ช่วยรักษาทรัพย์สมบัติของเพื่อน

๓. ในคราวมีภัย เป็นที่พึ่งได้

๔. ไม่ละทิ้งในยามทุกข์ยาก

๕. นับถือตลอดถึงวงศ์ญาติของมิตร

ทิศที่ ๕ ในฐานะที่เป็นนายจ้าง พึงบำรุงคนรับใช้ และคนงาน ผู้เปรียบเสมือนทิศเบื้องล่าง ดังนี้

๑. จัดงานให้ทำตามความเหมาะสมกับกำลัง เพศ วัย ความสามารถ

๒. ให้ค่าจ้างรางวัลสมควรแก่งานและความเป็นอยู่

๓. จัดสวัสดิการดี มีช่วยรักษาพยาบาลในยามเจ็บไข้ เป็นต้น

๔. มีอะไรได้พิเศษมา ก็แบ่งปันให้

๕. ให้มีวันหยุด และพักผ่อนหย่อนใจ ตามโอกาสอันควร

คนรับใช้และคนงาน แสดงน้ำใจต่อนายจ้าง ดังนี้

๑. เริ่มทำงานก่อน

๒. เลิกงานทีหลัง

๓. เอาแต่ของที่นายให้

๔. ทำการงานให้เรียบร้อยและดียิ่งขึ้น

๕. นำความดีของนายจ้างและกิจการไปเผยแพร่

ทิศที่ ๖ ในฐานะที่เป็นพุทธศาสนิกชน พึงแสดงความเคารพนับถือต่อพระสงฆ์ ผู้เปรียบ เสมือนทิศเบื้องบน ดังนี้

๑. จะทำสิ่งใด ก็ทำด้วยเมตตา

๒. จะพูดสิ่งใด ก็พูดด้วยเมตตา

๓. จะคิดสิ่งใด ก็คิดด้วยเมตตา

๔. ต้อนรับด้วยความเต็มใจ

๕. อุปถัมภ์ด้วยปัจจัย ๔

พระสงฆ์อนุเคราะห์คฤหัสถ์ ตามหลักปฏิบัติ ดังนี้

๑. ห้ามปรามสอนให้เว้นจากความชั่ว

๒. แนะนำสั่งสอนให้ตั้งอยู่ในความดี

๓. อนุเคราะห์ด้วยความปรารถนาดี

๔. ให้ได้ฟังได้รู้สิ่งที่ยังไม่เคยรู้ไม่เคยฟัง

๕. ชี้แจงอธิบายสิ่งที่เคยฟังแล้วให้เข้าใจแจ่มแจ้ง

๖. บอกทางสวรรค์ สอนวิธีดำเนินชีวิตให้มีความสุขความเจริญ

ข. เกื้อกูลกันประสานสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ร่วมสร้างสรรค์สังคมให้สงบสุข มั่นคงสามัคคีมีเอกภาพ ด้วย สังคหวัตถุ ๔ ดังนี้

๑. ทาน เผื่อแผ่แบ่งปัน (ช่วยด้วยเงิน ด้วยของ)

๒. ปิยวาจา พูดอย่างรักกัน (ช่วยด้วยถ้อยคำ)

๓. อัตถจริยา ทำประโยชน์แก่เขา (ช่วยด้วยกำลังแรงงาน)

๔. สมานัตตตา เอาตัวเข้าสมาน (ร่วมกันสร้างสรรค์และแก้ปัญหา เสมอกันโดยธรรม และร่วมสุขร่วมทุกข์กัน)

หมวดสอง – นำชีวิตให้ถึงจุดหมาย

ก. จุดหมาย ๓ ขั้น ดำเนินชีวิตให้บรรลุจุดหมาย (อัตถะ) ๓ ขั้น คือ

ขั้นที่ ๑ ทิฏฐธัมมิกัตถะ จุดหมายขั้นตาเห็น หรือ ประโยชน์ปัจจุบัน

ก) มีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง ไร้โรค อายุยืน

ข) มีเงิน มีงาน มีอาชีพสุจริต พึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจ

ค) มีสถานภาพดี เป็นที่ยอมรับนับถือในสังคม

ง) มีครอบครัวผาสุก ทำวงศ์ตระกูลให้เป็นที่นับถือ

จุดหมายทั้ง ๔ ในขั้นนี้ พึงให้เกิดมีโดยธรรม และใช้ให้เป็นประโยชน์ทั้งแก่ตนและผู้อื่น

ขั้นที่ ๒ สัมปรายิกัตถะ จุดหมายขั้นเลยตาเห็น หรือ ประโยชน์เบื้องหน้า

ก) มีความอบอุ่นซาบซึ้งอุ่นใจ ไม่อ้างว้างเลื่อนลอย มีหลักยึดเหนี่ยวใจให้เข้มแข็ง ด้วยศรัทธา

ข) มีความภูมิใจ ในชีวิตสะอาด ที่ได้ประพฤติแต่การอันดีงาม ด้วยความสุจริต

ค) มีความอิ่มใจ ในชีวิตมีคุณค่า ที่ได้ทำประโยชน์ตลอดมาด้วยความเสียสละ

ง) มีความแกล้วกล้ามั่นใจ ที่จะแก้ปัญหา นำชีวิตและภารกิจไปได้ด้วยปัญญา

จ) มีความโล่งจิตมั่นใจ มีทุนประกันสำหรับภพใหม่ เพราะได้ทำไว้แต่กรรมที่ดี

ขั้นที่ ๓ ปรมัตถะ จุดหมายสูงสุด หรือ ประโยชน์อย่างยิ่ง

ก) ถึงจะถูกโลกธรรมกระทบ ถึงจะพบความผันผวนปรวนแปร ก็ไม่หวั่นไหว มีใจเกษมศานต์มั่นคง

ข) ไม่ถูกความยึดมั่นถือมั่นบีบคั้นจิต ให้ผิดหวังโศกเศร้า มีจิตโล่งโปร่งเบาเป็นอิสระ

ค) สดชื่น เบิกบานใจ ไม่ขุ่นเมาเศร้าหมอง ผ่องใส ไร้ทุกข์ มีความสุขที่แท้

ง) รู้เท่าทันและทำการตรงตามเหตุปัจจัย ชีวิตหมดจดสดใส เป็นอยู่ด้วยปัญญาถ้าบรรลุจุดหมายชีวิตถึงขั้นที่ ๒ ขึ้นไป เรียกว่าเป็น "บัณฑิต"

ข. จุดหมาย ๓ ด้าน พึงปฏิบัติจุดหมาย ๓ ขั้นที่กล่าวแล้วให้สำเร็จครบทั้ง ๓ ด้าน คือ

ด้านที่ ๑ อัตตัตถะ จุดหมายเพื่อตน หรือ ประโยชน์ตน กล่าวคือ พึงปฏิบัติตนพัฒนาชีวิตของตนขึ้นไปให้ได้ให้ถึงประโยชน์ทั้ง ๓ ขั้นข้างต้น

ด้านที่ ๒ ปรัตถะ จุดหมายเพื่อผู้อื่น หรือ ประโยชน์ผู้อื่น กล่าวคือ พึงช่วยเหลือผู้อื่น ให้ได้ให้ถึงประโยชน์ทั้ง ๓ ขั้น ด้วยการชักนำสนับสนุนให้เขาพัฒนาชีวิตของตนให้ขึ้นไปตามลำดับ

ด้านที่ ๓ อุภยัตถะ จุดหมายร่วมกัน หรือ ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย กล่าวคือ มุ่งประโยชน์สุขและความดีงามร่วมกันของชุมชนหรือสังคม รวมทั้งสภาพแวดล้อมและปัจจัยต่างๆ ซึ่งทุกคนพึงช่วยกันสร้างสรรค์ บำรุงรักษา เพื่อเกื้อหนุนให้ทั้งตนและผู้อื่นก้าวไปสู่จุดหมาย ๓ ขั้น

ชาวพุทธชั้นนำ

ชาวพุทธที่เรียกว่า อุบาสก และอุบาสิกา นับว่าเป็นชาวพุทธชั้นนำ จะต้องมีความเข้มแข็งที่จะตั้งมั่นอยู่ในหลัก ให้เป็นตัวอย่างแก่ชาวพุทธทั่วไป นอกจากรักษา วินัยชาวพุทธ แล้ว ต้องมีอุบาสกธรรม ๕ อีกด้วย ดังนี้

๑. มีศรัทธา เชื่อโดยประกอบด้วยปัญญา ไม่งมงาย มั่นคงในพระรัตนตรัย ไม่หวั่นไหว ไม่แกว่งไกว ถือธรรมเป็นใหญ่และสูงสุด

๒. มีศีล นอกจากตั้งอยู่ในศีล ๕ และสัมมาชีพแล้ว ควรถือศีลอุโบสถตามกาล เพื่อพัฒนาตนให้มีชีวิตที่เข้าถึงความสุขโดยพึ่งพาวัตถุน้อยลง ๆ ลดการเบียดเบียนตนเอง ผู้อื่น และธรรมชาติแวดล้อม และเกื้อกูลผู้อื่นได้มากขึ้น

๓. ไม่ถือมงคลตื่นข่าว เชื่อกรรม มุ่งหวังผลจากการกระทำด้วยเรี่ยวแรงและความเพียรพยายามตามหลักเหตุผล ไม่ตื่นข่าวเล่าลือโชคลางเรื่องขลังมงคล ไม่หวังผลจากการขออำนาจดลบันดาลต่าง ๆ

๔. ไม่แสวงหาพาหิรทักขิไณย ไม่ไขว่คว้าเขตบุญขุนคลัง หรือผู้วิเศษศักดิ์สิทธิ์นอกหลักพระพุทธศาสนา

๕. ขวยขวายในการทะนุบำรุงพระพุทธศาสนา ใส่ใจริเริ่มและสนับสนุนกิจกรรมการกุศล ตามหลักคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

หลวงพ่อพุทธองค์ดำ

อนุโมทนารายชื่อ ผู้จัดสร้าง หนังสือสวดมนต์

๑.	พระครูภัทรกิจสุนทร (พระอาจารย์สาย)	50	เล่ม
๒.	พระมหาหัน จันทูปโม	1,000	บาท
๓.	พระใช่ฮวด ชัยยธัมโม (หลวงตาฮวด)	1,000	บาท
๔.	พระฤทธี มหิทฺธิโก (หลวงพี่โม)	1,000	บาท
๕.	พระอาคม อุตฺตโร	600	บาท
๖.	พระสมคิด สิริสีโล	5	เล่ม
๗.	พระสุรชัย สุรชโย	1,000	บาท
๘.	พระนันทศักดิ์ นันทฺโก	1,000	บาท
๙.	พระเสนีย์ สีลคุโณและคุณพ่อส่ง สาลี พร้อมครอบครัว อุทิศให้คุณแม่วนิดา สาลี	50	เล่ม
๑๐.	พระชูเกียรติ ชุตินฺธโร	1,000	บาท
๑๑.	คุณณัฐกฤตา ธนะศรีรางกูร และครอบครัว	1,000	บาท
๑๒.	คุณบุญชู บรมสุข และครอบครัว	5	เล่ม
๑๓.	คุณสมร จรุญรัตน์ และครอบครัว	500	บาท
๑๔.	คุณทองสุข แก้งชิงดวง	500	บาท
๑๕.	คุณสาคร ขุนพรม	1,000	บาท
๑๖.	คุณศรีนวล จันทร์น้อย	2	เล่ม
๑๗.	คุณบุญเลิศ คุณพรทิพย์ ครอบครัวบุญเทพประทาน	10	เล่ม
๑๘.	คุณสมศรี ลิ้มธรรมนาท และครอบครัว	500	บาท
๑๙.	คุณมนัสนันท์ นันท์มนัส ณัฐปภัสร์ ลิ้มธรรมนาท	500	บาท
๒๐.	คุณสุนันท์ สุวรรณทวี และครอบครัว	500	บาท
๒๑.	คุณสำรวย แป้นแก้ว และครอบครัว	500	บาท
๒๒.	คุณบุญฤทธิ์ แซ่เล้า และครอบครัว	500	บาท
๒๓.	คุณรุ่งอรุณ เอิกเกริก และครอบครัว	240	บาท

๒๔. คุณมานะชัย ณัฐดนัย, ด.ช. วงศธร ขจรสวัสดิ์วงศ์
คุณยุพดี เหล่าอนันต์ชัย 500 บาท

๒๕. คุณแม่อุ๊ดปุก คุณแม่เบ้า และครอบครัว 240 บาท
๒๖. คุณบุญเชิด พันธ์มณี 500 บาท
๒๗. คุณเซียะเง็ก แซ่อึ้ง และครอบครัว 240 บาท
๒๘. คุณแม่แสงจันทร์ ผาติวิวัฒน์ 120 บาท
๒๙. คุณแสงระวี ผู้ที่พึ่ง 120 บาท
๓๐. คุณมะลิ แซ่ลิ้ 120 บาท
๓๑. คุณบุญช่วย กลิ่นละมัย 120 บาท
๓๒. คุณสุภาพร ตั้งจิตมานะกุล 120 บาท
๓๓. คุณพรชนก อบภิรมย์ และครอบครัว 120 บาท
๓๔. คุณบุญลือ ศรีพูล และครอบครัว 120 บาท
๓๕. คุณสมควร เพชรพลอย 120 บาท
๓๖. คุณจำนอง, อัญมณี, ธนบดินทร์ เพชรพลอย 120 บาท
๓๗. คุณปาจารีย์ ตรีนนท์ 120 บาท
๓๘. คุณปัญญา ใจเที่ยง 120 บาท
๓๙. คุณสายชล จันทร์วิจิตร และครอบครัว 120 บาท
๔๐. คุณฉวีวรรณ เจนวิทยาวุธ และครอบครัว 120 บาท
๔๑. คุณฉัตรชุดา เชิดพงษ์ และครอบครัว 500 บาท
๔๒. คุณขนุน จันศิริ และครอบครัว 120 บาท
๔๓. คุณอรพิน จันทโมฬี 120 บาท
๔๔. คุณอุไรรัตน์ วงษ์ถนอม 120 บาท
๔๕. คุณอังคาร ชาวแกลง 120 บาท
๔๖. คุณอัญชลี ผาติวิวัฒน์ และครอบครัว 120 บาท
๔๗. คุณสมชาติ ผาติวิวัฒน์ 120 บาท
๔๘. คุณศิริพร วิริยลาวัลย์ 120 บาท
๔๙. คุณอรอนงค์ อยู่เย็น 120 บาท

๕๐.	คุณกัญญา นุยืนรัมย์	120	บาท
๕๑.	คุณสุณี ปัทมสุวรรณ	120	บาท
๕๒.	คุณนิคม, คุณผ่องศรี ทองเกตุ (ป้าแจ๋ว)		
	คุณอภัสราภรณ์ ทองกรสิวัจน์	10	เล่ม
๕๓.	คุณศิโรจน์ ช่างสาน	1	เล่ม
๕๔.	คุณบุษบา เวาตารี	1	เล่ม
๕๕.	คุณบุญมี บุญประกอบ	1	เล่ม
๕๖.	คุณณรงค์ บุญประกอบ	1	เล่ม
๕๗.	คุณประเสริฐ บรมสุข	1	เล่ม
๕๘.	ด.ช. ทิเบต บรมสุข	1	เล่ม
๕๙.	ด.ช. ทศวรรษ บรมสุข	1	เล่ม
๖๐.	ด.ช. ศตวรรษ บรมสุข	1	เล่ม
๖๑.	คุณเสาวดี บุญพบ	1	เล่ม
๖๒.	คุณฐิติพร บุญพบ	1	เล่ม
๖๓.	คุณจตุพล พิทักษ์วงษ์โยธิน	1	เล่ม
๖๔.	คุณทองสุข ชนะโยธา พร้อมครอบครัว	500	บาท
๖๕.	คุณละเอียด ทรัพย์ถาวรเวท	1	เล่ม
๖๖.	คุณสุพิชฌาย์ ทรัพย์ถาวรเวท	1	เล่ม
๖๗.	คุณณฤมล ทรัพย์ถาวรเวท	1	เล่ม
๖๘.	คุณมาลี ถนอมทรัพย์	1	เล่ม
๖๙.	คุณพนิดา พิชชุเมธิตานันท์	250	บาท
๗๐.	คุณสัญญา เมฆฉาย	250	บาท
๗๑.	คุณโฮ้ แซ่กัง และครอบครัว	1	เล่ม
๗๒.	คุณพิพัฒน์ พรไพศาลศิลป์	1	เล่ม
๗๓.	คุณพิเชษ พรไพศาลศิลป์	1	เล่ม
๗๔.	คุณมณีรัตน์ สวัสดิ์เดชาภัทร		
	คุณสุดใจ มีเกศ	500	บาท

๗๕.	คุณพ่อเหลือ คุณสำราญ คุณสุรภี เพรชรศิริ และครอบครัวอุทิศให้ คุณแม่สำรวย เพรชศิริ	5	เล่ม
๗๖.	คุณฉัตรทิพย์ วุฒิศิริ, คุณพ่อวีระ วุฒิศิริและคุณแม่เอ็ง แซ่ซื้อ	30	เล่ม
๗๗.	คุณจำรัส ปาละโคและครอบครัว	250	บาท
๗๘.	คุณมณัชยา ชัยวีระพัฒนา	250	บาท
๗๙.	คุณสนธยา-คุณชุลีวรรณ ชัยวีระพัฒนาและครอบครัว	250	บาท
๘๐.	คุณวิชาญ ลิ้มศักดิ์ศรี และครอบครัว	200	บาท
๘๑.	คุณฮอง สินทรัพย์	300	บาท
๘๒.	คุณธนวัฒน์ สินทรัพย์	300	บาท
๘๓.	คุณธันยาภรณ์ ข้องจิตร์ และครอบครัว	100	บาท
๘๔.	แม่ชีสมฤดี ยินดี	400	บาท
๘๕.	คณะอุบาสกอุบาสิกาวัดอ่างเวียน	1350	บาท
๘๖.	คุณนลิน แสงทวีประทีป และครอบครัว	20	เล่ม

บรรณานุกรม

พระครูอรุณธรรมรังสี. **มนต์พิธีสำหรับพระภิกษุสามเณรและพุทธศาสนิกชนทั่วไป.** กรุงเทพมหานคร : อักษรสมัย.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต). **หลักสูตรอารยชน.** กรุงเทพมหานคร : บริษัท พิมพ์สวย จำกัด. ๒๕๕๒.

วัดนิพเพธพลาราม. **ทำวัตร-สวดมนต์แปล.** กรุงเทพมหานคร : บริษัท หลักพิมพ์ จำกัด. ๒๕๔๖.

วัดราชโอรสาราม. **คู่มือปฏิบัติธรรม (พัฒนาจิต).** กรุงเทพมหานคร : อาทรการพิมพ์.

วัดอภิญญาเทสิตธรรม จังหวัดอุดรธานี. **คู่มือสวดมนต์ทำวัตรเช้า-เย็น.**

สถานปฏิบัติธรรมมหาจุฬาอาศรม จังหวัดนครราชสีมา. **หนังสือสวดมนต์ทำวัตรเช้า-เย็นแปล.** กรุงเทพมหานคร : บริษัท สหธรรมิก จำกัด. ๒๕๔๕.

สวนพุทธธรรมเวฬุวัน วัดวังหิน. **คู่มือพัฒนาจิต.** พิษณุโลก : โรงพิมพ์รัตนสุวรรณ. ๒๕๔๒.

สวนโมกขพลาราม ไชยา. **คู่มือพุทธบริษัท ฉบับสมบูรณ์.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมสภา.

พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปล ๙๑ เล่ม ฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย

หนังสือหลวงพ่อจรัญ วัดอัมพวัน จ. สิงห์บุรี

หนังสือสวดมนต์วัดเนินสี่

หนังสือสวดมนต์วัดป่ายุบบุญญาราม

หนังสือสวดมนต์วัดอ่างเวียน (ของเดิม)

และหนังสือตำรับตำรา อีกมากมายไม่สามารถที่จะจำชื่อหนังสือได้หมด

ทำความดี อย่ารอช้า

อาจหมดเวลา ทำความดี

